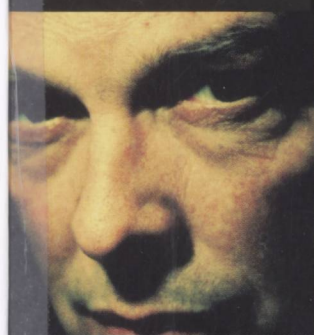

Perspoex

1e jaargang nr. 1 November 2000

onderwijsinspecteur

Amerikaanse verkiezingen

Onderwijs: *Het grote tekort*

Hartstocht

politieke late-night-show van
Perspectief en de ChristenUnie
Den Haag.

22 november in Den Haag,
in Eetcafe de Kluis aan het Plein 20.

Onderwerpen:

Veilig Voedsel 'wat eten we vandaag' en
de betrouwbaarheid van de overheid!

DISCUSSIE MUZIEK CABARET

Gasten:

Dick Stellingwerf en een ander Tweede Kamerlid

Jij bent van harte welkom!

PLEIN + ALERT = PERSPEX

Colofon

Een nieuwe politieke jongerenorganisatie, een nieuw politiek jongerenblad: Perspex. Perspex? Volgens Van Dale is perspex een harde, transparante plasticsoort. En dat is precies wat Perspectief met Perspex wil: duidelijke artikelen zonder veel poespas, rechttoe rechtaan. En vooral helder en verhelderend, geen flauwe politieke taal, maar begrijpbare en goed onderbouwde standpunten.

Wat mag je de komende tijd van Perspex verwachten? Meest opvallend is dat we met thema's gaan werken. De lezers van PLEIN zullen dat herkennen, voor de Alert-lezers is het nieuw. Het thema wordt uitgewerkt in een inleidend artikel, een hoofdartikel, en een human interest verhaal over een individu dat direct met het politieke beleid wordt geconfronteerd. Ook proberen we elke Perspex een belangrijke deelnemer aan de Nederlandse politiek te pakken te krijgen, al dan niet in verband met het thema.

Daarnaast komen er een aantal vaste rubrieken in Perspex. Binnenskamers bijvoorbeeld, waarin insiders schrijven over een grappige, belangrijke of indrukwekkende ervaringen in het Haagse. Frits Wester, politiek verslaggever voor het RTL Nieuws, zal in deze Perspex beginnen met één van zijn belevenissen. De opvolger van 'Lieve Leen' (Alert) 'Fractiepost' (PLEIN) wordt Voorkeuren. Daarin kunnen volksvertegenwoordigers hun ideeën spuien over een zelfgekozen onderwerp. Haagse bluf is nog zo'n regelmatig terugkerende rubriek. Hierin worden opvallende citaten van politici afgedrukt.

Kortom: met Perspex wil Perspectief jullie een inhoudelijk sterk, prikkelend, leuk en toegankelijk blad over politiek aanbieden. We stellen prijs op jullie reacties. Schroom dus niet om je mening over Perspex te geven. In de colofon vind je het redactie-adres.

De redactie,
Roelof Bosma, Wim Kruyswijk en Siebe Sietsma

Perspex wordt uitgegeven door Perspectief, De ChristenUnie-jongeren

Redactie:

Hoofdredacteur:
Siebe Sietsma
Eindredacteur/Bladmanager:
Roelof Bosma
Coördinator medewerkers:
Wim Kruyswijk

Redactieadres:

Perspex
t.a.v. Roelof Bosma
Paulus Borstraat 3
3812 TA Amersfoort
tel/fax: 033-4614209
mob: 06-20715345
email: Roelofb@hotmail.com

Columnisten:

B.H. Wilders
C. Verkade

Fotografie:

Rufus de Vries

Illustraties:

Margriet van der Berg

Abonnementen:

tot 18 jaar 5 euro = 11 gulden
18-27 jaar 10 euro = 22 gulden
rest 15 euro = 33 gulden

Perspectief
Postbus 302,
8070 AH Nunspeet

Bestuur Perspectief:

voorzitters;
Hans Valkenburg;
Burg van Tuyllkade 84 bis,
3553 AM Utrecht 0622475658
Annette van Kalkeren;
Agoradek 115, 82224 JL
Lelystad 06-16542649
secretaris;
Bert Heuvelman; 06-15373753

Internetadres:

www.Perspectief.nu

Vormgeving en druk:

Scholma Druk BV, Bedum

INHOUD

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

'Leerlingen zijn als mens nog niet klaar voor de verantwoordelijkheid van het studiehuis.' 2

Voorzitters Perspectief maken pas op de plaats
'Wij Christenen hebben te lang gedacht de waarheid in pacht te hebben' 6

Onderwijsinspectie als eeuwig avontuur 10

Nederland Kennisland? 16

Perspectief maakt vliegende start 19

PANIEK OM NIKS Maar wel een verhaal 22

Populariteitenwedstrijd tussen oliebaron en milieuactivist 24

De 'hou je mond als ik praat'-leraar is niet meer, scholieren hebben nu huiswerkbegeleiders en studiementoren. Aula's werden studieruimtes, gezellige hoekjes zijn vertimmerd tot steriele werkplekken. De invoering van Tweede Fase in het schoolwezen is, na de basisvorming, de tweede ingrijpende verandering in korte tijd. Protesterende scholieren, ingegooid ruiten en tegenspuiterende leraren. Behalve vernieuwing bracht de Tweede Fase, waaronder ook het Studiehuis valt, ook veel rumoer. Leerlingen krijgen te veel vakken, docenten weten niet meer hoe ze de stof moeten doceren en scholen kampen met geldgebrek om alle vernieuwingen door te voeren. Wat is er toch mis met het vaderlandse Studiehuis?

Door Maarten Vermeulen

'Leerlingen zijn als me klaar voor de verantwo van het

ns nog niet ordelijkheid studiehuis.'

Op 6 december 1999 nemen Nederlandse Havisten en Vwo'ers het recht in eigen hand. Een betoging op het Haagse Binnenhof draait uit op een heuse rel waarbij stenen worden gegooid. Het is ernst met de scholieren, de Tweede Fase moet anders. De prestigieuze schoolverandering, de Tweede Fase moet de bovenbouw van het voortgezet onderwijs beter voorbereiden op de vervolgstudie, ligt zwaar onder vuur. Middelbare scholieren missen aansluiting op de manier van werken op universiteiten en HBO's. De Tweede Fase gaat die problemen verhelpen, er moet zelfstandig worden geleerd.

Overbelasting

Aletta Post, persvoorlichter bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen licht de Tweede Fase toe: 'Scholen hebben de mogelijkheid gekregen om zelf te bepalen wanneer zij de Tweede Fase zouden doorvoeren. Een aantal scholen deed dat in

het schooljaar '98-'99 en vanaf het afgelopen schooljaar is de Tweede Fase verplicht op iedere middelbare school. Scholieren misten aansluiting, vooral waar het technische vakken betrof. Veel Havo-leerlingen zijn bijvoorbeeld niet klaar voor de HTS. Ja, die staking in 1999 was een gevolg van de overladenheid van het Studiehuis. Scholieren hebben toen van zich laten horen. Aan die overbelasting wordt gewerkt, het aantal praktische opdrachten is verminderd.'

Verandering

De huidige generatie studenten is onbekend met de Tweede Fase. Wat is er veranderd? Na de derde klas Havo of Atheneum stappen de leerlingen over naar de Tweede Fase. Die bestaat uit drie onderdelen; een gemeenschappelijk deel, een profiel en een vrij deel.

Onderzoek

Enkele dagen na de 'scholierenopstand' werd op negentien scholen, verspreid door heel Nederland, onderzoek gedaan naar de ervaringen van leerlingen uit het Studiehuis. De uitkomst van dit onderzoek wijst uit, dat ruim de helft van de ondervraagde leerlingen niet tevreden is over de Tweede Fase. 58 procent voelde zich overbelast, slechts 6 procent meldde zich helemaal niet overbelast te voelen. 66 procent zegt ontevreden te zijn over de veranderingen in het onderwijs. Ook schort het aan kennis over het Studiehuis onder Nederlandse scholieren. Zo wist 66 procent niet dat het invoeren van een Studiehuis, een leermethode, niet verplicht is voor scholen en 43 procent wist niet dat ook de examens zijn veranderd, naast kennis wordt er ook getest op vaardigheden.

FOTO RUFUS

In het gemeenschappelijke deel zijn een aantal vakken vernieuwd en toegevoegd. Culturele Kunstzinnige Vorming is daar een voorbeeld van. Bij het vertrouwde vak geschiedenis is maatschappijleer toegevoegd. Het profieldeel kiezen de leerlingen zelf. Hier bepalen ze voor een groot deel hun vervolgopleiding, want het gevolgde profiel geeft doorstroomrechten. Leerlingen hebben de keuze uit de volgende 'pakketten': Cultuur en Maatschappij, Economie en Maatschappij, Natuur & Techniek en Natuur & Gezondheid. Het vrije deel wordt door de school zelf ingevuld. Voor christelijke scholen biedt dat de mogelijkheid om godsdienstlessen in te plannen.

Uit het onderzoek kwam tevens naar voren dat veel scholieren de Tweede Fase een forse verzwaring van het schoolwerk vinden, leerlingen houden veel minder vrije tijd over.

Sleeptouw

W.C. Makkenze is geschiedenisleraar op de Willem van Oranje, een middelgrote scholengemeenschap in Zuid-Holland. Hij windt er geen doekjes om: 'Deze verandering hoeft van mij niet zo ingrijpend. De Tweede Fase is te snel ingevoerd, er was weinig tijd voor voorbereiding. De plannen zijn gemaakt op het ministerie. Die hebben bepaald dat de docent een stapje terug moet doen, de leerling moet zelf meer uitzoeken. Dat is best een mooi Zoetermeer-ideaal,

maar praktisch betekent het voor mij nog steeds verhalend lesgeven. Als ik tijdens mijn les zeg: 'ga maar lezen' wordt het niets. De leerling moet op sleeptouw genomen worden. Er is niet gekeken naar de mens achter de leerling. Het zijn pubers, ze zitten in een fase waarin ze soms met tegenzin leren. Ik probeer het een beetje te mixen, maar over het algemeen geef ik nog steeds op mijn eigen manier les; de docent als centraal figuur in de klas.' aldus Makkenze.

Knettergek

Veel scholieren klagen over overbelasting. Herkenbaar? Makkenze: 'Leerlingen moeten meer zelf doen, ze krijgen meer opdrachten. Ik weet niet precies wat scholieren daarvan vinden. De extra tijd op

Leerlingen zijn als mens gewoon nog niet klaar voor die verantwoordelijkheid.'

Succes

Politiek gezien ligt het succes van de Tweede Fase behoorlijk gevoelig. De eerdere vernieuwing in de onderbouw, de 'basisvorming' werd een groot maatschappelijk en politiek fiasco. Er bestaat een gerucht dat de staatssecretaris de examenuitslagen van het afgelopen jaar doelbewust heeft opgehoogd om het succes van de vernieuwingen veilig te stellen. Sommige vakken werden maar liefst twee volle punten opgewaardeerd. Bij navraag wilde niemand op de geruchten ingaan. Zeker is wel dat de mislukte basisvorming niet aansluit op de Tweede Fase. De bovenbouw krijgt straks leerlingen die van zelfstandig wer-

school botst waarschijnlijk wel met hun sociale leven of bijbaan. Soms hoor ik dat leerlingen zes uur achter elkaar 'zelfstandig' gewerkt hebben. Volgens mij word je dan knettergek. Dan verlangen ze naar iemand die 'gewoon' les geeft. Ik probeer op een enthousiasmerende wijze mijn lessen in te vullen. Ik merk dat daar behoefte aan is.'

Makkenze ergert zich aan het gebrek aan mensvisie in de Tweede Fase: 'Er is veel gediscussieerd over de vernieuwing. Bijna nooit werd er gepraat over de visie op de mens. Volgens mij heeft de mens correctie nodig, niet alleen geestelijk maar ook als leerling. De Tweede Fase lijkt een beetje op de renaissance; als je maar genoeg 'goede' kennis in een mens stopt, gaat hij zich ook beter gedragen. Daar geloof ik niet in.

ken weinig kaas hebben gegeten. De verwachting is dat de manier van lesgeven uit de Tweede Fase langzaam maar zeker oprukt richting de onderbouw. Er wordt nog steeds gesleuteld aan de Tweede Fase, niemand weet precies wat de gevolgen van de Tweede Fase en het Studiehuis op lange termijn zijn. De leerlingen klagen en de staatssecretaris zaagt en timmert. Nog een mislukking kan Paars zich niet permitteren.

<http://brein.nl.fortunecity.com/dispuut22/index.html>

Hans Valkenburg was voorzitter van de RPF-jongeren en Annette van Kalkeren was bestuurslid van de GPJC. Nu vervullen ze samen het dubbelvoorzitterschap voor Perspectief, ChristenUnie jongeren. Zelfverzekerd en met nieuw elan willen ze, door Perspectief, jongeren aanzetten tot nadenken; 'ook al leven we in een woestijn, toch blijven we roepen.' Wel met enige bescheidenheid, want 'ook wij weten niet altijd overal een antwoord op.'

Door Erik Langerak

"Het gaat goed met de Nederlandse economie; de mogelijkheden voor het individu zijn onbegrensd. Maar de vraag is hoelang het nog goed blijft gaan. Onlangs hebben we nog kunnen zien hoe een paar stenen gooiende Palestijnen heel de wereld op z'n gat kregen. Stel nu dat de olieprijs stijgt, dan krijgen

"Mensen moeten zich bewust worden van het wankele evenwicht waarop ze leven."

we een instabiele Euro met misschien een crisis als gevolg. Mensen moeten zich bewust worden van het wankele evenwicht waarop ze leven. Maar bij veel mensen ontbreekt het aan visie. Jongeren leven bij de dag, denken niet na over de toekomst."

Voorzitters Persp 'Wij Christen de waarheid

"Er is meer dan economische voorspoed alleen; bepaalde issues komen helemaal niet aan de orde. Neem de Nederlandse koloniën: de Molukken, Suriname waar het economisch zeer slecht gaat. We zitten met een erfenis waar we niets mee doen." En dan over ethiek: "In 1998 werd Biologie als wetenschap van de toekomst gepresenteerd. We zijn nu bezig met het maximaliseren van de graanogst en overwegen embryo's te klonen die binnen een termijn van 10-20 jaar gebruikt kunnen worden bij het bestrijden en genezen van menselijke ziektes. Willen we dat wel? Heiligt het doel alle middelen, en waar liggen de grenzen? Daar moeten we over nadenken. Feit is dat de overheid niet nadenkt. De

Perspectief maken pas op de plaats jongeren hebben te lang gedacht in pacht te hebben'

FOTO RUFUS

afgeschafte dan zullen jongeren zich niet ineens veel meer met de politiek gaan bemoeien. De politiek moet in de eerste plaats dichtbij de jeugd gebracht worden. Je moet weten wat er leeft in de wereld, weten wat er te koop is; van je eilandje af. Je moet daar zijn waar de doelgroep is: op jongerendagen, op megafestaties. De GPJC en de RPF-jongeren hadden veel meer moeite met het maken van de vertaalslag naar jongeren toe. Perspectief heeft een hele nieuwe structuur; is veel meer aangepast op wat jongeren leuk vinden. Leden van ons promotieteam gaan langs scholen en vullen daar de maatschappijles in met een soort lagerhuisspel. We hebben een moderne website en houden summerschools." Perspectief wil jongeren bewust maken, het debat aanzwengelen en af en toe flink kietelen richting de moederpartij. Annette: "Mijn grootste zorg is dat het allemaal niet aanslaat. Ik ben iedere dag met politiek bezig; 16 uur per week besteed ik aan Perspectief. Ik lees me te pletter om door iedereen serieus genomen te worden. Ik kan het niet

wetenschap gaat z'n gang. Die is weliswaar nooit helemaal te beteugelen maar de overheid moet kaders scheppen waarin de wetenschap zich kan ontwikkelen. We hollen met z'n allen achter de feiten aan. Nederland laat zijn beleid met betrekking tot klonen van Engeland afhangen. Dat zegt toch al genoeg."

Jongeren vinden politiek niet interessant. Reden volgens Perspectief: "achterkamertjespolitiek en het gedoogbeleid. Er worden geen beslissingen meer genomen." Klinkt een beetje gezocht.

"Het is een deel van het probleem. Als er minder achterkamertjespolitiek is, en het gedoogbeleid wordt

uitstaan als mensen denken dat wij niet weten wat er leeft in de maatschappij."

Een paar speerpunten van Perspectief: milieuvervuiling, klimaatbeheersing, gedoogbeleid. Wat onderscheidt jullie van bijvoorbeeld GroenLinks?

"GroenLinks heeft andere standpunten inzake vredesmissies en het leger en bedrijft politiek vanuit het humanisme: de mens kan zijn leven op zijn eigen manier inrichten. Wij zijn een christelijke club; zien onszelf als kind van de schepping. Dat brengt verantwoordelijkheid mee voor God. Ook zijn wij voor meer sturing van de overheid. Maar liever praten we vanuit de overeenkomsten en niet vanuit de verschil-

len. Want positief aan GroenLinks is, dat ze in ieder geval nadenken over de dingen. Een gesprek met hen kan daarom heel zinvol zijn. Dat geldt trouwens ook voor de VVD."

De VVD?

"Ja, er zijn wat conservatieve VVD'ers zoals Joshua Livestro (rechterhand Frits Bolkestein), en Andreas Kinning die zich zeer goed kunnen vinden in de koers die de ChristenUnie vaart.

Rechtvaardigheid is in ons beleid verankerd. En niet alles moet zomaar kunnen. Veel mensen gaan ervan uit dat de mens het allemaal best zelf kan bepalen. Maar aan de vrijheid moeten grenzen gesteld worden. Als iedereen zomaar doet waar hij zin in heeft kom je op een gegeven moment in elkaars vaarwater. Een mens kiest namelijk niet automatisch het goede. Het motief van de ChristenUnie om op grond van die uitgangspunten de samenleving in te richten, spreekt de rechterflank

wel aan. Daar kun je dus de discussie mee aangaan zonder ze meteen proberen te overtuigen van het christelijk geloof."

"Jongeren leven bij de dag, denken niet na over de toekomst"

Hans: "Op langere termijn kunnen mensen wel tot bekering komen door onze ethische stellingname."

Annette: "Vind je dat realistisch? Ik niet."

Hans: Tja, realistisch? Als we altijd maar blijven zeggen dat we zo'n kleine christelijke partij zijn en dat waarschijnlijk ook blijven, dan weet je zeker dat je niet groter wordt. Je moet er altijd naar streven

dat je de kiezers aanspreekt. Er moeten zoveel mogelijk mensen op je stemmen."

Daarvoor zullen ze niet af en toe een beetje water bij de wijn doen, bezweren de voorzitters. "Maar misschien moet je soms gewoon toegeven dat je het allemaal niet meer zo goed weet. Wij christenen hebben te lang gedacht dat we de waarheid in pacht

Column

Soms zijn er liedjes die een dusdanige vorm en inhoud hebben dat je ze op de één of andere manier niet gemakkelijk vergeet. "Ik denk nog vaak aan kleine Sjaak, groot in 't kattenkwaad," is er zo één. Een ettertje met een hart van goud wordt met een bepaalde cadans zo bezongen, dat het al geruime tijd indruk op mij gemaakt had, voor ik de diepere - zelfs licht profetische - laag der woorden leerde verstaan.

Kleine Jacques is niet meer in Den Haag. Je kent hem nog wel: die niet erg grote, maar wel sympathieke man die als staatssecretaris bij het ministerie van Onderwijs begon onder Ritzen toen Lubbers nog premier was. Hij deed het zo goed dat hij bij de val van zijn collega bij Sociale Zaken haar ging opvolgen en werd vervolgens fractievoorzitter van de PvdA. In die functie heeft hij als onderhande-

Kleine Sjaak

laar namens zijn partij aan de wieg gestaan van het zich paars noemende kabinet dat Nederland al weer te veel jaren teistert. Na Kok was hij de grote man bij de toen nog ietwat socialistische PvdA.

Nu wordt de vraag prangend: waarom denkt Cor nog veel aan hem? Welnu, kleine Jacques zei bij de geboorte van Paars I dat voortaan alles anders zou gaan. Van 1918 tot toen was Nederland altijd geregeerd geweest door (voorgangers van) het CDA. Dat had een hele eigen cultuur met veel narigheid gebracht. En dat zou over zijn. Concreet sprak men erover dat het dualisme (betekent: regering en parlement zijn geen twee handen op een buik, doch elkaars tegenpolen) weer zou gaan werken. De achterkamertjespolitiek zoals het CDA die in Lubbers' torentje bedreef, zou over zijn. Het belangrijkste (overigens met het hernieuwd dualisme samen-

hangend) was echter dat Paars de pluchevastheid zou gaan bestrijden. Vol overtuiging naar de samenleving en met een waarschuwing naar de pas benoemde bewindslieden sprak Jacques de histori-

FOTO RUFUS

hadden. Het is makkelijk om in dogma's en in de belijdenis van de bijbel te blijven hangen. De vraag is alleen hoe je dat in de praktijk wilt brengen." Hans: "Laatst was ik op een JOVD-forum. Daar ging het over klonen. Natuurlijk werd er gevraagd hoe wij daar tegenaan kijken. Ik heb toen aangegeven dat

wij ook niet altijd weten wat we met de situatie aan moeten. Dat konden die mensen waarderen; vonden ze wel mooi. Je moet als christen bescheiden zijn met je conclusies maar wel altijd proberen je geloof uit te stralen."

sche woorden dat (pas!) vanaf nu slecht functionerende bewindslieden naar huis gestuurd zouden worden.

Paars I ging aan de gang. De veelbelovende Sorgdrager ging blunderen, Borst ging blunderen, Van Mierlo vergat (te) veel, Kok ging oordelen voordat hij de feiten kende, om maar eens vier veel drama's veroorzakende ministers te noemen. En wat deed Jacques (wiens rol als fractievoorzitter het is om op te treden als bewindslieden fouten maken)... Jacques deed (althans ogenschijnlijk) niets. Hoewel min of meer alle ministers het naar huis sturen waardig waren geweest, heeft Jacques nimmer zelfs getracht iemand weg te sturen. Eén man ging weg. Robin Linschoten. Weggestuurd door Jacques? Nee, vrijwillig weggegaan, omdat hij het begrip 'ministeriële verantwoordelijkheid' begreep. De Bijlmerenquêtecommissie oordeelde: Kok, Borst en Jorritsma hadden ernstige fouten gemaakt, voornamelijk qua voorlichting aan het Parlement (een politieke doodzonde). Alle drie bleven ze, 'toevallig' had elke regeringspartij (respectievelijk PvdA, D66 en VVD) een zwart schaap, dus spraken de regeringspartijen af elkaars zwartheid niet te zien...

Hoe gaat het ondertussen met het dualisme van en onder Paars? Een citaat uit NRC Handelsblad d.d. 27-9-2000 spreekt boekdelen en doet de tranen in de ogen wellen: het schrijft over "... de heersende politieke cultuur rond het Binnenhof, waarin tussen de

regeringspartijen over bijna ieder onderwerp informeel eerst overeenstemming wordt bereikt, waarna de parlementaire behandeling van de kwestie voornamelijk een ritueel karakter draagt." Achterkamer-tjespolitiek in het kwadraat dus. En het aan het begin van Paars bezongen dualisme? Morsdood!

En kleine Jacques? Is het allemaal zijn schuld? Het lijkt erop dat Jacques wel zijn best gedaan heeft. Jacques was groot in 't kattenkwaad. Zelfs durfde hij in het openbaar te zeggen dat Kok (en dat was zijn partijleider, de grote baas dus) geen kennis van de feiten droeg toen hij de procureurs-generaal op een harde manier afviel. Hij wees het volk daarbij op Koks leugens, dus moest hij wel. Hij is nooit openlijk hard berispt voor zijn kattenkwaad, maar gestraft is hij: hoewel hij juist best wel goed functioneerde, is hij van het Tweede Kamerpluche afgetrapt en weggepromoveerd naar de burgemeestersvacature in Groningen ("in de hoek, kleine Sjaak"), waarvan hij moest zeggen dat hij dat altijd al gewild had. Kok duldt geen kattenkwaad en zeker niet van de kritische kleine Sjaak. En ik? Als ik de krant opendoe overkomt het mij te regelmatig: "Ik denk nog vaak aan kleine Sjaak, groot in 't kattenkwaad".

Drs. C. Verkade

**Onderwijsinspectie als
eeuwig avontuur**

Er is een tijd geweest dat de scholen de onderwijsinspecteur met angst en beven afwachtten. De tafels keurig in het gelid, de schriften netjes en de kinderen rustig. Tegenwoordig is de onderwijsinspectie transparanter en heeft over journalistieke belangstelling niet te klagen. De nieuwsgagers staan zelfs op een heuse wachtlijst om hun stuk te kunnen schrijven over met name de zogenaamde zwarte scholen. Voorzichtigheid is desondanks geboden, want de woorden van een onderwijsinspecteur worden op een goudschaaltje gewogen. Voor je het weet worden er vragen over gesteld in de Tweede Kamer. Toch neemt Frans Janssens, coördinerend inspecteur primair onderwijs, geen blad voor de mond.

Door Ellen Klapwijk

Hij begon als onderwijzer in het basisonderwijs, onderwijl stevig studierend voor zijn MOA- en MOBA-akte pedagogiek. In 1980 belandde hij bij het Centraal Instituut voor Toetsontwikkeling (CITO) om na acht jaar terecht te komen bij de onderwijsinspectie. Twee á drie dagen in de week bezoekt hij basisscholen, de overige dagen besteedt hij aan het schrijven

van rapporten, het beantwoorden van vragen en klachten en het werken in projectgroepen. Janssens spreekt vooral van de spanning toen hij begon. „Twaalf jaar geleden hing er toch nog een sfeer rond de inspectie van een instituut met wijze mannen en vrouwen die rondgaan in scholen. Ik vond het ook wel eens aardig om op een andere manier tegen het onderwijs aan te kijken. Het was vooral erg spannend, omdat er in feite toch een waas van mystiek om de inspectie heen hing.”

Dat is inmiddels wel anders door de ontwikkeling die het toezichthoudende orgaan heeft doorgemaakt en de plaats die de inspectie in het onderwijsbestel heeft gekregen. Vroeger ging het om het bevorderen van het onderwijs en tegenwoordig om de kwaliteit van scholen. Janssens: „Volgens mij is het toch voor de onderwijspraktijken een stuk duidelijker geworden wat de inspectie doet. Doordat het helder is hoe we het doen, waar we naar kijken en wat de normen zijn, is dat mystieke er ook af. Het is tamelijk transparant geworden.”

Maar is het imago van de onderwijsinspectie daadwerkelijk veranderd?

„Niet helemaal. Dat heeft te maken met twee factoren. Allereerst zijn niet alle scholen gewend dat er vreemde snoeshanen in de klas komen. Er zijn scholen waar het al niet gebruikelijk is dat leraren bij elkaar in de klas gaan kijken om de vakbekwaamheid te vergroten, laat staan dat er een vreemde komt kijken. Ten tweede komen wij natuurlijk wel namens de overheid, wij zijn niet zomaar een instantie

of een bureau, nee, we zijn een onderdeel van het openbaar bestuur. In feite houden wij namens de minister toezicht op die scholen. Dat zijn twee factoren die er toch wel enigszins toe leiden dat er een schrikreactie is. Niet in de zin van weglopen, maar wel zo dat ze op de punt van hun stoel gaan zitten als de inspectie zich meldt.”

„Wat we dus doen is de scholen heel goed voorlichten. We informeren ze eerst ruim van tevoren over het tijdstip waarop we komen. Vervolgens beleggen we een bijeenkomst waarop we uitleggen wat we dan doen en waarom en is er gelegenheid tot het stellen van vragen. Daarnaast geven we brochures uit. Dat is toch een manier om scholen in staat te stellen alvast te wennen aan en zich voor te bereiden op het bezoek. Desalniettemin blijven we wel een officiële instantie. Daarop krijg je toch een natuurlijke reactie.”

Hoe geeft u uw beroep een persoonlijke inhoud?

„Eigenlijk zitten daar geen persoonlijke elementen in. Het is namelijk zo dat de inspectie een werkwijze heeft die ertoe leidt dat op iedere school in Nederland de inspecteur op dezelfde wijze, naar dezelfde dingen kijkt, waarvoor de normen zijn vastgelegd. In feite hebben we een kader waarbinnen al die inspecteurs opereren. Dat doen we om ervoor te zorgen dat een school in Groningen op dezelfde manier wordt behandeld als die in Limburg. Binnen die kaders is natuurlijk ruimte voor een persoonlijke aanpak. Er zijn bijvoorbeeld een heleboel situaties waarbij geen lijn is. Dan hangt het af van het vakmanschap van de inspecteur hoe hij daarmee omgaat.”

Als u iets zou mogen veranderen in het huidige inspectiebeleid, wat zou dat dan zijn?

„Ik heb niet zoveel aspecten waar ik niet zo gelukkig

‘Soms zit je op het puntje van je stoel achter in de klas omdat er ontzettend fraai wordt lesgegeven, de andere keer zit je je dood te ergeren.’

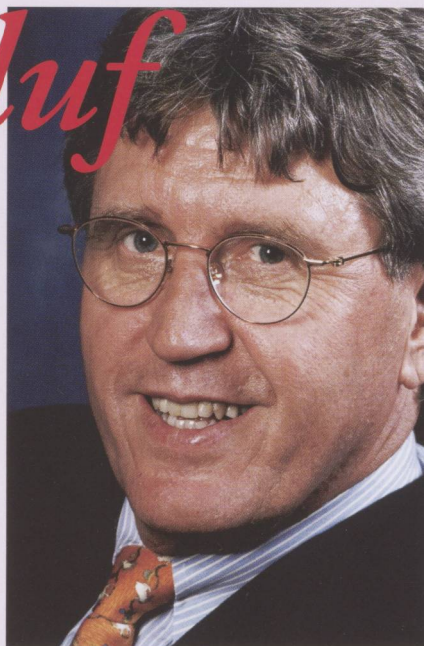
mee ben. Er was er wel een, maar dat is inmiddels op z'n pootjes terechtgekomen. Dan gaat het om onderwijs aan scholen met veel allochtone kinderen. Die scholen behandelden wij op dezelfde manier als zogenaamde witte scholen. Zwarte scholen, het is een vreselijk woord, doen het ten opzichte van ande-

Haagse bluf

Samenstelling Roelof Bosma

PvdA-factie voorzitter en socialist Ad Melkert, met een zeer opmerkelijke liberaal standpunt over de staatsschuld, die volgens hem tot nul moet worden afgebouwd:

“We zijn maar gewoon eens aan het rekenen geslagen. Dat heb ik van Wim Kok geleerd als je het ergens niet over eens bent. Ga dan eerst kijken naar de feiten en ga ook een beetje rekenen. Kok heeft als voorganger van Gerrit Zalm een stevige basis gelegd. Na de rekensom vonden we het een aantrekkelijke gedachte om dit voor onszelf vast te stellen, wij durven die uitdaging wel aan. Als het aan mij ligt is dit ook een uitgangspunt in het verkiezingsprogramma van de PvdA. Er moet een langetermijnbeleid komen. Er zijn ook mensen die zeggen dat je een deel van de schuld kan laten bestaan. De nul is voor mij de richtsnoer.”

“Zo veel oneerlijkheid, incompetentie en politiek onfatsoen maken het de moeite waard terug te vechten.”

Ex-Tweede-Kamerlid Marjet van Zuijlen, die onlangs de Kamer verruilde voor het bedrijfsleven en voor veel ophef zorgde met haar dagboek; 'Retour Nijmegen-Den Haag':

“Ik verheug me op de warme jas van het bedrijfsleven. Het eerste wat m'n nieuwe baas tegen me zei was: we willen dat je je veilig voelt. Ik bedoel maar, ik vond dat zó....' (Slikt). 'Ik vond dat ontroerend. Hartverwarmend. In de politiek ben je aan jezelf overgeleverd. Daar sta je in je blootje. Nou ja, in je blootje.... In een heel, héél dun windjackje.”

Minister Herfkens van Ontwikkelingssamenwerking in een interview met het AD:

“Waarom heb je niet gevraagd of ik premier wil worden? Ik wil namelijk dolgraag premier worden. Maar: van een ontwikkelingsland of in het voormalig Oostblok. In die landen is het véél

re scholen nogal vaak erg slecht. En in feite stond de inspectie daar met betrekkelijk lege handen. Sinds het beleid van Adelmund, het zogenaamde Onderwijskansenplan, is er ook aan de inspectie gevraagd meer tijd te besteden aan die scholen. Het is tenslotte triest als je tegen een school moet zeggen dat het niet gaat, terwijl je ze vervolgens niet verder kunt helpen. Maar dankzij het Onderwijskansenplan is de inspectie toch in staat meer te bieden dan normaal van toepassing zou zijn. Nu wordt op een zwarte school rekening gehouden met het feit dat allochtone leerlingen op school komen met een achterstand van twee jaar. Voor de rest worden witte en zwarte scholen gelijk beoordeeld."

Is de onderwijsinspecteur daadwerkelijk onafhankelijk?

„Nou kijk, wij zijn onafhankelijk in onze rapportage aan scholen, de minister en aan anderen. Wij schrijven uiteindelijk op wat we zelf vinden van de school, de onderwijsprestaties, enz. Als het gaat om bedrijfsvoering dan is de inspectie een onderdeel van de onderwijsbegroting. Het is ook zo dat de minister verantwoordelijk is voor het toezicht, dus de minister is in principe aan te spreken op wat de inspectie doet of nalaat. Daar heeft hij ook politieke verantwoordelijkheid voor te dragen."

Maar voelt u zich ook onafhankelijk?

„Ik voel mij een onafhankelijk inspecteur en ik kan het onafhankelijk noemen, omdat ik het beleid niet maak. Als een bepaalde beleidsmaatregel van het departement het onderwijs in opperste verwarring brengt of als het beleid of de wet iets van scholen vraagt wat boven de menselijke maat is, dan rapporteren wij dat. Dan zeggen wij gewoon tegen de minister, moet u luisteren, u heeft besloten iets te doen. Wij hebben dat in die scholen bekeken, het is onmogelijk want de scholen hebben daarmee de grootste problemen. En vaak wordt ook aan ons gevraagd, wij willen dat gaan doen, hoe denkt u dat het onderwijs daarmee omgaat? Dan geven wij advies, maar daarmee zijn we nog geen onderdeel van het beleid."

Het basisonderwijs roept vooral om ruimte voor een eigen beleid. De inspectie zou te pietluttig zijn en gevaarlijk dichtbij de grens van de vrijheid van onderwijs komen. Bent u het daarmee eens?

„Wij kijken al jaren naar dezelfde dingen. Alleen, we hebben altijd een onderscheid gemaakt tussen dingen die in de wet staan en daarbuiten. Daarvan weten de scholen dat dat behoort tot hun eigen verantwoordelijkheid. Een school is vrij om te zeggen;

interessanter. Daar kun je als premier meetbaar resultaat boeken. Vijf keer zoveel meisjes naar school aan het einde van je periode als premier! Het analfabetisme met twintig procent teruggebracht! De kindersterfte grotendeels uitgeroeid! Fantastisch wat je daar kunt bereiken. En hier... Tja, ik weet het niet. In Nederland is regeven beheren geworden."

Ex-minister Peper, die zegt momenteel 'topsport' te bedrijven:

"De topsport slaat op het ontmantelen van het COR-onderzoek (Commissie voor Onderzoek van de Rekening RB). In Rotterdam weten velen dat het niet klopt. Via mijn advocaat vraag ik stukken op bij de gemeente Rotterdam, die overigens niet erg meewerkt. En ik word ook voorzien van materiaal waaruit blijkt dat het onderzoek niet deugt. Zo veel oneerlijkheid, incompetentie en politiek onfatsoen maken het de moeite waard terug te vechten. De topsport bestaat eruit dat ik werk aan het achterhalen van de leugens. In de tussentijd heb ik veel tijd om na te denken over de maatschappij waarin je je ophoudt."

VVD-minister Van Aartsen van Buitenlandse Zaken over het CDA:

"Ik ben geen voorstander van partijvorming op confessionele basis, dat ben ik ook nooit geweest."

Geloof en politiek moet je gescheiden houden. Ik zou inderdaad niet in een kabinet met het CDA gaan zitten. Dat zou ook vreemd zijn nu ik in twee paarse kabinetten heb gezeten. Alsof het niets uitmaakt met wie je regeert. Dat vind ik typische een CDA-houding, die kunnen klaarblijkelijk met iedereen in een kabinet."

Van Aartsen over Bill Clinton, die hij binnenkort voor het eerst zal ontmoeten:

"Pas zagen we hem een prachtige toespraak houden op de Democratische Conventie, met in ons achterhoofd die vreselijke beelden van anderhalf jaar geleden toen hij verhoord werd over zijn relatie met Monica Lewinsky. Dat beeld staat me nog steeds voor ogen. Ik weet niet of hij daar nog ooit van afkomt, bij mij in ieder geval niet. Hij blijft dat met zich meeslepen, er blijft een smet aan hem kleven."

(Bronnen: Telegraaf, Elle, Algemeen Dagblad, Het Parool, Opzij)

het is interessant wat u zegt, maar wij gaan toch onze eigen weg. Wij proberen een maatschappelijk verantwoord beeld van het onderwijs op te bouwen en dat leggen we op een school. En ja, dan moet je wel van heel goede huize komen, als je dan op een gegeven moment tegen een inspecteur zegt, ja luister eens dat zeg je nou wel, maar dat gaan wij toch anders doen.

Er vinden maar heel weinig discussies plaats tussen inspectie en scholen over de vraag of wij wel naar de goede dingen kijken en of wij dat überhaupt wel mogen. Want een school is vrij om die eigen verantwoordelijkheid te nemen. Dat hoort bij de vrijheid van onderwijs."

Als u uw eigen basisschooltijd vergelijkt met die van uw kinderen, op welke gebieden krijgen zij dan meer kwaliteit – een beter product-aangeboden?

„Ik denk dat ten opzichte van vroeger er in het onderwijs veel betere onderwijsmethoden zijn, in die

methoden zit een veel betere didactiek. Over het algemeen is het leerstof die kinderen aanspreekt, die dichtbij hun leefwereld staat. Het ziet er allemaal echt veel beter uit dan 25 of 30 jaar geleden. Ik denk dat over het algemeen school leuker is geworden door de leerstof en andere omgangsvormen. Verbeterd is vooral de aandacht voor kinderen die niet zo goed kunnen meekomen. In mijn tijd was je sterk afhankelijk van de bereidheid van de leraar om je buiten schooltijd te helpen, want binnen schooltijd moest iedereen op hetzelfde moment van a naar z. Nu kunnen kinderen met behulp van gespecialiseerd personeel en werkvormen ook onder schooltijd op eigen niveau geholpen worden. Dat is gewoon echt allemaal pure winst."

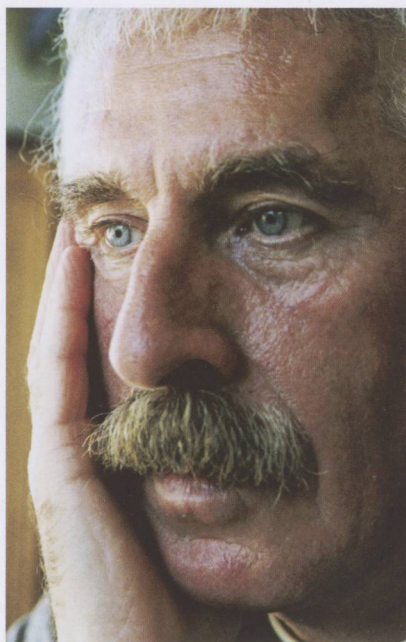
Het moet moeilijk zijn geweest om onbevangen naar de basisschool van uw kinderen te kijken. Tenslotte had u twee verschillende petten op.

„Dat is heel lastig om te scheiden. Ik heb als ouder natuurlijk de dingen wel wat anders ervaren, omdat

Column

Nederland onderwijsland?

Hoe is het nu eigenlijk gesteld met het onderwijs in Nederland? Het is duidelijk dat de meningen hierover nogal uiteenlopen. Er zijn natuurlijk een aantal onweerlegbare feiten. Bijvoorbeeld dat Nederland extreem weinig geld voor onderwijs over heeft, een typerend voorbeeld van de vaderlandse gewoonte om voor een dubbeltje op de eerste rang te willen zitten. Onweerlegbaar is ook dat de leraar in dit land meer uren les moet geven dan zijn Europese collega's. Ook kan men moeilijk ontkennen dat er in de regio Den Haag een pand vol regelneven staat waar men het eigen bestaan probeert te garanderen door het voortdurend verzinnen van nieuwe namen voor hetzelfde – daar kan men nog vrede mee hebben – maar helaas ook door het voortdurend omgooien van het onderwijs zelf. Denken we slechts aan het in het onderwijskringen omstreden studiehuis (alleen de naam al). Minder feitelijk is het antwoord op de vraag wat nu van dit alles de gevolgen zijn voor het niveau van de leerlingen die door dit onderwijs worden afgeleverd. Sommigen (en ik wil niet ontkennen dat ook ikzelf tot deze

'Hoe lang duurt het nog voordat

de leerlingen het komende uur

aangeboden krijgen door de

plaatselijke keurslager inclusief

een gratis plakje worst?'

mopperkonten gerekend moet worden) leggen de nadruk op de minimale feitenkennis die het overduidelijke resultaat is van de gedachte dat het vooral om vaardigheden gaat.

Trouwens, hoe kan men over enige vaardigheid beschikken zonder feitenkennis?

Probeert u eens het volgende uit:

u moet bij de kassa van de supermarkt f 2,65 betalen, u geeft 5 gulden en zegt vervolgens: zal ik er 15 cent bij doen en voegt gelijk de daad bij het woord. Een grote kans dat de desbetreffende kassier in overspannen toestand moet worden afgevoerd.

Nu kan hier het volgende tegenin worden gebracht: de boven geuite jammerklachten zijn al zo oud als de mensheid. De van de tv bekende klaagmuur Georg Steiner moet een reïncarnatie zijn van die Egyptenaar die vond dat er geen fatsoenlijke piramide meer gebouwd werd. En die juffrouw in de supermarkt moeten we natuurlijk niet zo plagen: zij heeft zo'n mooi apparaatje waarmee je kunt nagaan dat 5 gulden minus 2,65 de verbijsterende somma van 2,35 oplevert. Tenslotte lopen we zelf ook niet meer

het mijn eigen kinderen betref. Maar het is natuurlijk wel zo dat in gesprekken met scholen ik mijn beroep niet verzwegg. Ik bleef natuurlijk wel met een inspecteursblik naar scholen kijken. Maar ik heb wel altijd geprobeerd om de scholen er geen last mee te bezorgen, want die hebben hun eigen inspecteur. Het is niet zo dat ik niet aan een discussie mee deed als ouder, maar daar bleef natuurlijk wel de ervaring en wijsheid van een onderwijsinspecteur achter zitten. Daarom heb ik veel problemen voorkomen door mijn vrouw te laten gaan. Om het voor die school makkelijker te maken."

Zal uw beroep altijd uitdagend blijven?

„Het is een hartstikke uitdagende job. We proberen om in één of drie dagen een beeld te scheppen over hoe die school in elkaar steekt. En dat is toch iedere keer een avontuur. De kunst van het vakmanschap is door bepaalde dingen heen te kunnen prikken of er geen acht op te slaan. Je niet laten verleiden door

wat ze je allemaal voorschotelen. Dat is nou juist het spannende eraan. Lukt het mij om in drie dagen tijd een zodanig beeld van de school te vormen dat de school zegt, 'nou inspecteur, wat u daar zegt klopt als een bus, we herkennen het allemaal.'

Zo'n school trekt natuurlijk wel z'n zondagse pak aan, maar dat vinden wij niet erg. Ook al is de manier waarop de inspectie te werk gaat gestandaardiseerd, je komt iedere keer weer nieuwe dingen tegen. Soms zit je op het puntje van je stoel achter in de klas omdat er ontzettend fraai wordt lesgegeven, de andere keer zit je je dood te ergeren. Dat houdt het allemaal wel leuk. "

www.minocw.nl en www.owinsp.nl

over de Mokerhei achter een konijn aan te draven want het beest ligt allang keurig schoongemaakt in de vrieskist van de winkel.

Toch zijn er een aantal ontwikkelingen in het onderwijs waar ik bepaald niet vrolijker van word als ik aan mijn kleinkinderen denk. Het zijn ontwikkelingen die ook de moderne westerse samenleving karakteriseren: de opmars van de commercie bijvoorbeeld. Hoe lang duurt het nog voordat de leerlingen het komende uur (want lessen kun je het niet meer noemen) aangeboden krijgen door de plaatselijke keurslager inclusief een gratis plakje worst. En wat dacht u in dit verband van de invloed van grote computergiganten op het onderwijs. Valt wel mee die invloed? Ja, dat dachten de schakers ook maar inmiddels is het koninklijke spel gedegradeerd tot een krachtmeting met robots. Trouwens, wel eens langs zo'n schoollokaal gelopen waar 30 kindertjes voor een schermje zitten? Duizenden jaren werd het onderwijs bepaald door leraren en dan hebben we het nog niet eens over de echte grote leraren uit de geschiedenis van de mensheid, de grote voorbeelden. Maar ik kan me toch moeilijk voorstellen dat een leerling zich later de computer nog dierbaar herinnert want het ding was eigenlijk al verouderd toen de leerling er voor plaatsnam.

Maar goed, dat ik het moderne onderwijs maar niets vind had u waarschijnlijk al verwacht toen u mijn naam bij de column zag staan.

Drs. B.H. Wilders

Hartstocht

politieke late-night-show van
Perspectief en de ChristenUnie
Den Haag.

22 november in Den Haag,
in Eetcafe de Kluis aan het Plein 20.

Onderwerpen:

Veilig Voedsel 'wat eten we vandaag' en
de betrouwbaarheid van de overheid!

DISCUSSIE MUZIEK CABARET

Gasten:

Dick Stellingwerf en een ander Tweede Kamerlid

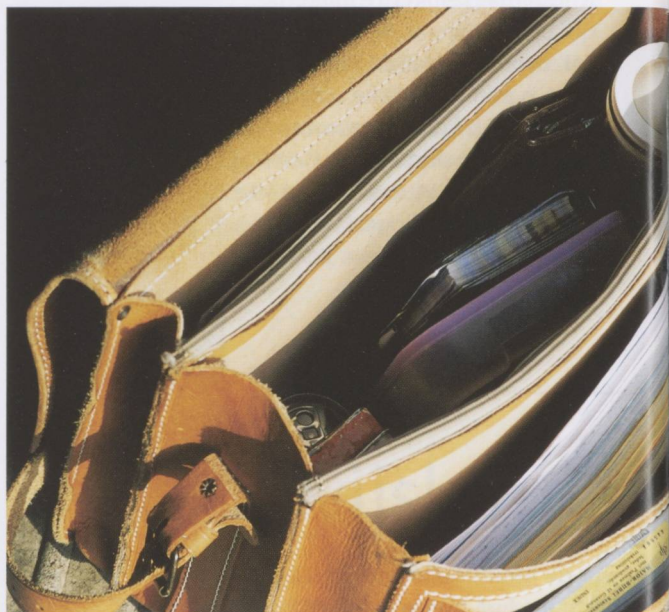
Jij bent van harte welkom!

Nederland Ke

Over de kaasschaaf

De miljarden vliegen in politiek Den Haag door de vergaderzaal van de Tweede Kamer. Een 'gênant mooie begroting' vond minister Zalm de begroting voor het komende politieke jaar. Er gaat 7,5 miljard extra naar onderwijs, gezondheidszorg, veiligheid en leefbaarheid, natuur en milieu en nog meer moois. Ondertussen vallen in het onderwijs de lessen nog altijd uit, personeel vinden is een groot probleem. Een alternatief om toch alle klassen les te kunnen geven? Studenten voor de klas en: de kaasschaafmethode!

Voor scholen in het westen van Nederland hebben te kampen met problemen. Een van die scholen is het Comenius College, een Christelijke scholengemeenschap in Capelle aan den IJssel. Conrector Van 't Verlaat zit al zo'n dertig jaar in het onderwijs en volgens hem is het nog nooit zo erg geweest als nu. "Alleen zo rond 1969, 1970 had je wel dat er studenten gevraagd werden om voor de klas te komen staan. Maar zo als het nu is? Nee dat is echt van de laatste tijd. De laatste twee jaar is het steeds moeilijker geworden om personeel te vinden." Op dit moment zijn op de scholengemeenschap een aantal vacatures niet vervuld. Het vorige cursusjaar was dat niet anders. Ondanks geregeld adverteren in kranten als Trouw en de Volkskrant. "Het adverteren gaat steeds moeilijker, er wordt niet zo snel meer op gereageerd", aldus Van 't Verlaat. "Natuurkunde en Duits kun je echt probleemvakken noemen. Maar ook voor wiskunde hebben we nog uren niet ingevuld. Dat betekent dat er dus in die vakken voor een aantal klassen geen les gegeven kan worden."

Door Dirk van der Lingen

Kaasschaaf

Als die leegstaande uren op korte termijn niet opgevuld kunnen worden, heeft het Comenius College een alternatief. "Dan moet het via de 'kaasschaafmethode'. Stel je voor dat er voor het vak Duits drie uur in de week staat. Door een vacature krijgen een aantal klassen nu geen Duits en andere klassen die drie uur. Met de kaasschaafmethode gaan we dan alle klassen twee uur Duits geven, de uren gelijk verdelen over alle klassen dus." Een andere oplossing voor het lerarentekort is studenten van de lerarenopleiding voor de klas te zetten. Van 't Verlaat: "Op dit moment hebben we inderdaad ook een aantal studenten voor de klas staan. Dat zijn derdejaars die hun stage lopen. Zij mogen echter wel maximaal twaalf uur voor de klas staan." Nadeel voor de studenten is dat zij tijdens het lesgeven niet volgens de normale weg begeleid kunnen worden. Dat verschuift naar buiten de lessen.

Investeren

Volgens het CDA Tweede-Kamerlid Maria van der Hoeven is er een aantal punten waar je 'echt iets

nnisland?

methode, zij-instromers en onderwijspools

moet doen'. "Er zijn teveel pas afgestudeerde leerkrachten die het onderwijs verlaten (12 à 15%). Dat ligt aan begeleiding van hun eerste jaren, die is niet goed, waardoor ze afhaken. Verder is er natuurlijk een imago probleem, te laag salaris, te weinig carrière-perspectieven. De werkomgeving is ook niet altijd goed. Het is te gek dat scholen noodgedwongen een achterstand hebben in hun onderhoud, dat leerkrachten nauwelijks een eigen werkruimte hebben en dat de mate waarin echt met ICT wordt gewerkt eigenlijk nog in de kinderschoenen staat.

'Nederland Kennisland' is een mooie slogan, maar dan moet je niet vergeten dat dat geld kost. Minister Hermans heeft deze problemen te licht ingezien. Zijn oplossingen dragen wel bij, maar verhelpen het niet. Daarvoor is het te incidenteel, onderwijs moet geen uitgavenpost zijn, maar een investering. Een noodzakelijke investering in de generatie van morgen. Je komt er niet met honderd gulden per leerling voor ICT, je komt er niet met een imagocampagne alleen."

'Natuurkunde en Duits kun je echt probleemvakken noemen'

Roeping

De ChristenUnie-fractie kan zich wel vinden in de nota van minister Hermans; 'Maatwerk 2'. Daarin staat dat studenten op de lerarenopleiding meer voor de klas mogen gaan staan dan nu toegestaan is. Een verhoging dus van de twaalf uur die er nu voor staat. De fractie vindt dat er wel goed opgelet moet worden of er

dan nog voldoende begeleiding is. "Maar we moeten die mogelijkheid toch proberen, want de nood is gewoon erg groot", vertelt ChristenUnie-woordvoerder Guido Hooiveld. "Bij dit plan tekenen we verder wel aan dat de kwaliteit goed moet blijven." In de voorganger van deze nota 'maatwerk 1' is een andere noodmaatregel opgenomen, inmiddels wettelijk bekrachtigd. Het gaat dan om de zij-instromers. "Dat betekent dat mensen uit het bedrijfsleven en vanuit de overheid naar het onderwijs kunnen overstappen. Zij moeten dan wel een test ondergaan in samenwerking met de lerarenopleiding. Als zij geschikt zijn, mogen ze lesgeven. Voorwaarde is wel dat ze zich gaan bijscholen." Als er in een sector te

weinig mensen zijn, wordt er al snel geroepen om betere salarissen om het vak aantrekkelijker te maken. De laatste onderwijs-CAO betekent een stap in die richting, maar het onderwijs loopt toch achter het bedrijfsleven aan.

Conrector Van 't Verlaat van het Comenius College ziet hogere lonen niet meteen als een oplossing. "Je moet toch echt het onderwijs in willen. Het is geen

andere redenen op scholen kunnen gaan lesgeven. Maar die pool is erg klein geworden, er zijn gewoon geen vervangers te vinden. Dus als er een leerkracht ziek wordt, hebben we geen vervanger. Vooral voor vakken als Nederlands, Duits en klassieke talen is dat een probleem." Waarom dan toch zo'n oproep in een schoolkrant? "We zagen, en zien nog wel, de bui al hangen. Je moet er toch voor zorgen dat er les

FOTO RUFUS

vak dat iedereen kan leren, het moet je ook liggen."

Onderwijspool

In de berichtgeving kan ook wel eens wat fout gaan. Het Liemerscollege uit Zevenaar plaatste anderhalf jaar geleden een artikel in de schoolkrant met een oproep voor ouders met onderwijsbevoegdheid. Binnen de kortste keren stonden het Gelders Dagblad en TV Gelderland op de stoep. Met daar al snel achteraan de landelijke pers en er werden zelfs kamervragen gesteld door de SP. Rector De Raden zegt achteraf blij te zijn met de publiciteit, maar dat het erger is voorgesteld dan het geval was. "Bij ons worden op dit moment alle lessen ingevuld. Dat gebeurde toen ook al. Een probleem kan ontstaan wanneer we een vervanger nodig hebben, bijvoorbeeld bij ziekte. Vroeger grepen we terug op bijvoorbeeld de onderwijspool. Dat is een pool met leerkrachten die een paar uur tijd hebben om in te vallen, of om

'Onderwijs moet geen uitgavenpost zijn, maar een investering'

wordt gegeven. Ook wanneer je eigen kaartenbak met vervangers leger wordt, en er geen andere mogelijkheden zijn. Dus vroegen wij om ouders met onderwijsbevoegdheid of nog studerende. In de media is dat geworden dat onbevoegde ouders voor de klas zouden komen. Dat is dus niet zo, tenminste, een studerende mag nog geen les

geven, maar kan dat natuurlijk wel." Volgens de rector kennen scholen in zijn regio minder problemen dan in het westen. "We zijn een aantrekkelijke regio, zo vlakbij Arnhem. Er is weinig concurrentie, we zijn toch een soort afgesloten gebied. In het westen is dat heel anders."

www.infodrome.nl

Perspectief maakt vliegende start

ChristenUnie-jongeren

Op zaterdag 23 september was het eindelijk zover: als RPF-jongeren en GPJC zijn we gefuseerd! Samen gaan we de nieuwe eeuw in als nieuwe organisatie. Ja, je leest het goed, een nieuwe organisatie. Nee, niet onze boodschap en niet ons uitgangspunt zijn veranderd. Juist daarin hebben we elkaar als jongerenorganisaties gevonden! Wel hebben we onze doelen opnieuw geformuleerd en goed nagedacht over hoe we die doelen het best kunnen bereiken. Een van de eerste doelen is dat we onszelf op de politieke landkaart gaan zetten. De eerste slag heb-

den zelfs het jaarnaal en Metro. Siebe Sietsma (de hoofdredacteur van Perspex) ging op Business News Radio in discussie met een groot promotor van het Nederlandse gedoogbeleid in het buitenland. Maar er moet nog veel meer promotie gemaakt worden. Als je promoten leuk vindt en dat houdt veel meer in dan leden werven, meld je dan vandaag nog aan!

Een ander belangrijk doel en het zwaartepunt van Perspectief is de politieke verdieping. Als we als jongeren willen meedenken en meepraten in de samen-

Hans Valkenburg, ex-voorzitter RPF-jongeren

Theo van Stuijvenberg, trekker van het fusieproces

Koen de Snoo, ex-voorzitter GPJC

ben we al geslagen, hoewel het een beetje vroeg was: in de week voor de fusie heeft Perspectief, ChristenUnie-jongeren in ongeveer alle kranten gestaan. Dat was vanwege onze bijdrage aan een groot opinieartikel in grote landelijke dagbladen dat door alle jongerenorganisaties gezamenlijk was geschreven. Misschien heb je het meegekregen: we zijn nogal tekeer gegaan tegen het gedoogbeleid van de overheid. Surf nog even naar de website (www.perspectief.nu, met een u!), dan vind je een link naar dit artikel. Hans Valkenburg (onze voorzitter voor externe zaken) is meerdere malen als perswoordvoerder opgetreden en belandde met een mooie foto en een interview in Trouw. Frank Visser en Gerben van het Hof (die zich binnen het bestuur beide met politieke verdieping bezighouden) haal-

leving en in de politiek en dat willen we - moeten we wel goed weten waar we over praten. Anders worden we niet serieus genomen. Dat betekent dat ons kennisniveau opgeschroefd moet worden. Niet alleen kennis die we uit boeken en kranten of via radio, televisie en internet opdoen, maar ook praktijkkennis. De summerschool, het Perspectief Café, politieke werkgroepen, excursies, werkbezoeken en congressen zijn daarvoor bestemd.

Perspectief wil ook een eigen politiek programma hebben, net als alle andere politieke jongerenorganisaties. Wat is de mening van Perspectief over bijvoorbeeld de asielzoekersproblematiek, drugsbeleid, Schiphol of de Embryowet? Iedereen kan trouwens voorstellen voor het politiek programma indienen, bijvoorbeeld via de website, daarover straks meer.

Een derde doel is om de banden met onze moederpartij, de ChristenUnie, aan te halen. Eigenlijk is dat verkeerd opgeschreven. Want officieel zijn er binnen de ChristenUnie nog twee partijen, RPF en GPV. Zij zijn alleen politiek gefuseerd. Als jongeren willen we een voortrekkersrol spelen in de aanloop naar een volledige fusie bij onze moederpartijen. Maar we willen nu vooral meedenken en tot nadenken aanzetten. Daarom is bijvoorbeeld Ebate in het leven geroepen. Dat was al op 22 januari van dit jaar, een

Hans Valkenburg en Annette van Kalkeren, het voorzittersduo van Perspectief

cadeautje van toen nog de GPJC en RPF-jongeren aan de ChristenUnie. Op die dag werd de Unie opgericht. Voor wie het verschijnsel Ebate nog niet kent: Ebate is een elektronisch tijdschrift dat eens per twee weken verschijnt en waarin iedereen die dat wil, op persoonlijke titel mag schrijven over politiek, inclusief de koers van de ChristenUnie. Er mag flink gekieteld worden! Maar we willen ook stimuleren dat de samenwerking tussen ChristenUnie en Perspectief van landelijk tot plaatselijk niveau wordt geïntensiveerd. De campagne ChristenUnie Continu die op 30 september is gestart om de naamsbekendheid te vergroten, is daar een mooie gelegenheid voor.

Onze website (www.perspectief.nu) gaat een grote rol spelen binnen onze organisatie. Ben je er al naartoe gesurft? Je kunt er allerlei informatie op vinden, discussiëren en de persberichten nalezen. Verder kun je je via de website abonneren op de Perspectief Nieuwsbrief, die je iedere 4 weken op de hoogte houdt van het laatste Perspectief nieuws.

Tenslotte, in het volgende nummer van Perspex zullen we ons als bestuur eens fatsoenlijk voorstellen. Ondertussen zijn we al wel hard aan het werk. Maar we hopen er niet alleen voor te staan. Want Perspectief heeft nog ongeveer 2700 andere leden. We hopen veel van jullie te merken de komende tijd! Dan zal onze vliegende start geen valse start blijken te zijn.

Annette van Kalkeren
Voorzitter (intern)

Perspectief Nieuwsbrief

Voortaan verschijnt maandelijks per email de **Perspectief Nieuwsbrief**. Je vindt hierin alle agendapunten, het laatste nieuws vanuit de vereniging en meer. Je kunt je op de internetsite www.perspectief.nu abonneren. Doe dit ook als je al eerder jouw emailadres aan ons hebt doorgegeven! Emailadressen veranderen nogal vaak en het blijkt ondoenlijk dit met de hand bij te houden. Vandaar dat je voortaan online je emailadres kunt doorgeven. Mis het laatste nieuws niet. Abonneer je vandaag nog op de Perspectief Nieuwsbrief!

Perspectief Café

Eén keer per maand is het **Perspectief Café** geopend. Op deze avond wordt er in een ontspannen sfeer gediscussieerd over actuele politieke thema's. Het eerste Perspectief Café opent haar deuren op **woensdagavond 8 november** en wordt gehouden in het NSU-gebouw, Boothstraat 10 nabij het St. Janskerkhof in Utrecht. De avond **begint om 19.30 uur en eindigt om 21.30 uur**. Kijk op www.perspectief.nu voor meer informatie.

Arial 12

To... : Perspex
 Cc... : d.stellingwerf@tk.parlement.nl
 Subject: Gentechnologie

Voorkeuren

In deze rubriek komt in elke editie van Perspex een volksvertegenwoordiger aan het woord om kort en helder zijn of haar mening te geven over een zelfgekozen onderwerp. Dick Stellingwerf (Tweede-Kamerlid ChristenUnie) bijt het spits af met zijn visie op het gebruik van gentechnologie in ons voedsel.

Wat is er nou zo fout aan het toepassen van gentechnologie in onze dagelijkse hap?

'Omdat je aan erfelijke structuren knutselt, knutsel je aan de aard van planten en dieren. Dat is precies het revolutionaire in deze techniek. Het probleem is dat we niet alle risico's overzien die gentechnologie met zich meebrengt. En je kunt die lange-termijnrisico's pas bestuderen als je al 'ja' hebt gezegd tegen gentechnologie. Asbest werd enkele decennia terug ook als prachtspul gezien. Nu is het verboden.'

Waarom maakt u hier zo'n probleem van? Laat de consument lekker zelf kiezen of hij genetisch gemanipuleerd eten wil hebben of niet.

'Dat vind ik te makkelijk geredeneerd, om twee belangrijke redenen. Allereerst: tegen de tijd dat het volk weet wat er voor risico's achter die technologie zitten, dan is het al te laat. Het is een taak voor de overheid om een GGO-vrije voedselketen te garanderen. Dus van de grond naar de mond zonder dat er genetisch gemanipuleerd wordt. GGO-vrije ketens moeten de norm zijn, genetisch gemanipuleerd voedsel moet de uitzondering. Staatssecretaris Bos is nu bezig met een motie die ongemanipuleerd voedsel BTW-vrij moet maken. Op die manier willen we de consument stimuleren in een bewuste keuze. Daarnaast: als de overheid zich hier niet mee bemoeit, zal de consument beperkt worden in de keuze omdat de prijs van ongemanipuleerd voedsel zal stijgen. Om voedsel honderd procent ongemanipuleerd te houden, moet het apart verbouwd, vervoerd en opgeslagen worden. Nu al zeggen de producenten dat de consument dan maar extra moet betalen voor zo'n dubbel leveringskanaal.'

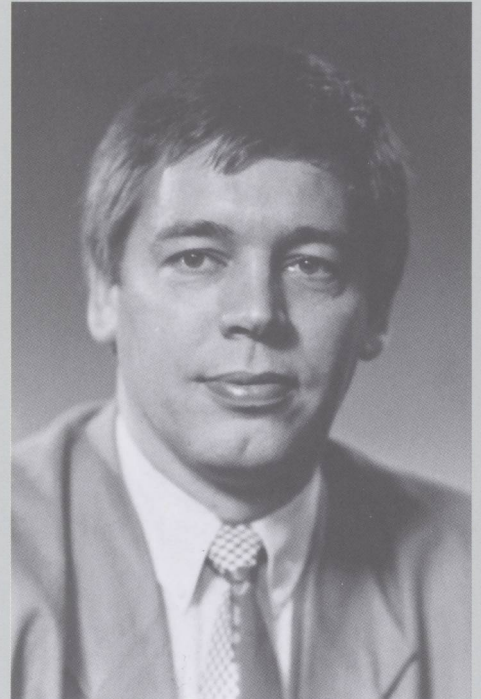
Zegt u dit niet allemaal omdat u stiekem in het achterhoofd hebt dat de mens niet aan Gods schepping moet pielen?

'Nou, niet stiekem in ieder geval. In de debatten in de Tweede Kamer heb ik dat altijd duidelijk naar voren laten komen. Wij dragen verantwoording voor de gegeven schepping. Ik ben er zelf dan ook zeer terughoudend in. Bij dieren en bloeiende planten zeg ik: geen gemanipuleer, tenzij er een aantal voorwaarden worden gesteld. Voorzichtigheid moet voorop staan, maar ik zie dat die hele beweging van gentechnologie drijft op geldzucht, en daar kan ik niet mee instemmen.'

Nog even terug naar de politiek. Hoe zijn de verhoudingen in dit debat in de Kamer?

'Op dit moment zijn alleen de VVD en D66 voorstanders van gemanipuleerd voedsel. Van D66 is dat nogal opmerkelijk, omdat ze in theorie groener zouden moeten zijn. Dat komt door hun woordvoerder op dit gebied, Ter Veer. Die is minder kritisch dan de rest van de D66-fractie. Maar de volgende termijn vertrekt hij waarschijnlijk, en dan verwacht ik dat ze behoorlijk bij zullen draaien.'

Samenstelling Siebe Sietsma

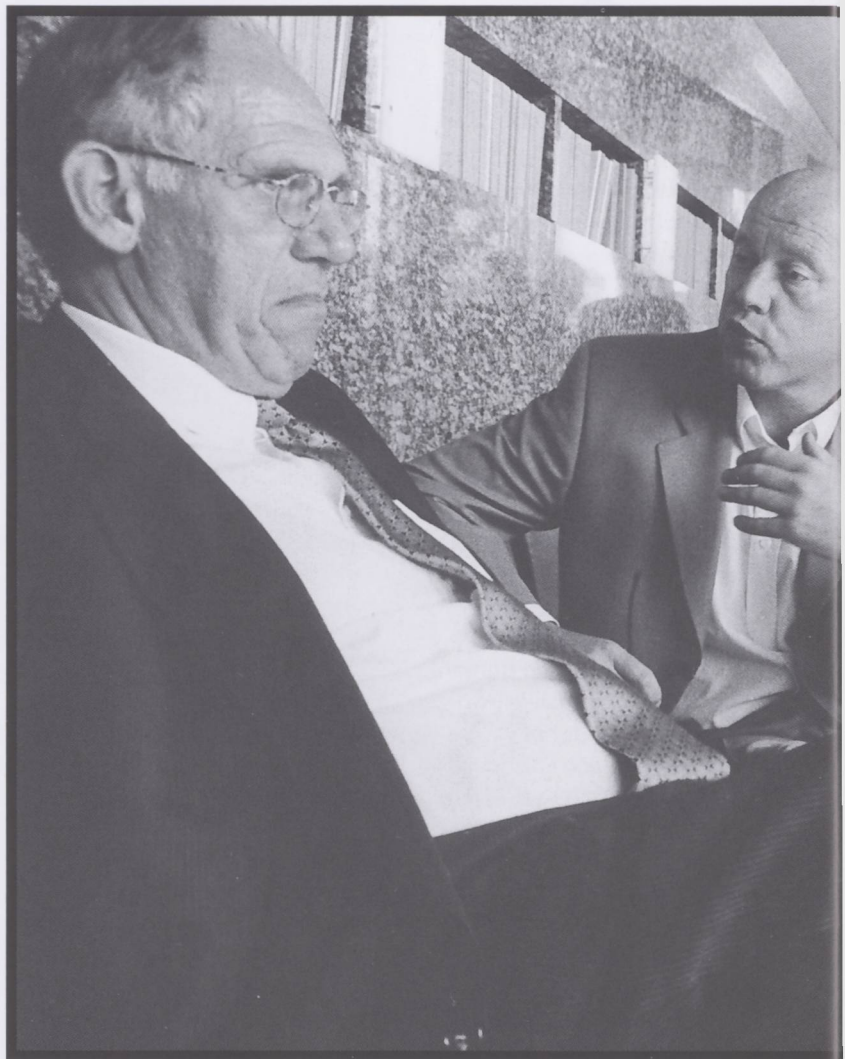

PANIEK OM NIKS

Koninginnedag 1997. Ik loop 's middags met Marjolein en mijn twee zoontjes langs de Hofvijver. Op die dag zijn het geen flanerende ambtenaren en politici die het beeld daar bepalen, maar de draaimolens van de Oranjekermis. Vlak voordat we naar huis willen gaan schiet een bekende Haagse middenstander mij aan die zijn geld verdient aan de rand van het Binnenhof. "Wat deden die drie van klein rechts gistermiddag bij Kok op het torentje?". Ik zou het niet weten, maar wel opvallend, want die zitten daar nooit.

Terwijl we verder lopen maakt zich een gevoel van mij meester dat het midden houdt tussen opwinding, lichte paniek en iets volstrekt onbestemds. In eens denk ik het te weten. Simpel, de toenmalige vriendin van de kroonprins, Emily Bremers, is van katholieke huize. Koninginnedag is een prachtige dag om de verlovings 's avonds aan te kondigen. En Kok heeft natuurlijk vooroverleg gehad met de kleine christelijke partijen om hen in te lichten en te polsen in welke mate hij protest kan verwachten tegen het aanstaande gemengde huwelijk.

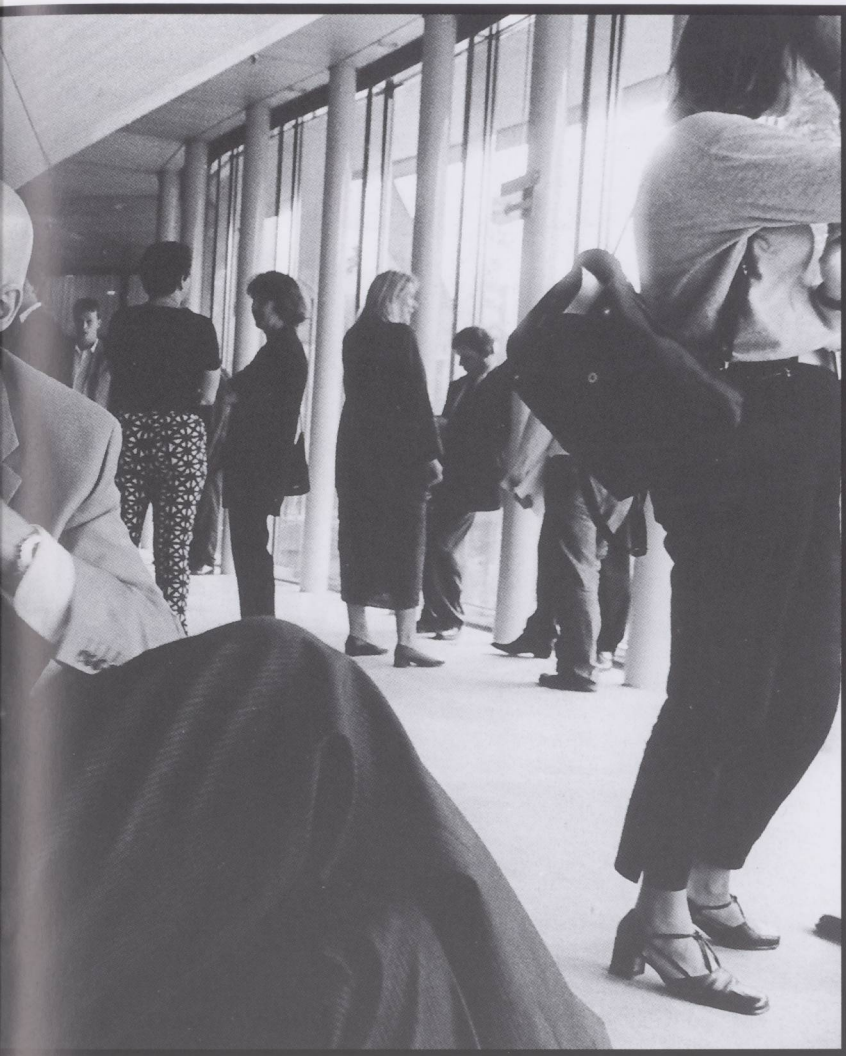
Ik grijp meteen naar de GSM, en bel de Rijksvoelingsdienst. Aldaar stuit ik, hoe kan het anders, op grote geheimzinnigheid. Niet in het minst ook over de bijzondere bijeenkomst met de fractievoorzitters van de kleine christelijke partijen. Dat schiet dus niet op. Ik bel Schutte, en de anderen. "We geven geen enkel commentaar, dag meneer Wester". Jongens hier is iets loos. Ik bel de eindredactie in Hilversum. We moeten met alles rekening houden, voor je het weet verschijnt de koningin straks na het Journaal op het scherm om Nederland deelgenoot te maken van

het "heugelijke nieuws". De redactie staat de hele middag op scherp. Verslaggevers en cameraploegen staan paraat om uit te rukken en bron na bron wordt gebeld. Maar er gebeurt helemaal niets.

Paniek om niets dus. Toch houdt de vraag mij bezig wat die drie daar nu deden. Zo af en toe informeer ik nog eens wat tussen neus en lippen door, maar ze laten niets los. Mannenbroeders lekken niet. Er gaan een paar weken voorbij. Praat erover met Ruurd Ubbels, parlementair verslaggever van het Nederlands Dagblad. Ook hij blijkt iets gehoord te hebben, maar weet niet wat er besproken is. We spraken af elkaar op de hoogte te houden van de vorderingen. Een leuk tijdelijk verbond tussen het Gereformeerd Gezinsblad en de commerciële omroep. Heb enkele dagen later een gesprek met iemand die dicht bij het koninklijke vuur zit. "Zeg weet jij misschien wat?"

Maar wel een verhaal

lem van Oranje is vermoord. We praten voor de camera met een historicus over de mogelijke problemen die protestant Nederland heeft met zo'n feestje. En ook vraag ik reacties voor een al draaiende camera aan Schutte en Van Dijke. Schutte is zuinig in zijn commentaar, Van Dijke bevestigt en legt uit. En de SGP, een partij die ik niet snel met een draaiende camera zal confronteren, laat mondeling weten "dat over het overleg geen mededelingen worden gedaan want dat was vertrouwelijk, maar dat in algemene zin gesproken niemand in hun kring op een feestelijke herdenking zit te wachten van de geboortedag van de man, die instemde met de inquisitie en in wiens naam menig ketter op de brandstapel belandde".

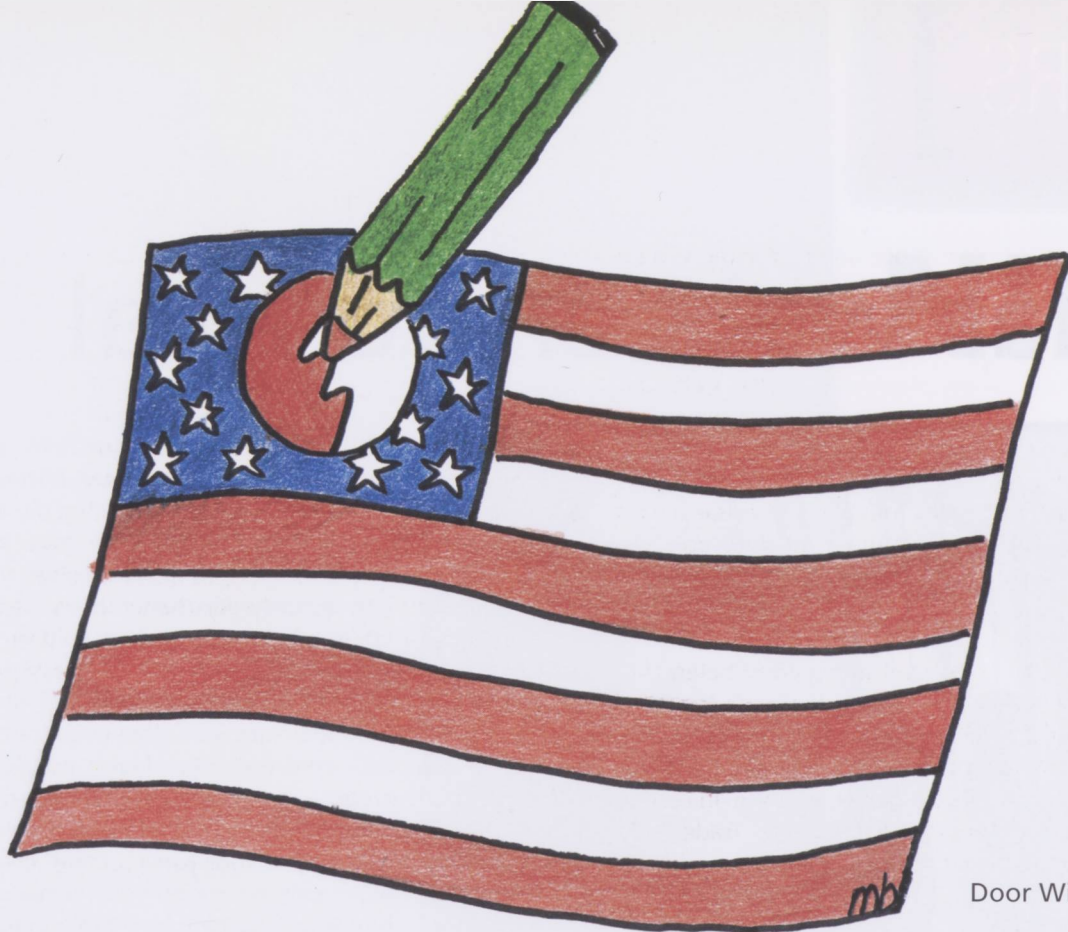
Vlak voor uitzending twijfel ik nog of het verhaal wel moeten brengen. Is het toch niet te klein? Zal ik het toch niet helemaal aan het ND overlaten? Collega's en de eindredacteur halen me over. Nee, wel doen joh. De uitwerking is boven verwachting. Iedereen duikt erop. Het verhaal staat de volgende dag op alle voorpagina's. Trouw opent ermee. En hoe kan het anders het ND heeft het meest uitvoerige en doorwrochte verhaal.

"Ja hoor, niets bijzonders, heeft allemaal te maken met Karel de V, het is over een paar jaar geloof ik 500 jaar geleden dat hij geboren is. Nu willen de Spanjaarden een feestje, waar ook de koningin naar toe moet of zoiets, en dat zou wel eens slecht kunnen vallen bij een deel van protestant Nederland". Dus dat was het! Kok polste de mannen inderdaad over een delicate kwestie, maar dan van en wat andere orde dan wie dan ook kon vermoeden. Ik bel Ruurd van het ND, ook hij is verbaasd. We spreken af dat ik als eerste publiceer, maar dat hij zijn verhaal ook al gaat schrijven.

Ik overleg met collega's De een vindt het een leuk verhaal, de andere gezeur en de volge vindt meer dat we er inderdaad iets mee moeten doen. We gaan het verhaal maken, draaien historische beelden in Delft, de Pinsenhof alwaar bevrijder Wil-

Het verhaal heeft nog wekenlang geleid tot beschouwingen van commentatoren, historici, dominees en gewone krantenlezers. Zo zie je maar, paniek om iets, maar uiteindelijk toch een leuk verhaal. Van die herdenking heb ik eigenlijk weinig meer vernomen, het is dat ik door het schrijven van dit verhaal weer aan denk. En tot slot, ook de kroonprins is nog steeds niet verloofd, maar heeft wel weer een zeer innige relatie met een Rooms Katholiek meisje. Het blijft dus opletten. Voor je het weet zitten de mannenbroeders weer in het torentje.

Frits Wester
Politiek verslaggever RTL NIEUWS.

Door Wim Kruyswijk

Populariteitenwedstrijd en milieuactivist

Big (brother)Time in the States!

De een heeft een oersaaië uitstraling, de ander maakt de grootste blunder door een respectabele journalist een 'major league asshole' te noemen. Riepen de Amerikanen tijdens de laatste verkiezingen in 1996 nog het hardst om een politieke strijd met meer diepgang, de huidige presidentskandidaten kunnen niet anders dan een goed gezicht proberen te trekken en de juiste woorden te vinden voor het altijd aanwezige oog van de camera. De schrijver George Orwell zou zeggen: Big Brother is watching you. De Amerikaanse verkiezingen zullen ook dit jaar weer uitlopen op een populariteitenwedstrijd tussen kandidaten die niet meer diepgang in hun politieke opvattingen kunnen uitroepen dan hun kiezers voor zoete koek kunnen aannemen. 'People get what they want', zeggen ze dan in the States.

De verkiezingscampagne voor de kandidaten van de Amerikaanse presidentsverkiezingen mag ook dit jaar weer veel geld kosten. De twee belangrijkste kandidaten (Bush en Gore) beschikken allebei over ruim 67 miljoen dollar. Bush die vooral gesteund wordt door de rijke oliebaronnen en Gore die vooral gesteund wordt door Hollywood en enkele grote milieubewegingen. Het meeste daarvan gaat op aan televisiecommercials. Het medium televisie is als altijd een campagnemiddel maar dit keer ook een 'hot item' in de verkiezingscampagne.

Hollywood

Een 'hot item' waarmee veel stemmen te halen zijn. Toch keert het ook nog wel eens tegen de kandidaten. Zo zijn er de omstreden televisiedebatten waar George W. Bush maar niet voor te porren was. Maar ook de strijd van Al Gore tegen Hollywood. In reactie op een rapport, dat door de FTC (Federal Trade Commission) uitgebracht is over het opzettelijk verkopen

van films en videospelletjes met sex en geweld aan jongeren onder de 14 jaar, kondigde Al Gore wettelijke maatregelen aan als Hollywood geen zelfcensuur zou gaan toepassen. Dat hij juist ten strijde trekt tegen dit Sodom en Gomora van het land met onbegrensde mogelijkheden is merkwaardig gezien de campagnebijdragen en stemmen die hij uit het Hollywood-kamp krijgt. Democraat staat namelijk voor liberaal en liberaal staat voor Hollywood gelijk aan meer vrijheid en minder censuur. Tegelijkertijd wordt het televisiemedium gebruikt als de kandidaten achter staan in de peilingen. Zo verschenen beide kandidaten in de talkshow van Oprah Winfrey om de zevende kiezers (vooral vrouwen) te overtuigen van hun politieke ideeën.

Debatteren

George W. Bush staat niet bekend als een groot debatteertalent. Reden voor Al Gore om hem te pas en te onpas op te roepen voor een groots televisie-

strijd tussen oliebaron

Al Gore

Geboren :	31 maart 1948 te Washington DC	
Burgerlijke staat:	getrouwd met Elizabeth Tipper	
Kinderen :	4	
Religie :	Baptist	
Opleiding(en) :	Harvard University Vanderbilt University Divinity School Vanderbilt University Law School	
Ervaringen:	Journalist in overheidsdienst tijdens Vietnam oorlog Lid Huis van Afgevaardigden Tennessee Senator voor Tennessee Vice-President van Verenigde Staten van Amerika	
Publicaties:	Auteur Earth in The Balance en Common Sense Government	

George W. Bush

Geboren:	6 juli 1946	
Burgerlijke staat :	getrouwd met Laura Welch	
Kinderen :	2	
Religie :	Methodist	
Opleiding(en) :	Yale University Harvard University	
Ervaringen:	Luchtmachtpiloot voor Texas Air National Guard Eigenaar olie-boorvelden in Texas Eigenaar Texas Ranger Baseball Gouverneur van de staat Texas	
Publicaties :	Auteur A Charge To Keep	

debat. De debatten zijn inmiddels geweest. Volgens kenners zou Bush geen kennis van zaken hebben over grote politieke vraagstukken. Volgens tegenstanders kan hij het alleen hebben van goed uitgedachte quotes en populaire onderwerpen als belastingverlaging en minder overheidsinbreng in de oliemarkt of een liberaal onderwijsstelsel. Helaas ook voor Bush; toen hij eisen ging stellen aan de regie van de debatten kwam het voorval met de openstaande microfoon. Tijdens een campagnebijeenkomst fluisterde hij zijn 'running mate' Channey in dat er een verslaggever van de Washington Post in het publiek stond. Deze verslaggever werd, netjes gezegd, een erg vervelende verslaggever genoemd, wat overigens met een 'Big Time' bevestigend werd beantwoord door de gedoodverfde vice-president.

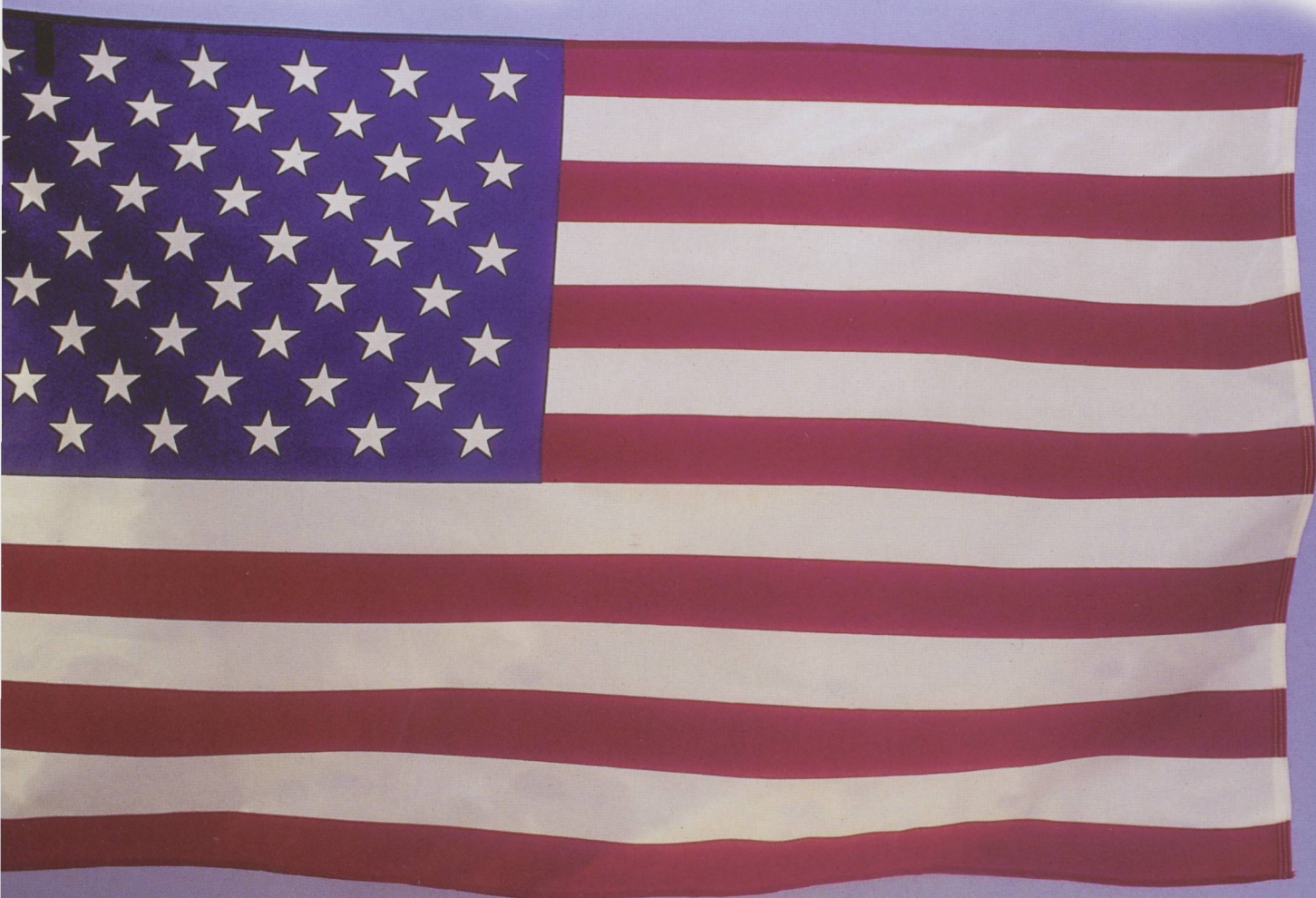
Testament

Een voordeel voor Bush is dat hij een grote groep kiezers (uit Latijns-Amerika) in 'eigen taal' kan aanspreken. Deze grote groep Latino's zou hij alleen al om die reden wel eens achter zich kunnen krijgen. Een ander groot voordeel voor Bush is het politieke testament. Hij kan door in de voetsporen van zijn vader, die geen politiek 'testament' met smet naliet. Gore sleept het langdurige Lewinski-schandaal van zijn politieke vader Bill Clinton met zich mee. Ondanks waarschuwingen van zijn vrienden bleef hij, ook na de leugens voor de camera, pal achter

'zijn' president staan. Een houding die Bush maar al te graag steeds naar voren haalt door te zeggen dat de gedragingen in de 'Oval office' moeten veranderen. Voor veel Amerikanen is deze presidentiële ruimte een soort Heilige der Heiligen.

Saai

Gore heeft in tegenstelling tot Bush, mede door zijn ervaring als vice-president, redelijk veel bagage en kennis van zaken over politieke vraagstukken kunnen meenemen. Daarmee kan hij in tegenstelling tot Bush inhoud geven aan zijn campagne. Zijn onderwerpen richten zich vooral op het milieu en de vrijheid voor vrouwen om bijvoorbeeld een abortus te kunnen uitvoeren. Daar mag men vooral niet aankomen en dat spreekt veel Amerikanen aan. Het 'sociale gezicht' van de democraten is vooral gericht op vrijheden van de Amerikaanse bevolking. Vrijheden van opgelegde ideeën weliswaar, maar een knappe Amerikaan die daar doorheen prikt. Daar waar kandidaat Bush zich het liefst inzet voor populaire onderwerpen voor de Amerikaanse kiezer, richt Gore zich vooral diepgaand op onderwerpen (vooral milieu) die weliswaar de kiezer niet aanspreken maar wel enigszins inhoud geven aan de politieke stroming van Democraten. Daar valt niets mee te winnen maar ook niets mee te verliezen. De saaiheid druipt ervan af.

Poldermodel

Kort gezegd kunnen beide kampen niet dat bieden waar de Amerikaanse samenleving om vraagt. Een kandidaat die een oplossing kent voor de vraagstukken die in de samenleving 'leven'. Deze vraagstukken zijn bijvoorbeeld een oplossing voor de criminaliteit in grote steden, de inzet van mariniers in buitenlandse brandhaarden en het vraagstuk van sociale verzekeringen.

Het verschil in 'scoren' zit in radicaliteit en het maken van keuzes. Nu het economisch goed gaat in Amerika is de gemiddelde kiezer niet snel geneigd te kiezen voor radicale standpunten. De kiezer in Amerika zit, zolang het economisch goed gaat, ook niet te wachten op een ommekeer in het beleid of radicale standpunten. Die insteek lijkt George W. Bush nu ook te moeten kiezen. Als voorwaarde om mee te doen met een politiek debat op televisie heeft hij afgedwongen dat er niet gesproken zou worden over de doodstraf. In de periode dat hij Gouverneur van de staat Texas is, zijn er ruim 140 doodsvonnissen door hem ondertekend. Maar ondanks de voorwaarden die Bush stelt lijkt het voor hem een ongelijke strijd te worden. Het zoeken van confrontatie zou in zijn nadeel werken omdat de Amerikanen vinden dat het goed gaat en kiezen voor de "Derde weg" zoals de Amerikanen het poldermodel trachten te noemen is niet zijn stijl en er valt niets mee te winnen.

Imago en inhoud

Volgens de opiniepeilers staan al veel gegevens vast. De zwarte Amerikaan stemt op de democraat, de belangrijke zakenman op de republikeinse kandidaat. De grootste groep zwevende kiezers bestaat traditiegetrouw uit de Amerikaanse vrouwen van middelbare leeftijd. Daar zouden beide kandidaten zich nu op moeten richten, volgens de opiniepeilers. Want ook uiterlijk (schijn) vertoon speelt nog altijd een belangrijke rol in de keuze van een president.

Echter, volgens veel politieke verslaggevers zal het dit jaar niet uitdraaien op een 'image contest' maar zal de kiezer eindelijk eens gaan kiezen voor inhoud in plaats van verpakking. Dat zou, volgens hen, wel eens de redding van Gore kunnen zijn. En toch; de televisiedebatten, de strijd met Hollywood en openstaande microfoons. Je zou zeggen dat het Big Brother is. Op 7 november zal de winnaar bekend worden gemaakt. De keuze is aan het publiek.

Straatsburg-excursie

15 t/m 17 november 2000

Perspectief in Europa; Wat heeft de EU jongeren te bieden?!

Van 15 t/m 17 november biedt Perspectief, op uitnodiging van de eurofractie RPF/GPV/SGP, je de mogelijkheid deel te nemen aan een Straatsburg-excursie. Tijdens het bezoek aan deze schitterende middeleeuwse stad zullen we de Europese parlamentsgebouwen bezoeken en een vergadering van het Europees Parlement bijwonen.

Ook gaan we in debat met 'onze' europarlementariërs. Centraal staat het thema 'Perspectief in Europa; wat heeft de EU jongeren te bieden' met daarin vooral aandacht voor werken, reizen en leren binnen de landen van de EU.

Interesse? Wees snel met opgeven want er kunnen maximaal veertig deelnemers mee!

Opgeven kan bij Wietse de Boer,
jongerenmedewerker van Perspectief
(0341-256744) of Gerben van 't Hof
Utrechtseweg 64 3818 EN Amersfoort
06-22109855 of 033-4657713

Straatsburg-excursie

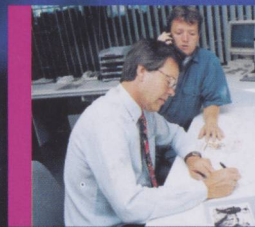
15 t/m 17 november 2000

Perspectief in Europa; Wat heeft de EU jongeren te bieden?!

**Van 15 t/m 17 november biedt Perspectief,
op uitnodiging van de eurofractie
RPF/GPV/SGP,
je de mogelijkheid deel te nemen aan een
Straatsburg-excursie. Tijdens het bezoek
aan deze schitterende middeleeuwse
stad zullen we de
Europese parlamentsgebouwen
bezoeken en een vergadering van het
Europees Parlement bijwonen.
Ook gaan we in debat met 'onze'
europarlementariërs. Centraal staat het
thema 'Perspectief in Europa;
wat heeft de EU jongeren te bieden' met
daarin vooral aandacht voor werken,
reizen en leren binnen de landen
van de EU.**

Interesse? Wees snel met opgeven want er
kunnen maximaal veertig deelnemers mee!

Opgeven kan bij Wietse de Boer,
jongerenmedewerker van Perspectief
(0341-256744) of Gerben van 't Hof
Utrechtseweg 64 3818 EN Amersfoort
06-22109855 of 033-4657713

www.scholma.nl

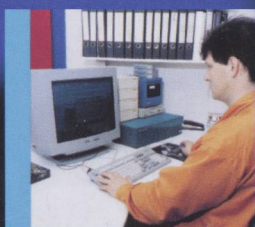
Industrieweg 4

Postbus 7

9780 AA Bedum

Telefoon 050-3013636

Fax 050-3012732

scholma druk

bedum bv

PERSPOEX

Uitgave van Perspectief, ChristenUnie-jongeren

1e jaargang n.r. 2 Decemberr 2000

kom op de homepage van

Peter R. de Vries
MISDAADVERSLAGGEVER

Misdaadverslaggeving

De erfenis van Borst

dubbel

Misdaad; *criminoloog* Fijnaut

*“De Nederlanders
hebben nog vertrouwen in
de effectiviteit van
politie en justitie”*

EXTRA;
overzicht parlementaire jaar

Perspex is een politiek jongerenmagazine dat wordt uitgegeven door Perspectief, ChristenUnie-jongeren. De oplage van Perspex bedraagt bijna drieduizend exemplaren. Het magazine verschijnt zes maal per jaar. Perspex bericht op een betrokken manier over politiek en maatschappij.

In verband met vertrek van de hoofdredacteur van Perspex zijn wij op zoek naar:

Hoofdredacteur M/V

Functie-eisen:

- journalistieke inslag
- affiniteit met (christelijke) politiek
- bekend met de doelgroep
- sterke communicatieve vaardigheden
- sterke bestuurlijke vaardigheden

Perspectief biedt:

- een inhoudelijk zeer uitdagende functie
- unieke mogelijkheid om ervaring op te doen op politiek, journalistiek en bestuurlijk terrein
- zes maal per jaar de voldoening van het afleveren van een veel gelezen product
- onkostenvergoeding en bescheiden afstudeerloon

De hoofdredacteur:

- is eindverantwoordelijk voor Perspex op zowel inhoudelijk als organisatorisch terrein
- verzorgt in zijn hoedanigheid als bestuurslid het contact tussen de redactie en het bestuur van Perspectief
- stelt samen met de redactie het lange termijnbeleid van Perspex vast
- levert desgewenst een inhoudelijk bijdrage aan Perspex

Reacties kunnen in tweevoud schriftelijk of per e-mail gestuurd worden naar:

Siebe Sietsma
Puntenburgerlaan 78a
3812 CG AMERSFOORT
siebesietsma@hotmail.com

Roelof Bosma
Paulus Borstraat 3
3812 TA AMERSFOORT
roelofb@hotmail.com

Perspectief Nieuwsbrief: altijd actueel

Wil jij op de hoogte blijven van alles wat er binnen de vereniging gebeurt? Abonneer je dan gratis op onze **Perspectief Nieuwsbrief**. Deze wordt maandelijks per email verstuurd en bevat een uitgebreide agenda, een nieuwsoverzicht, mededelingen, oproepen en vacatures. Surf naar **www.perspectief**. nu en geef via de publicaties pagina even je emailadres door.

Voorzitterschap wordt enkelvoudig voorzitterschap

In verband met teveel werkdruk heeft Hans Valkenburg besloten zich terug te trekken als voorzitter. Hij laat het voorzitterschap nu volledig over aan Annette van Kalcken. Tot voor kort vulden ze samen met veel enthousiasme het duo-voorzitterschap in. Als bestuurslid blijft Hans actief. Hij zal zich richten op het politiek secretariaat. Bij deze bedankt het bestuur Hans voor zijn enthousiasme als voorzitter van de RPF-jongeren, zijn enorme inzet voor de fusie van GPJC en RPF-jongeren en zijn inspirerende bijdrage aan het opstarten van Perspectief!

De advocatuur: Onafhankelijk en toch partijdig

De advocatuur is big business geworden.

Het is een *booming* market, waar hoge salarissen worden verdiend, hoge uurlonen worden berekend en

het heeft een hoog media- en glamour gehalte.

Het beroep van de advocaat lokt. Is dit: de advocatuur?

Het is nogal een eenzijdige kant van de advocatuur, opgeroepen door de media met ruime aandacht voor

spectaculaire zaken in de vorm van krimi's of

beursschandalen etc, maar ook door de

advocaten zelf.

De echte advocatuur is anders en meer. Er wordt degelijk handwerk verricht dat nooit in de publiciteit zal komen. Dit speelt zich af op kantoor, in schriftelijke stukken en op rechtbanken, in vonnissen. Maatschappelijk heel belangrijk, omdat het in de advocatuur altijd gaat om mensen en de relatie tussen mensen. Die relatie is verstoord en de rechtzoekende doet een beroep op een rechtspreker. De advocaat rangschikt de feiten, vertaalt dit in juridische begrippen en legt het de rechter voor. Het zijn altijd emotionele en diep ingrijpende aangelegenheden waarvoor iemand naar een advocaat gaat. De verstoorde relatie blokkeert, je kunt niet meer tot een vergelijk komen, je hebt iemand nodig die onafhankelijk maar wel partijdig is.

Onafhankelijk en partijdig

Een advocaat moet altijd onafhankelijk van zijn cliënt zien te blijven. Hij moet als het ware objectief in de zaak van de cliënt kijken en een goed advies geven, waarin hij meedeelt wat de rechten en kansen zijn. Dat kan iets anders en zelfs het tegengestelde zijn van wat de cliënt voor ogen heeft. Een advocaat moet ook partijdig zijn in zijn handelen en onderhandelen. In de procedure zal hij de zaak van zijn cliënt zo reëel en goed mogelijk moeten presenteren bij de rechter. Hij is de vertrouwensman van zijn cliënt. Hij weet alles van de zaak en ook van de cliënt persoonlijk. Om een goede inschatting van de zaak te krijgen is de advocaat verplicht een gedegen rechts- en wetskennis te hebben. Omdat het onmogelijk is het Nederlands rechtssysteem totaal te beheersen is specialisatie meer en meer noodzakelijk. Dat resulteert in hogere specialisatietarieven. Dat recht –deze rechtskennis- is te koop, maar daarvoor wordt voor een gedeelte van de maatschappij toegang tot het recht onmogelijk, omdat het gewoonweg het hoge tarief niet kan betalen. De dure kwaliteitsadvocatuur is problematisch geworden. Uitsluitend bedrijven en rijken kunnen zich betere rechtshulp veroorloven.

Problematisch voor de advocatuur, want de advocatuur hoort geen bigbusiness te zijn. De advocaat hoort een dienaar te zijn van recht en cliënt. Het werk, het ambt(!), van de advocaat is zo belangrijk omdat hij meewerkt aan de ontwikkeling van het rechtssysteem. Je ziet dat in landen waar de advocatuur slecht ontwikkeld is een slecht rechtssysteem heerst. Een systeem van willekeur. Een goede advocatuur is fundamenteel voor de maatschappij. Daarom moet de overheid er ook alles aangelegen zijn niet alleen de advocatuur maar ook het Openbaar Ministerie, de derde poot van dit rechtsbedrijf, zo goed mogelijk te bedienen. Dat impliceert financiële faciliteiten voor die groepen van rechtzoekenden die om die reden niet in staat zijn zich van professionele rechtshulp te voorzien. Recht is een recht en geen luxe artikel.

Christen

Als je de publiciteit, die de advocatuur in pers of tele-

visie krijgt volgt, dringt de vraag zich op of je moreel gezien wel advocaat kan zijn. Het gaat daar toch altijd over drugs en seks en geld, waar maar een klein percentage van advocaten zich mee bezig houdt, en weinig over echt fundamentele dingen van het leven, zoals de rechtsbescherming. Het grote werkkterrein van de advocatuur. De meeste advocaten hoeven zich eigenlijk niet met die vraag bezig te houden. Dat betekent niet dat advocaten die christen zijn gevrijwaard zijn van zich te bemoeien met die zaken die betrekking hebben op de zelfkant van de maatschappij, drugs, seks, geweld, kortom criminaliteit. We hebben te maken met mensen, geschapen door God. Ieder mens heeft recht op rechtsbescherming. In ons land bestaat geen willekeur. Eén van de belangrijkste regels van het recht is, dat de

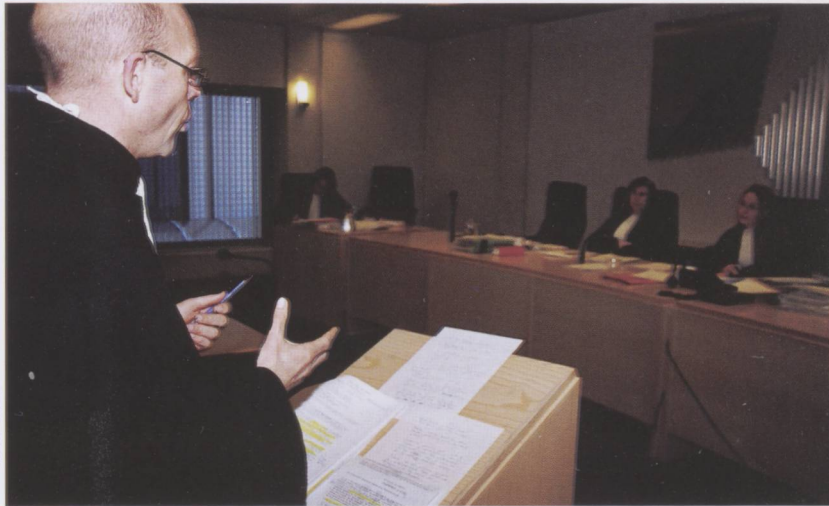

FOTO RUFUS

wet voor ieder gelijk is. Misdaad of niet. De advocaat heeft de plicht na te gaan of er conform de wet gehandeld is en dat moet hij aan de rechter meedelen. De rechter oordeelt de punten die aangedragen zijn door de advocaat die opkomt voor de cliënt en de officier van justitie, het openbaar ministerie, aanklager van de cliënt. Als een advocaat zich beroept op vormfouten in de procedure -iets waar in de huidige rechtsspraak minder en minder op wordt ingegaan als het slechts formeel en niet relevant voor de eigenlijk zaak is -zal de rechter daarover beslissen. De advocaat draagt ter zakendoend feiten materiaal aan, legt deskundige vragen aan de rechter voor en de rechter oordeelt. Dat is wel iets anders dan die snelle slimme jongen strak in 't pak en zijn glanzende auto. Advocaten zijn vakbekwame handwerkslieden, trots op een mooi pleidooi, een goede conclusie en succes voor de cliënt. Advocatuur is een nobel beroep.

Mr. E.N. Bouwman
Bouwman en Rhodius advocaten

www.advocatenorde.nl

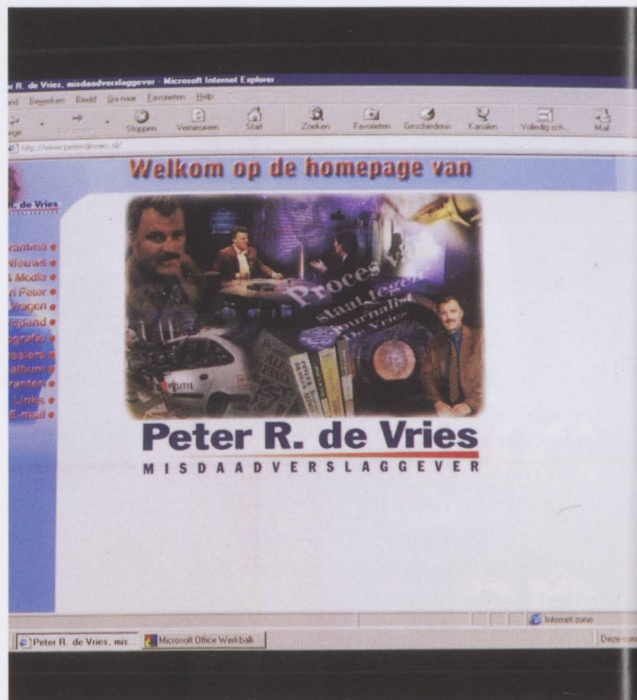
www.rechtspraak.nl

Wie bemoeit zich Media nemen rol juist

Misdaad bestrijden is de laatste jaren niet meer alleen het terrein van justitie. Er zijn kapers op de kust. Waar Justitie steeds meer naar voren komt als een log en bureaucratisch apparaat, slaan verslaggevers hun slag. En soms zijn ze nog effectiever ook. Met eigen methoden of zelfs met hulp van politie. Wat zijn de kansen en de grenzen van de media? Wordt Peter R. de Vries de nationale speurneus of blijft die rol voorbehouden aan oom agent?

Door Pieter Walinga

In februari stelde Boris Dittrich (D66) kameryragen over DNA-onderzoek in de zaak Marianne Vaatstra. Pikant is dat hij dit deed naar aanleiding van naar hem opgestuurde banden van een uitzending van Peter R. de Vries, misdaadverslaggever. Er wordt geen gebruik gemaakt van de geijkte bronnen als Justitie en politie, kennelijk zijn er bronnen die zo serieus werken dat kamerleden er vragen op baseren. Justitie staat niet meer alleen wat betreft het aandacht vragen voor en het oplossen van misdaden. Peter R. de Vries zelf verklaart dit vanuit een steeds minder sterk vertrouwen van de bevolking in justitie. "Wat ik wel interessant vind is dat misdaad een steeds belangrijker item wordt in Nederland. Je kunt er tegenwoordig verkiezingen mee winnen of verliezen. Het gevoel van onveiligheid heerst, de betrouwbaarheid van de politie heeft met het IRT en alles wat daarna nog is gekomen een enorme deuk opgelopen. En toch zie je zowel bij publiek, de politiek een deel van de pers nog altijd dat rotsvaste vertrouwen in de politie als antwoord op al het kwaad. Dat zie je aan de simplistische manier waarop over misdaad wordt nagedacht: oppakken en zo lang mogelijk opsluiten (...). Waar is dat vertrouwen in de politie op gebaseerd? Op alle successen van de laatste jaren? Op de Puttense moordzaak waar ze de verkeerde mensen tien jaar lang hebben vastgezet en

de dader nog rondloopt? Ga zo maar door." Zo zegt hij in een interview met de Volkskrant.

Vertrouwen

Het is waar dat Justitie vaker met de billen bloot moet. Van arrogantie kan geen sprake meer zijn als heel Nederland meekijkt naar parlementaire enquêtes over de IRT-affaire. Wanneer het vertrouwen tanende is, worden burgers kritischer, zeker wanneer ze weten dat er alternatieven zijn. „In Justitie hebben wij geen enkel vertrouwen meer“, aldus de vader van Marianne Vaatstra op een persconferentie. „De familie Vaatstra hoopt dat Peter R. de Vries de moord op Marianne kan oplossen.“ Mensen schrijven Peter R. de Vries omdat ze naar eigen zeggen bij Justitie van het kastje naar de muur worden gestuurd, nul op het rekest krijgen of niet geloofd worden. Ten einde raad grijpen ze hun laatste kans: een instantie buiten Justitie. En dat is dan Crime-Time, Deadline, Peter R. de Vries of een regionaal misdaadprogramma.

Kritiek

Programma's als dat van Peter R. de Vries hebben voor- en nadelen. Vooral de nadelen werden bij De Vries aanvankelijk belicht. Niet alleen zou het één grote egotrip van Peter R. (vooral de R. irriteert tegenstanders) de Vries zijn, maar ook zou hij Juri-

met de misdaad?

tie noodgedwongen over

disch incorrecte of zelfs verboden methoden gebruiken om aan zijn materiaal te komen. Verborgene camera's, losgepeuterde rapporten van politie of justitie, gebruik en heling van gestolen diskettes met informatie, alles is in de discussie wel eens de revue gepasseerd. Het programma stond in een lijn van programma's die vooral gericht waren op sensatie en hoge kijkcijfers. Ook nu wordt Peter R. de Vries nog vaak vergeleken met Pieter Storms en Willibrord Frequin. Op sommige vlakken terecht, op andere niet. Sterker: er worden zaken opgelost naar aanleiding van het programma en De Vries lijkt soms zelfs beter geïnformeerd dan Justitie.

Opsporing Verzocht

Vanwege voornoemde bezwaren had Justitie aanvankelijk weinig trek zich in te laten met andere misdaadprogramma's dan die ene gouwe ouwe: Opsporing Verzocht. Een wat saai en houderig programma met als enige sensationele uitspatting de onheilspekkende muziek tussen de zaken door. Rick Martena, hoofdinspecteur in Drenthe en lid van de selectiecommissie voor Opsporing Verzocht verwoordde het in de Volkskrant als volgt: "Een politieprogramma moet sober zijn, voorzichtig, behoudend, dat zijn woorden die bij politie passen." Dit heeft zijn redenen. Wil de politie een crimineel achter de tralies zien verdwijnen, dan moet het bewijsmateriaal op

correcte manier worden verkregen. Maar al te gauw verklaart een rechter een zaak niet ontvankelijk vanwege onrechtmatige opsporingsmethoden. Opsporing Verzocht houdt zich aan de correcte handelwijze van Justitie en laat politiefunctionarissen slechts alleen aan het woord als zij hun tekst letterlijk van papier lezen. Correct, maar bloedeloos, zo vinden de meeste kijkers.

Zet hier een uitzending van Peter R. De Vries tegenover en bekijk de verschillen. De Vries is brutaler, zegt wat hij wil en laat anderen zeggen wat zij willen. Dat hij hierbij onorthodoxe methoden gebruikt is voor een groot deel van het publiek allang geen bezwaar meer. Peter R. de Vries heeft hogere kijkcijfers en dientengevolge een grotere kans een zaak op te lossen. En dat geldt voor meer programma's, want naast Peter R. de Vries zijn er meer die zich bezig houden met het op tv krijgen van belangrijke zaken. Vooral de regionale televisie is in opkomst. AT5, de Amsterdamse regionale zender en TVRijnmond, hebben misdaadprogramma's die op lokaal niveau aandacht vragen voor misdaad. Meestal lijken ze qua methoden op Peter de Vries' programma.

Slinkse methode

Binnen Justitie weet men het niet meer zo zeker. De politie mag officieel niet samenwerken met andere programma's. Toch verschijnen er met de regelmaat

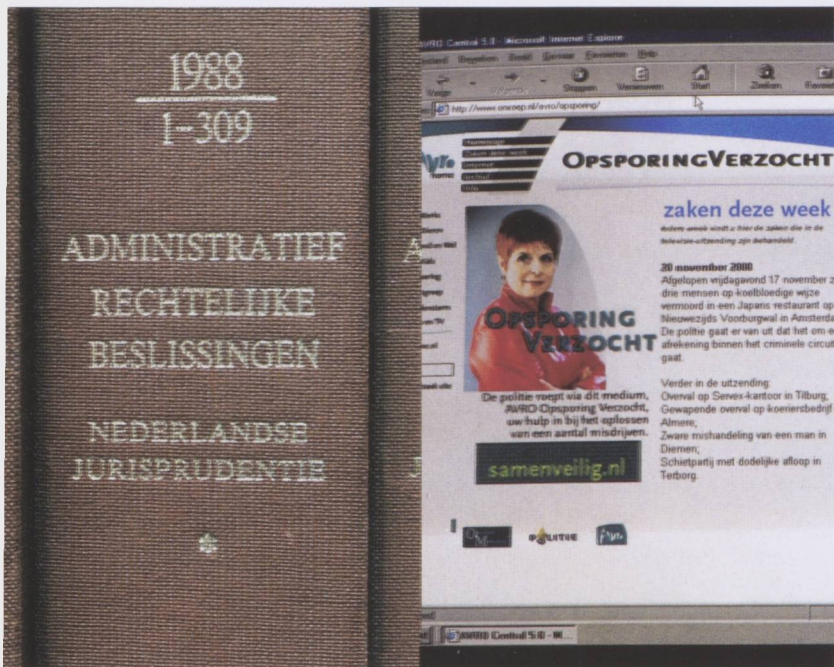
van de klok politieagenten de Vries' programma en andere programma's. En dat is te begrijpen. Niet alleen vanwege de grotere vrijheid, maar ook omdat men merkt dat andere methoden ook goed voorbereid kunnen zijn. Peter de Vries bewijst dat hij goed ingelicht is. Bovendien, zegt de Amsterdamse politiewoordvoerder Klaas Wilting: 'Hij komt altijd zijn afspraken na en pleegt altijd wederhoor. Ik heb hem ook nog nooit kunnen betrappen op een dubbele agenda.' Hij heeft nooit een afspraak geschonden', bevestigt de Amsterdamse hoofdofficier van Justitie,

is een groter risico dat vertrouwelijke politie-informatie in verkeerde handen komt, want als je bij een misdaadprogramma wilt komen werken worden je handel en wandel niet zo streng gecontroleerd als bij Justitie. Om toch grip te krijgen op de situatie probeert het Openbaar Ministerie alle regionale omroepen te interesseren voor een uniforme aanpak van politieprogramma's. Het is niet heel waarschijnlijk dat dat gaat lukken. Misschien is het beter te proberen goed mee te werken met programma's, of er van te leren.

Als Justitie de hand in eigen boezem steekt om vervolgens te constateren dat de maatschappij vraagt om een andere aanpak, dat de burger mondiger is geworden en dat anderen het soms ook best goed kunnen, dan zijn we goed op weg naar een opener systeem waarin wederzijds respect waarschijnlijk ook zal leiden tot het accepteren en controleren van elkaars methoden.

www.peterrdevries.nl

www.omroep.nl/avro/opsporing

Vracking. Wilting kan eigenlijk niet meer zonder hulp van buitenaf. Frequent verschijnt zijn hoofd op AT5 om een misdaad in Amsterdam of omgeving van informatie te voorzien.

Gebruik maken van De Vries en andere programma's is ook een slinkse methode om uit het Juridisch correcte keurslijf te stappen. Al jarenlang wordt er geklaagd bij de politie over de strikte wetgeving die er voor zorgt dat het moeilijk is criminelen op te sporen. Wanneer je zoiets afschuift op een externe partij kan er opens meer. De rechter kan dan het programma of de journalist veroordelen vanwege onrechtmatig handelen (in de praktijk komt dit meestal op vrijspraak of kleine boetes neer) en de zaak tegen de betreffende crimineel kan doorgang vinden.

Risico

Echt te springen staat Justitie nog niet. Vooral de officiële woordvoerders spreken in de media hun twijfels uit: "Een politieman hoort daar eigenlijk niet te gaan zitten." zegt Ap Folgerts van het Korps Landelijke Politiediensten. De methodes hebben hun nadelen, en vooral het omgaan met vertrouwelijke informatie gebeurt niet zorgvuldig genoeg. Er wordt bij De Vries regelmatig voorgelezen uit procesverbalen die normaliter niet in de openbaarheid komen. Er

Wie de misdaad- en misstandenmedia aan het werk wil zien kan op de volgende tijden achter de tv kruipen. In volgorde van diepgavendheid:

Peter R. de Vries, misdaadverslaggever:

Zondagavond, 21.30 uur, SBS6
Herhaling: woensdag, 13.45 uur
en maandag 23.15 uur, Net5

Opsporing Verzocht:

Maandagavond rond 19.00 uur en 22.00 uur.
Herhaling: dinsdag rond 12.15 uur, Nederland 1

Candid Crime

Maandagavond, 20.35 uur, Veronica

Breekijzer, Pieter Storms

Maandagavond, 20.25uur, SBS6

De week van Willibrord

Maandagavond, 21.55uur, SBS6

Het parlementaire jaar 1999/2000

September 1999

Betuwelij

Het kabinet besluit een noortak van de Betuwelij te schrappen. Een Kamermeerderheid van de VVD en PvdA gaat onder bepaalde voorwaarden akkoord, D66 is ontstemd. De oppositiepartijen vinden dat door het besluit de grond aan het gehele Betuwerouteproject is ontvallen.

Belastingplan

De reacties van de paarse Kamerfracties op het Belastingherzieningsplan 2001 zijn positief. GroenLinks en de SP zijn kritisch. Rosenmöller spreekt over 'onverantwoord smijten met geld'. Beide fracties vinden dat vooral de hoge inkomens profiteren van het nieuwe stelsel. Vrijwel alle fracties willen de middeninkomens meer lastenverlichting geven.

Begroting 2000

Het tweede Kabinet-Kok ziet volop kansen om te 'investeren in de kwaliteit van de samenleving' maar tempert hooggespannen verwachtingen. De oppositiefracties in de Tweede Kamer en diverse maatschappelijke organisaties menen dat het kabinet onvoldoende geld vrijmaakt voor onderwijs, zorg en armoedebestrijding; de lastenverlichting van f 1 miljard wordt te algemeen ingezet. Ook de fracties van D66 en PvdA zetten vraagtekens bij deze vorm van lastenverlichting. De VVD noemt de Miljoenennota 'degeelijk en deugdelijk' gezien het dalende financieringsstekort. Tijdens de algemene beschouwingen honoreert het kabinet voor een groot deel de door de Tweede Kamer geuite wensen; hiermee is een bedrag gemoed van bij f 1 miljard.

Asielbeleid

Staatssecretaris Cohen biedt een beperkte groep 'witte illegalen' onder een aantal voorwaarden de kans haar verblijf in Nederland te legaliseren. De coalitiegenoten zijn hier op hoofdlijnen mee eens.

Een Kamermeerderheid steunt ook het voornemen van Cohen om asielzoekers die zijn uitgeprocedeed en na vier weken nog niet naar hun eigen land zijn vertrokken geen recht op opvang te verlenen. Kamervoorzitter Van Nieuwenhoven doet aangifte bij de politie nadat de staatssecretaris tijdens een debat door actievoerders in de boeien is geslagen; er blijken echter onvoldoende mogelijkheden voor vervolging. Op 17 september stuurt Cohen het ontwerp van een nieuwe Vreemdelingenwet naar de Tweede Kamer.

Oktober 1999

Financiële meevallers

Minister Zalm verklaart tijdens de financiële beschouwingen vast te willen houden aan de financiële discipline van de afgelopen jaren (de zogenaamde Zalm-norm). VVD en CDA zijn hiermee eens. PvdA en D66 willen het regeerakkoord openbreken om bij aanhoudende economische groei de financiële meevallers structureel te kunnen inzetten voor zorg, infrastructuur en onderwijs.

Peper

Minister Peper overweegt een smaadproces tegen het Algemeen Dagblad vanwege een artikel waarin anonieme bronnen en voormalige topambtenaren Peper beschuldigen van fraude toen hij nog burgemeester van Rotterdam was. De minister zegt 'onkreukbaar' te zijn. Premier Kok zegt na overleg met Peper 'vierkant' achter de minister te staan.

Deeltijdwet

De Tweede Kamer gaat akkoord met het wetsvoorstel Aanpassing Arbeidsduur dat werknemers in bedrijven niet meer dan tien personen het recht geeft om in deeltijd te gaan werken. De grens van

tien personen komt in de wet door een wijzigingsvoorstel van het CDA, gesteund door de VVD en de kleine christelijke fracties. Een soortgelijk initiatiefvoorstel van GroenLinks werd eerder door de Eerste Kamer verworpen.

Europees Kampioenschap

De Tweede Kamer wil dat het kabinet voortvander te werk gaat bij de voorbereidingen op het Europees Kampioenschap voetbal in 2000. Ministers Peper en Korthals wijzen een verzoek af van het CDA en GroenLinks om een speciaal wettelijk verbod op zwaarhandel in de voetbalkaarten in te voeren. Korthals ziet ook niets in de suggestie van het CDA om het leger in te schakelen tijdens het EK.

November 1999

Belastingplan

De fractieleiders van CDA, GroenLinks, SP en RPF protesteren in een open brief aan de coalitie tegen de tijdsdruk bij de behandeling van het nieuwe belastingstelsel. In totaal dient de Kamer 2269 schriftelijke vragen in over het plan. Een meevaller schept ruimte om het belastingregime voor de groep middeninkomens met zo'n half miljard gulden te verlichten. De gehele Kamer wenste een verbetering voor de mensen in deze inkomenscategorie. Onder druk van de Kamer wordt het spaarloon gehandhaafd.

Waddengas

In het kabinet wordt na maanden een compromis gesloten over het boren naar gas in de Waddenzee. Het kabinet besluit voorlopig geen boorvergunning af te geven, maar wel proefboringen af te staan als in nader onderzoek komt vast te staan dat geen 'onherstelbare schade' aan het gebied wordt toegebracht. Een Kamermeerderheid reageert teleurgesteld. Na een stevig debat in de PvdA dient de PvdA-fractie een motie in die het kabinet vraagt om af te zien van de nieuwe mijnbouwactiviteiten. Alleen de VVD-fractie stemt tegen. Minister Pronk spreekt van een 'explosieve situatie'; premier Kok noemt dat 'een tikkeltje overdreven'.

Crisis in de polder

In de derde week van november lijkt het Nederlandse poldermodel op springen te staan. Werknemers- en werkgeversorganisaties weigeren nog langer te praten met het kabinet over de herziening van de organisatie van de sociale zekerheid; landbouworganisatie LTO stapt uit het overleg met minister Brinkhorst over het mestbeleid en de milieu- en bewonersorganisaties stappen uit het overleg met Schiphol. Tijdens een spoeddebat in de Tweede Kamer over de ruzie over de herziening van het socialezekerheidsstelsel, krijgen de bewindslieden van Sociale Zaken de steun van de coalitie. Het CDA meent dat het coalitiebelang zwaarder heeft gewogen dan het draagvlak in de samenleving. De oppositie roept het kabinet op met de sociale partners nader overleg te voeren over de hoofdlijnen van het herzieningsplan.

Zedendelinquenten

De dood van de 7-jarige Chanel Naomi Eleveld veroorzaakt een golf van verontwaardiging en een luide roep, ook in de Tweede Kamer, om maatregelen tegen zedendelinquenten. Minister Korthals wil niet overhaast te werk gaan. De Kamer neemt met grote meerderheid een PvdA-VVD-motie aan waarin om een aanzienlijke langere proeftijd voor zedendelinquenten wordt gevraagd. Korthals laat de mogelijkheden onderzoeken.

December 1999

Waddengas

Begin december besluit het kabinet tot een voorlo-

pig verbod op winning van aardgas uit de Waddenzee. Daarmee komt het kabinet de Tweede Kamer verder tegemoet. Voor CDA en GroenLinks gaat het besluit niet ver genoeg. De VVD, voorstander van boren, kan leven met het besluit, omdat het geen definitief voorstel is.

Sociale zekerheid

PvdA-fractieleider Melkert ziet ruimte voor een compromis bij de herziening van de uitvoeringsorganisatie van de sociale zekerheid door de werkgevers- en werknemersorganisaties toch een rol te geven bij het beheer van de sociale fondsen voor WW en WAO. VVD en D66 zijn geïrriteerd door de compromispoging.

Schiphol

Het kabinet besluit dat Schiphol 'beheerst' mag doorgroeien op de huidige locatie. Overschrijdingen van de nieuwe milieunormen worden niet toegestaan. Er komt voorlopig ook geen nieuwe luchthaven in de Noordzee. In de Tweede Kamer overheerst tevredenheid over het kabinetsbesluit, hoewel met spanning wordt uitgezien naar de concretisering van de nieuwe normen.

Hogesnelheidslijn

De Tweede Kamer zit in haar maag met het voornemen van minister Netelenbos om de HSL-Zuid openbaar aan te besteden. Vorige maand wees de minister een bod van de NS af en de NS weigerde een nieuw bod te doen. Een Kamermeerderheid vreest dat een buitenlandse aanbieder de NS de loef zal afsteken. Netelenbos belooft uiteindelijk pas in maart 2000 te beslissen óf en hoe' de HSL wordt aanbesteedt.

Studiehuis

Een protest van scholieren tegen het Studiehuis onttaardt in vernielingen. Staatssecretaris Adelmund is niettemin bereid de werkdruk tijdelijk te verminderen. Een ruime Kamermeerderheid steunt haar. D66 en SP willen verder ingrijpen. De nieuwe plannen roepen weer protesten op uit het onderwijsveld.

Belastingplan, Financiën

De totale oppositie boycot een Kameroverleg over het Belastingplan 2001, uit protest tegen het gejaag van Paars. De coalitiefracties van PvdA en VVD blijken het met name oneens over de plannen ten aanzien van het eigen huis en de nieuwe heffing op vermogen. Minister Zalm verwacht dit jaar voor het eerst sinds 1973 een begrotingsoverschot te bereiken.

Januari 2000

Belastingplan, Financiën

Een Kamermeerderheid is tevreden over de kabinetsmaatregelen voor de lagere en middeninkomens en de ouderen. PvdA en D66 willen tussentijdse herziening van het regeerakkoord in verband met het 'structureel' geacht begrotingsoverschot. De VVD wil versnelde aflossing van de staatsschuld.

Omroepwet

De coalitiefractie en GroenLinks gaan akkoord met de nieuwe Omroepwet. De PvdA, gesteund door de oppositie, weet in de wet vast te leggen dat er de komende tien jaar drie publieke netten en vijf radiozenders blijven bestaan. Ook komt er een netstatuut om de publieke omroep meer zeggenschap te geven bij de programmering. De PvdA ziet op het laatste moment af van een voorstel om de omroepen een concessie van tien in plaats van vijf jaar te verlenen wat was bedoeld als een tegemoetkoming aan de VARA die dreigt uit het publieke bestel te stappen.

Zie verder pag. 27 / 28

Criminoloog Fijnaut over achtergrond

'Het trekt ons aan stoot ons af'

Een criminele afrekening in Japans restaurant Kobe in Amsterdam deed menig Nederlander de zin in sushi vergaan. Het lijkt er op dat de georganiseerde misdaad in ons land een hoge vlucht neemt. Krijgen we via de media alleen maar incidentele Wild West-verhalen voorgeschoteld? Of wordt ons land echt criminel? En hoe komt dat? Criminoloog C.J.C.F. Fijnaut: 'Je moet het niet definiëren als Siciliaanse maffiafamilies, maar er is in ons land een flinke portie georganiseerde misdaad.'

Criminaliteit staat op lijstjes van maatschappelijke problemen bij de meeste burgers op nummer één. Terecht?

'Het scoort wel hoog in de statistieken van problemen die mensen bezig houden. Dat is te begrijpen. Niet alleen wordt men in de stedelijke gebieden veelvuldig geconfronteerd met allerlei vormen van criminaliteit, maar ook in de media is het een geliefd thema. Het is onder ons. En dat er dan ook in de politieke partijen en de Tweede Kamer duchtig over doorgesproken wordt, dat ligt dan voor de hand.'

'Dat individuen -als pleger, slachtoffer of getuige- met misdaad geconfronteerd worden, heeft enorme gevolgen voor het maatschappelijk leven. Als in een stadsgebied de problemen van onveiligheid hoog oplopen, dan heeft dat gevolgen voor de manier waarop mensen zich gaan gedragen, voor de leefbaarheid van buurten, voor het al of niet investeren door middenstand of grote bedrijven. Het ondermijnt de werkgelegenheid en ga zo maar door. Wat dat betreft is de nummer één positie begrijpelijk.

Misdaad heeft impact op allerlei niveaus. Vaak wordt een misdaad door de media opgeblazen. Kun je spreken van hypes en is dat onwenselijk?

'De concurrentie in de media is groot, dus ze willen niets missen van wat een beetje de aandacht trekt.

Maar je kunt je voorstellen dat er belangstelling is voor ernstige delicten. Het heeft altijd een wat dramatisch karakter. Het trekt ons aan en het stoot ons af. Maar het werkt ook als indicator voor waar de samenleving voor staat. Zowel het feit dat gepleegd wordt als de reactie van de overheid er op geven aan waar een samenleving grenzen trekt. En wat politie en justitie bereid zijn te investeren in het handhaven van die grenzen. Dus de ondertoon van veel commotie is een debat over het soort samenleving waar we in leven, wat we nog aanvaardbaar of juist volstrekt onaanvaardbaar vinden.'

Na de ontzuiling is de misdaad toegenomen. Sommige wetenschappers en politici zien een causaal verband.

'In de tijd van de verzuiling had je ook veel discussie over criminaliteit. In de jaren '20 en '30 werd er verschrikkelijk veel geschreven over criminaliteit onder Katholieken. Ondanks dat de verzuiling bloeide aan alle kanten, werden de katholieken als risicogroep gezien door spraakmakende psychiaters, politici en juristen in Nederland. Men zag de verzuiling als een middel om het katholieke volksdeel op het rechte pad te houden. Dit idee werd min of meer propagandistisch gebruikt. Aan de andere kant moest men

'Ik ben geen aanhanger van de these dat we allemaal kleine atoompjes zijn die puur op eigen kracht door het heelal van de samenleving zweven. Dat lijkt mij een bespottelijke voorstelling van zaken.'

ook erkennen dat ondanks alle verzuiling het probleem niet echt verdween.'

'Het is altijd een omstreden kwestie geweest: of de verzuiling nu wel of geen tegengif was tegen crimi-

onden bij Nederlandse criminaliteit. an en het

Door Pieter Walinga

'Ik ben niet zo'n groot aanhanger van het idee dat individualisme wijd verbreid is in onze samenleving. Mensen zijn in heel andere kaders ingesnoerd dan vroeger. Ze zijn ingesnoerd in hypothecaire leningen, in pensioenverzoeken, sociale zekerheidsconstructies, sportverenigingen. Ik ben geen aanhanger van de these dat we allemaal kleine atoompjes zijn die puur op eigen kracht door het heelal van de samenleving zweven. Dat lijkt mij een bespottelijke voorstelling van zaken. Als je om je heen kijkt en ziet hoe georganiseerd mensen leven, dan blijkt wel dat we er naast zitten.

Het is wel zo dat factoren als mobiliteit, heterogene cultuur van normen en waarden zorgen voor een toename van individualisering en vereenzaming. Dat doet zich wel degelijk voor. Maar om dat zo even te generaliseren voor onze samenleving, dat vind ik eigenlijk lachwekkend.'

naliteit. Dat neemt niet weg dat met de afbouw van de verzuilde samenleving eind jaren '60 ook de criminaliteitscijfers opgelopen zijn. Dat is een feit. Maar een causaal verband met de verzuiling heb ik nooit in een zinnige studie bewezen gezien. Men wil dat wel, maar het is nooit overtuigend aangetoond. Er is ook weinig over gepubliceerd, gek genoeg. Criminaliteit wordt meestal bestudeerd in termen van verminderde sociale controle, economische ongelijkheid, grote multiculturele verschillen, enzovoort.'

Premier Kok riep in 1999 om een mentaliteitsverandering die misdaad terug zou moeten brengen. Is een idee voor zo'n mentaliteitsverandering het terugdringen van individualisme?

'Mensen gedragen zich heel normconform. Als ik kijk naar het verkeer: af en toe gaat er iemand uit de bocht, die gaat dan wel door het rood of zo. Maar in het algemeen gedragen mensen zich heel gedisciplineerd. Ik geloof niet dat we in een soort Wild West terecht gekomen zijn.'

In Nederland wordt steeds meer gesproken van 'georganiseerde misdaad'. Is dat een juiste voorstelling van zaken?

'Als je 'georganiseerde misdaad' ziet als Siciliaanse maffiafamilies, dat ben je gauw uitgepraat over Nederland. Dat heb je hier gewoon niet. Als je het definieert als netwerken met harde kernen van men-

sen die zwarte markten bedienen, en die proberen hun activiteit actief en passief van de overheid af te schermen, dan heb je hier wel een flinke portie georganiseerde misdaad. Naar onze samenleving toe zou het belachelijk zijn te meten met Sicilië als maatstaf. Maar de zwarte markten, of het nou drugshandel is, wapenhandel, vrouwenhandel of illegaal gokken, die bestaan in Nederland wel degelijk. Daar is geen twijfel aan.'

'Nederlanders hebben nog vertrouwen in de rechtspleging, in de effectiviteit van politie en justitie.'

In de media wordt het vaak Siciliaans gepresenteerd. Is er een tegenstelling tussen het beeld dat uit de media naar voren komt en de feitelijke stand van zaken?

'Ik lees al jaren diverse kranten en ik heb al die literatuur telkens maar weer gekocht, maar als je er dwars doorheen kijkt zie je dat het beeld in de media toch wel genuanceerd is. Men kijkt natuurlijk het meest naar de dramatische momenten, die het meest doen

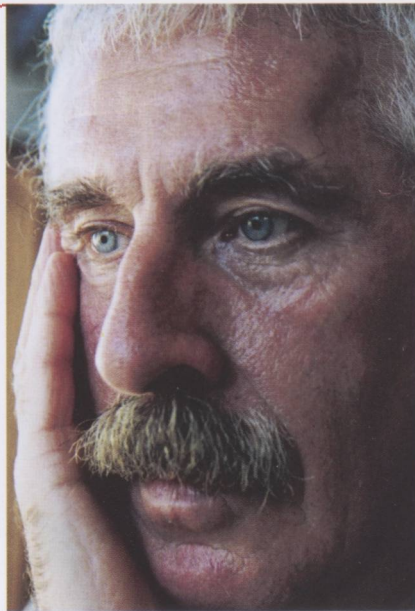
Criminoloog prof. dr. C.J.C.F. Fijnaut volgde de politieacademie alvorens een studie criminologie te volgen. Hij studeerde daarnaast ook filosofie. In Nederland is zijn naam verbonden geweest aan de IRT-enquête, waarbij hij onderzoeksleider was van het team criminologen dat onder andere de georganiseerde misdaad in Nederland in kaart bracht. In België werkte hij mee aan onderzoek naar de bende van Nijvel en werd zijn deskundigheid gevraagd bij de Dutroux-affaire. Hij is als professor in de criminologie verbonden aan de Katholieke Universiteit Brabant en aan de Universiteit Leuven (België).

denken aan wat de mensen van de film kennen, met de good fellows. Maar als je kijkt naar een aantal boeken die gepubliceerd zijn door de betere journalisten in Nederland, die laten wel zien dat het niet gaat om die Siciliaanse families in Nederland. Als je goed leest, dan is er genoeg nuance. Maar altijd is er een dramatische toon. Vooral incidenten doen de belangstelling opflakkeren. Van journalisten mag je ook wel verwachten dat ze op de zaken van alledag

Column

Vroeger kon men bij het onderwerp "Misdad in Nederland" enig gemeesmuil aanheffen en het de dichter naspreken: "En nooit gebeurt hier eens een echte passie-moord". Uit mijn jeugd, ergens in de vorige eeuw, herinner ik mij nog Gerrit de Stotteraar wiens voortdurende uitbraakpogingen (soms met succes) met vertedering gevolgd werden door het vaderlandse publiek. En oom agent, met de fiets vakkundig aan de hand, was voortdurend op jacht naar ontijdige matjes kloppende huisvrouwen en op straat voetballende kinderen.

Inmiddels is het natuurlijk andere koek. In alle disciplines is het professionalisering voor en professionalisering na. Nou, als ze ergens in ons land meedoen op dit gebied is het bij de georganiseerde misdaad. Ooit verloren we met voetballen van Luxemburg, nu waren we bijna wereldkampioen en zo is het met de misdaad ook gegaan. Het m.i. opmerkelijke verschijnsel daarbij is dat men heden ten dage zo huiverig is overduidelijke zaken gewoon bij de naam te noemen. De verantwoordelijke politici draaien met grote omzichtigheid om allerlei hete brei heen. Zelfs christelijke politici durven soms nauwelijks open uit te spreken dat men soms in een samenleving

Heimwee naar Gerrit de Stotteraar

waar abortus en euthanasie genormaliseerd worden en de coffeeshops als paddo's uit de grond mogen rijzen toch moeilijk kan verwachten dat de normen op ander gebied stand houden.

Een nog heikeler onderwerp, door iedereen angstvallig vermeden, is het aandeel (zie de statistieken over de "inhoud" van de gevangenis) in de misdaadcijfers van personen bij wie geen "Neerlands bloed door d'aderen vloeit van vreemde smetten vrij". Verdraagzaamheid, angst om zaken bij de naam te noemen, vooral niet discrimineren, therapeutisch gekwakel bij de verzorging van misdadigers ("hoe kwam dat nou zo dat je dat deed?") en noem het allemaal maar op.

De media doen natuurlijk driftig mee of rekken zelfs vooruit. Zo zag ik onlangs nog op de tv, bij onze goede vriend Knevel, de al even brave en vriendelijke heer burgemeester van Amsterdam de gebruikelijke onzin uitbraken over Gay Games, zwervers en drugsverslaafden. Wat te denken van het bordeelbeleid van de overheid met de desbetreffende dames als kleine zelfstandigen? In de net genoemde media mogen ook advocaten met een zeer dubieuze moraal en reputatie

hun straatje schoonvegen. Bijvoorbeeld onder de deskundige begeleiding van ene Sonja die ook alle pedo – en andere soorten- fielen met alle egards behandelt. Een recentelijk toppunt was natuurlijk wel de begrafenis van een of andere topcrimineel waarbij de Amsterdamse politie als assistentie verleende en de klokken van de Westerkerk eerbiedig beierden.

Ik behoor beslist niet tot de “ze slaan je tegenwoor-

“Ik denk wel terug aan de tijd dat je een hufter

een hufter en een hoer een hoer kon noemen

zonder dat je een proces onder leiding

van Moskowitz aan je broek kreeg.”

dig de hersens in voor een kwartje“- jammeraars, maar denk wel terug aan de tijd dat je een hufter een hufter en een hoer een hoer kon noemen zonder dat je een proces onder leiding van Moskowitz aan je broek kreeg.

Tegenwoordig durven fatsoenlijke mensen nauwelijks meer echt tegengas te geven, hooguit een stil tochtje na afloop. Maar als het zout zouteloos geworden is waarmee zal het gezouten worden?

Drs. B.H. Wilders

ingaan. Maar degene die de betere kranten leest krijgt nog voldoende achtergrond mee waardoor de dingen op hun juiste plaats worden gezet. Ik ben niet zo ontevreden, wat dat betreft, over de journalistiek. Toch denk ik ook wel eens, als je zo'n grote zaak op tv ziet: 'Wordt dat niet al te zeer opgepompt?' Als er ergens een zwaar incident is, neem zo'n liquidatie in Amsterdam, dan durf ik de telefoon haast niet op te pakken.'

Onlangs werd de 'Crimesite' gelanceerd, waarop allerlei gevoelige informatie over criminelen te vinden is. Gaat dat de goede kant op?

'De Crimesite zelf ken ik niet, maar ik zie wel de privacywetgeving in Nederland, en de terughoudendheid waarmee politie en justitie met de identiteit van verdachten en getuigen omgaan. En de acties van advocaten naar journalisten, als je ook maar iets zegt over cliënten. Dan geloof ik niet dat er in Nederland grote problemen zijn. In het buitenland gaan ze een stuk verder. Als je ziet hoe in de Verenigde Staten grote zaken soms afgewikkeld worden: je krijgt zo toegang tot rapporten van Politie Task Forces, en dan zie je foto's van zwembaden, huisnummers en alles er op en er aan. Kinderen en kleinkinderen, alles staat in zo'n rapport.'

'Toch denk ik ook wel eens, als je zo'n grote zaak op tv ziet: 'Wordt dat niet al te zeer opgepompt?' Als er ergens een zwaar incident is, neem zo'n liquidatie in Amsterdam, dan durf ik de telefoon haast niet op te pakken.'

U hebt ook in België meegewerkt aan verschillende onderzoeken. Is er verschil met ons land wat betreft ervaring en aanpak van misdaad?

'Nederland heeft nog niet zo'n zaak meegemaakt als de Dutroux zaak, waar meisjes worden opgesloten in kelders en omkomen van de honger. Dat was een buitengewoon dramatische zaak. Als ik zie hoe er in Nederland gereageerd wordt op moord en verkrachting van kleine meisjes, wat er dan loskomt. Dan lopen ook meteen de stoeten door de straten, met brandende kaarsen. Als je dat vermenigvuldigt naar het niveau van zo'n Dutroux-zaak, dan denk ik niet dat de reactie in Nederland zo anders zal zijn.'

'Wat denk ik wel een groot verschil maakt is, dat de Nederlanders nog vertrouwen hebben in de rechtspleging, in de effectiviteit van politie en justitie. En hun integriteit. Dat zal het wel dempen. Men zal zich niet zo sterk tegen de eigen overheid keren. Dat is in

België wel een groot probleem geworden.'

De nasleep van de IRT-enquete en het rapport van Van Traa is dus niet zo zwaar als dat dat aanvankelijk vermoed werd...

'Nee, inderdaad, ik denk dat Van Traa, op de keper beschouwd –en ook de wetgeving die op de onderzoekscommissie is gevolgd- voor een aantal opsporingsmogelijkheden heeft gezorgd die er voorheen niet waren, of in ieder geval alleen informeel geregeld werden. Men liet de politie alleen oogluikend begaan.'

Na Van Traa kwamen er regelingen rond infiltratie, stelselmatige observatie en het openen van gesprekken. Dat waren voorheen heel omstreden punten. Nu kan de politie bijvoorbeeld niet-telecomgebonden gesprekken ook afluisteren. Dat is een belangrijke wapen.'

'Het enige grote probleem dat nu nog geldt is de administratie die rond die wetgeving zit. Ik hoor net van een groot onderzoek in het land, waarbij men

Meer informatie is te vinden op:

www.crimesite.nl

Misdaadjournalist Bas van Hout over de georganiseerde misdaad.

Tevens diverse ruzies met collega-journalisten.

www.xs4all.nl/~respub/traa/index.htm

De complete rapportage van parlementaire enquête Van Traa over opsporingsmethoden en georganiseerde misdaad in Nederland.

[www.openbaarministerie.](http://www.openbaarministerie.nl/publikat/geocrim/prioriteit.htm)

[nl/publikat/geocrim/prioriteit.htm](http://www.openbaarministerie.nl/publikat/geocrim/prioriteit.htm)

Als je een georganiseerde bende wilt opstarten. Verder is op dezesite het plan de campagne van het OM voor het aanpakken van de georganiseerde misdaad tot in de finesses uitgewerkt.

Haagse bluf

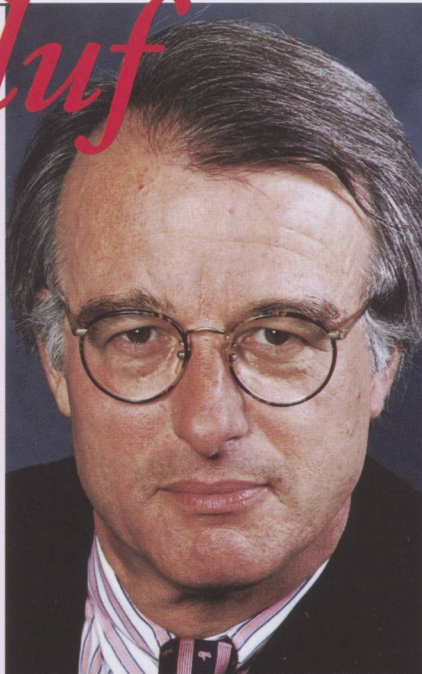
Samenstelling Roelof Bosma

CDA-voorzitter Marnix van Rij, die vindt dat Jaap de Hoop Scheffer maar beter niet al te lang meer fractievoorzitter van het CDA moet zijn:

"Het is niet mis hoor, om partijleider te zijn. Ik heb veel respect voor de manier waarop Jaap de Hoop Scheffer zijn functie uitoefent, een slopend beroep. Je kunt wel zeggen: zo iemand kiest er toch zelf voor. Maar juist daarom moet er een tegenwicht zijn. Je moet ook de partijleider op zijn verantwoordelijkheid wijzen. Twee keer de kar trekken is goed, maar wel een zware opgave. Dan wordt het tijd voor nieuwe mensen. Daar mag je me over vijf jaar aan houden."

Diezelfde Van Rij over het debatklimaat binnen het CDA:

"Vaak heerst in het CDA nog de cultuur van angst. We moeten elkaar een beetje opvoeden. Wat debatteerklimaat betreft, is het CDA nog niet daar waar ik het hebben wil. Ik heb het zelf meegemaakt hoe het vroeger was, als lid van de partijraad, toen het CDA nog een succesvolle regeerpartij was. Ik vond het vreselijk. Dan brak het grote moment aan: Brinkman kreeg het woord, en vervolgens kwam de grote leider, Lubbers. Hetzelfde zag je bij laatste PvdA-congres. Eerst

"Ik ben zelden zo triest geweest na een debat. Dat gevoel zal me waarschijnlijk niet verlaten."

kwam Melkert, daarna was het wachten op Kok. Maar het congres ging nergens over. Ja, over de vraag of 1 mei een nationale feestdag moest worden."

Ruud Lubbers over christendemocratie:

"Er zou één visie moet zijn voor alle christen-democraten. Ik zie dat als een toegevoegde waarde. Christen-democraten begrijpen de maatschappij. Het is de overtuiging dat alles is geschapen door de Schepper, God, die er vanaf het begin der tijden is geweest en die er tot het eind der tijden is en mensen uit zal nodigen tot Hem te komen. Dit religieuze uitgangspunt heeft voordelen. In de eerste plaats is het een democratisch uitgangspunt want voor God is iedereen gelijk. Het ultieme is niet de politiek zelf, het

ultieme is de relatie van de mens met de medemens. (...) Ik ken pure socialisten en pure kapitalisten, maar nu noemen ze zichzelf "Derde Weg". Ze zeggen dat ze zijn veranderd, maar de Derde Weg van Tony Blair is exact datgene wat christen-democraten altijd al gedaan hebben. Er is nog steeds één verschil. De variaties van Blair en Schröder zijn oplossingen voor op de korte termijn."

duizenden formulieren moet invullen. Dat men gewoon één á twee administrateurs aan moet stellen om de hele paperasserij voor elkaar te krijgen. Dat is natuurlijk waanzin. Men moet nog leren het instrumentarium dat met Van Traa verkregen is goed te hanteren.'

Een verwijt uit de maatschappij is dat we in Nederland te lief zijn voor misdadigers. Moeten we maar weer terug naar vorige eeuwen, waarin alleen de vraag 'schuldig of onschuldig' gesteld werd?

'Aan het eind van de 18e eeuw heb je al auteurs die zich afvragen of de gevangenen wel de oplossing zijn. Dat is in de loop van de 19e eeuw, met de opkomst van de psychiatrie, alleen maar sterker opgebloeid. Met het nieuwe Wetboek van Strafrecht van 1886 kwam grote discussie of je wel kunt vasthouden aan die these van 'schuld' zoals die geformuleerd werd. Men zei dat je veel misdadigers helemaal niet verantwoordelijk kunt houden voor wat ze

doen. In termen van schuld kun je er niet veel mee. Dan wil men allerlei maatregelen gaan introduceren waar onze TBS uit is voortgevloeid.'

Gaan we daarin te ver?

'Nee, ik denk dat iedereen aan de ene kant wel erkent dat er een categorie misdadigers is wier daden heel sterk zijn te herleiden naar hun persoonlijkheidsstoornissen. Maar aan de andere kant blijft onverlet dat veel lieden de wet overtreden, niet omdat ze gestoord zijn, of een verkeerd zenuwstelsel hebben, maar gewoon uit winstbejag. Kijk maar naar allerlei vormen van organisatiecriminaliteit, of mensen die in zwaar georganiseerde misdaad zitten. Dat zijn heus psychologisch geen brekebenen. Dat zijn mensen die een levensstijl hebben opgebouwd waarin een criminele carrière gewoon veel meer voordelen heeft dan nadelen. Het is een soort cultuur van berekening. Ze schieten niet zomaar iedereen af, ze lopen echt niet te knallen de hele dag.'

Ruud Lubbers over de Duitse ex-bondskanselier Helmut Kohl:

"Ik was niet verbaasd toen de Spendenaffaire begon. Voor mij hoorde het bij de Helmut Kohl die ik zich heb zien ontwikkelen. In die dagen heeft hij dingen over mij gezegd, die gewoonweg niet waar waren! Hij loog om de macht in handen te houden. Zo bevind je je op een hellend vlak waarbij je jezelf toestaat leugens te vertellen om macht vast te houden."

D66-minister Laurens Jan Brinkhorst van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij was verbaasd toen hij na een afwezigheid van 18 jaar weer terugkeerde in Den Haag:

"Er is geen gebrek aan wil, maar op vrijdagmiddag vier uur kan ik met een bazooka rondschieterend door de gangen van mijn ministerie gaan zonder iemand te raken. De Tweede Kamer: als je het allemaal bij elkaar optelt, is er ruim vier maanden van het jaar geen vergadering. Iedereen denkt hier altijd dat er in het Europees Parle-

ment geweldig veel vakanties zijn, maar ze hebben daar maar één maand vrij. Het zelfbeeld van Nederland dat we in een geweldige dynamische democratie leven. Dat past toch niet helemaal bij de werkelijkheid die ik waarneem. Dat soort dingen verbazen me."

Brinkhorst over de sfeer die rond de Nederlandse politiek hangt:

"Ik hoop dat we aan de vooravond staan van een nieuwe revolutie in de politiek, een opstand van mensen die zeggen: zó moeten we het niet langer doen. Er hangt een fin de siècle-sfeer, dat klinkt wat raar aan het begin van de 21ste eeuw. Wat domineert is een zeker zelfgenoegzaamheid, zelfvoldaanheid. Het lijkt alsof het allemaal geweldig gaat. Maar we horen het gedonder in de verte niet. We kijken niet over de heg en we blijven in Nederland de tuin aanhaken. Terwijl het om ons heen in brand staat. Het parlementaire debat is erop gericht partijen zoveel mogelijk naar elkaar toe

te kruipen. De Tweede Kamer gedraagt zich als een gezelschap dat functioneert als een poldermodel. De oppositie is geen oppositie en daar wordt ik niet vrolijk van."

Minister Van Aartsen over het inmiddels historische debat, waarin hij en premier Kok elkaar tegenspraken:

"Ik ben zelden zo triest geweest na een debat. Dat gevoel zal me waarschijnlijk niet verlaten. Ik ben op Binnenlandse Zaken opgevoed door professor Nissen, de man van constitutionele zaken, en Gritter. Eenheid van regeringsbeleid zit in mijn kop gestampt. Dat beleef ik ook zo. Daarom vind ik het zo vreselijk. Ik heb geen moment gehad van woede, boosheid, op m'n pik getrapt. Ik ben er alleen maar ongelooflijk triest over."

(Bronnen: Vrij Nederland, Interruptie (blad CDJA), Volkskrant Magazine en HP/De Tijd)

De filosofie van een

'Mensen die gemotiveerd

Door Ellen Klapwijk

Een praatpaal, het aanspreekpunt, niet alleen nuchter en pragmatisch, maar een beetje meer de softe kant. Het kenmerkt de naam van het beestje. Als reclasseringswerker bevind je je als het ware midden in het criminele circuit, ben je de spin die een web creëert om de (ex-) gedetineerde op te vangen. Maar die moet wel blijven plakken. De benodigde lijm kent een grote variëteit aan ingrediënten. Begeleidende gesprekken, het regelen van huisvesting en werk, alles wordt gedaan om te voorkomen dat de gedetineerde in herhaling valt.

Maar dan moet hij wel gemotiveerd zijn, want wie genoeg worstelt, vindt de mazen in het web.

reclasseringswerker

'zijn, maken ons al gauw overbodig'

Janneke de Vries-de Visser houdt niet van verwen- nen. Als reclasseringsambtenaar stimuleert ze de eigen verantwoordelijkheid van haar cliënten. „Je merkt wel dat als ze nog vastzitten ze heel gemotiveerd zijn. 'Als ik nu buiten kom dan doe ik alles anders', zeggen ze dan. Echt met goede voornemens. Maar als ze dan weer buiten komen, gaan ze terug naar hun oude situatie, zien hun oude vrienden weer, drugs en alcohol zijn weer voorhanden. Dan komen de oude verleidingen weer op hen af en dan zijn het sterke benen die de weelde kunnen dragen. Je wijdt daar al heel veel gesprekken aan voordat ze vrijkomen, doet rollenspellen, maar toch zul je niet altijd kunnen voorkomen dat ze terugvallen in het oude gedrag. Mensen die gemotiveerd zijn én blijven, maken ons al gauw overbodig. En dat is ook de bedoeling.“

Ze deed de opleiding Maatschappelijk Werk en Dienstverlening, vervolgde haar studie aan de universiteit Utrecht en in 1995 studeerde ze af in de gezinsociologie. Sindsdien werkt ze fulltime bij de Reclassering in Rotterdam. Parttime lesgeven is leuk, maar zwaar. Af en toe doet ze het nog wel eens een kwartaal aan MWD-studenten op de Haagse Hogeschool.

Waarom heeft u voor de reclassering gekozen?

„Ik wilde erachter zien te komen hoe mensen nou tot een delict komen en hoe ze daar achteraf mee omgaan. Wat maakt dat hij of zij over de schreef gaat, waar wij netjes binnen de grenzen blijven? Want ik herken de aandrang, de behoefte om meer te willen hebben. Geld, status, jaloezie, dat zijn van die dingen waar je tegen moet vechten. Wat maakt dan dat zo'n persoon zich niet meer kan beheersen? Dat vind ik een ontzettend boeiend vraagstuk. Van nog groter belang vind ik de schuldvraag. In hoeverre hebben ze oprecht berouw en niet alleen maar spijt omdat ze vast komen te zitten? Verplaatsen zij zich wel echt in hun slachtoffer?“

Heeft u daar al een antwoord op gevonden?

„Het belangrijkste antwoord is het ontbreken van een opvoeding waarbij normen en waarden gegeven worden. Verder speelt het een grote rol als beide ouders werken. Dat maakt dat ze bijvoorbeeld ook niet zo duidelijk meegekregen hebben dat ze van de spullen van een ander moeten afblijven. Of: 'Ik heb toch alleen maar bedreigd met een mes en niet daadwerkelijk gestoken!'. Ik bereid ze erop voor dat ze ook door de Officier van Justitie erop aange-

sproken worden dat het dreigen net zo erg kan zijn, voor het slachtoffer, als daadwerkelijk steken. Daar moeten ze dan aan wennen.“

Eigenlijk gaat het er dus om dat er eerder ingegrepen wordt, zodat je voorkomt dat jongeren de criminaliteit ingaan?

„Het is een open deur, maar het is wel waar. Gelukkig komt er ook steeds meer geld voor vrij, de overheid ziet dat ook in. Maar het betekent dat je er meer bovenop moet zitten, niet alleen voor de jongere maar ook voor het gezin. Je laat ze niet enkel op kantoor komen, maar fungeert veel meer als richtlijn, zodat je daardoor beter weet hoe zo iemand leeft, wat hem beweegt en wat hij vindt. Een valkuil is helaas dat er heel veel verschillende organisaties zijn die zich bezighouden met jongeren en er komen er ook steeds meer bij. Het is makkelijk, want er is toch geld, dus hupsakee, we presenteren een plan aan de burgemeester, dat wordt goedgekeurd dus is er weer een nieuwe organisatie bij. De jongeren hebben dat goed door, ze gaan shoppen. Daarom is nu in Rotterdam een plan opgesteld om te voorkomen, dat er constant langs elkaar heen gewerkt wordt.“

Welke voorwaarden zijn er nodig om de resocialisatie te laten slagen?

„Motivatie staat toch wel op nummer één. Daarnaast moeten ze wel openstaan voor begeleiding. Dat andere mensen zich in hun levens gaan inmengen. Want dat moet je ook maar net willen. Dat iemand anders zich met jou gaat bemoeien, over je schouder meekijkt. Nog een voorwaarde is dat ze een omgeving hebben die meewerkt. Bij jongeren is de omgang met vrienden belangrijk.“

Hoe groot is de rol van reclasseringsambtenaar bij die resocialisatie?

„Dat is per werker en cliënt verschillend, want het ligt ook aan het karakter. Als er twee jongens voor exact hetzelfde delict zitten en dezelfde hulpvraag hebben, bijvoorbeeld huisvesting en schuld, zal ik bij de één toch veel meer doen dan bij de ander. Dat heeft met het type persoon te maken. Je proeft wel of ze je alleen willen gebruiken om iets geregeld te krijgen of dat ze echt een nieuwe levensstart willen maken. Dat maakt toch dat je tegen de één harder bent. Maar als je het hebt over hoe groot die begeleiding is; dat is per werker verschillend. Er zijn er die veel korter en zakelijker met hun cliënten omgaan, maar dat vind ik ook logisch. Het heeft alles met je karakter te maken. Ik ben ook nog eens een

vrouw..... Ik heb gemerkt dat veel moeders van cliënten om die reden de weg naar mij weten te vinden”
Reclassering Nederland heeft zichzelf tot taak gesteld om herhaling van de misdaad te voorkomen. Is dat een reëel doel?

„Je bent er natuurlijk altijd op uit om recidive te voorkomen, maar ik denk zeker dat je realistisch moet blijven. En dan kom je heel erg op het vlak van normen en waarden. Als je als christen uitgaat van het feit dat iemand zondig is of in zonden kan vallen dan ben je minder teleurgesteld of minder verbaasd dat het dan weer gebeurt. Dat maakt niet dat je achterover gaat zitten omdat dat nou eenmaal in de mens zit, maar ik zie dan wel het verschil tussen niet-christenwerkers of werkers die wel christelijk zijn. Werkers met humanistische denkbeelden, die geloven in het goede van de mens, kunnen dan wel eens extra teleurgesteld raken. Gefrustreerd ook. Maar het wel of niet slagen van je werk is niet alleen jouw verantwoordelijkheid. Ook al structureer je zijn omgeving en probeer je zo veel mogelijk veilig te

stellen dat het niet weer gebeurt, als iemand de wil niet kan opbrengen dan gaat het niet.”

De meningen zijn verdeeld over het effect van de reclassering. Vooral omdat het lastig meetbaar is. Wat betekent effect voor jou?

„Er zijn er waarbij je een positief gevoel hebt, omdat het goed met ze gaat. Die zijn in de minderheid, maar daar haal je wel de zin van je werk uit. Al is dat maar 1 op de 20, dan geeft dat voldoening. Ik beschouw het nooit als mijn eigen verdienste, ik ben maar een klein steentje in die groter vijver, misschien draagt zijn moeder wel veel meer bij. Waar wij belangrijk in zijn is het bieden van structuur en het voorhouden van een spiegel.”

Wat voor gevoel krijg je als niet lukt je cliënt op het spoor te houden?

„Dubbel. Dat is heel dubbel. Helemaal in het begin dacht ik snel ‘goh, ik heb gefaald’, omdat je dan nog onzeker bent. ‘Doe ik het wel goed, heb ik iets over het hoofd gezien?’ Nu is het vaak teleurstelling, maar toch ook herkenning. Ik ben gewoon minder

Column

VARKENSFLATS EN AUSCHWITZ

Herinner je je het nog? De christelijke partijen die allemaal (alleen de een meer, de ander minder of vooral anders) tegen abortus en euthanasie zijn geweest, hebben rondom de discussie van het accepteren van abortus en euthanasie wel eens verwezen naar de praktijken van Hitler, Mengele c.s. De subtielste opmerking dat er wellicht verbanden tussen deze door hen niet te accepteren doodmaakpraktijken en Hitlers gedrag was, werd en wordt te allen tijde door de niet-christenen in hoge mate verboden en afgedaan als zeer verkeerde vormen van demagogiegebruik.

Je mag onze huidige hedendaagse ‘hoogstaande’ cultuur niet vergelijken met het barbaarendom van Hitler en trawanten.

Rondom de varkenspest kwam er een actief actiefront op tegen het doodmaken van zieke of potentieel zieke dieren. Stellig meende ik mij altijd herinnerd te hebben dat één der tegenstanders het met redenen omklede doodmaken van deze dieren vergeleken had met Auschwitz, maar ik had het NRC-krantenartikel waarin ik het gelezen meende te hebben niet bewaard en gaandeweg vreesde ik dat ik het mij verbeeld had of dat in een nare varkenspestdroom dit in mijn hersens geschoten was.

Met dank aan Robert Long - de recent in het nieuws geko-

men ambassadeur van het varkensactiefront - weet ik thans echter zeker dat ik niet gedroomd had. Inderdaad is er een club schrijvers/beroemdheden bezig die dergelijke taal bezigt en deze vergelijking serieus bedoelt.

De varkenspest is gelukkig bestreden, dus daar gaat het nu niet om. Nee, ze hebben iets nieuws gevonden om in het nieuws te komen: minister Brinkhorst heeft het plan opgevat te gaan onderzoeken of varkens in flats gehouden kunnen gaan worden. En ja hoor, de elitaire varkenshulpverleningsgroep gaat weer aan het roepen en aan het vergelijkingen trekken. De plannen zijn minstens even erg als de jodenvernietiging door Hitler en Brinkhorst wordt vergeleken met Goebbels.

Hierdoor raak ik vervolgens weer verbijsterd.

Allereerst begrijp ik het verband tussen de jodenvernietiging en de varkensflats niet helemaal. We verwijten nazi-Duitsland toch niet het bouwen van flats doch van concentratiekampen, of zou men denken dat varkensflats meer op concentratiekampen lijken dan de bestaande plaatsen waar varkens gehouden worden. Het lijkt mij voor de varkens veel aangenamer in een flat te zitten en van een hoog uitzicht te kunnen genieten, dan de huidige éénverdie-

verbaasd. Je hoopt dat iemand toch zijn leven betert en dat je hem een keer voorgoed gedag kan zeggen bij de reclassering."

Om het positief te benaderen. Hoeveel procent van uw cliënten komt niet meer bij u terug dan?

"Dat is moeilijk te zeggen. Dat zit op 70 procent of zo iets, maar dat wil niet zeggen dat het echt goed met ze gaat. Ik bedoel niet dat ze een delict plegen, want als ze dat doen komen ze direct weer bij mij in het vizier.

Welke bijdrage mag de overheid van u best leveren met het oog op de bestrijding van de criminaliteit?

„Er mag best wel meer ingezet worden op gezin en samenleving. De overheid stimuleert nu dat vader en moeder allebei werken. Ik zie aan mijn cliënten dat dat een bron van ellende kan zijn. Je moet niet alleen 's middags voor een uurtje quality-time zorgen. Kinderen moeten weten, 'ze zijn er voor me'. Er moet juist meer kwantiteit zijn. Ambitieuze gedachte; misschien een ministerpost voor gezinszaken. De ouders moeten bijvoorbeeld weten wat er op hun

kinderen afkomt. Ze handvaten bieden, omdat kinderen hun ouders op gebied van techniek vaak voorbijstreven. Ouders hebben daarin begeleiding nodig."

En binnen de reclassering?

„Er moet meer samengewerkt worden met alle hulpverlenende instanties, met hun knowhow. Denk daarbij aan de wijkagenten, die zijn een bron van informatie omdat ze bij onze cliënten thuis komen. Verder buurtwerkers, de school. Aan zo'n beleid wordt gewerkt zodat we het net nauwer om de cliënt kunnen sluiten, zowel in hulpverlenende als in controlerende zin."

pingsruimtes. De varkensflats hebben daarentegen een varkensvreugdeverhogende werking aangezien de gedachte is dat ze in of nabij de flat geslacht zullen worden, waardoor er geen transport hoeft plaats te vinden, en dat moet de varkenshulpverleners met vreugde stemmen, waarbij bedacht moet worden dat transport bij varkens en ook bij de nazi's tot dier- en mensonterende situaties leidde. Kortom, die varkensflats is zo'n gek idee nog niet.

De boerenorganisatie LTO-Nederland heeft gelukkig een kort geding tegen Robert Long aangespannen. De boeren accepteren niet dat zij en hun bedrijfstak vergeleken worden met nazibeulen en nazibarbarij. Boeronwaardig.

Niet alleen de boeren worden door Robert Long c.s. beledigd: ook de varkens. Gesuggereerd wordt immers dat er iemand zou zijn die een stelselmatige vernietiging van de varkens zou willen doen plaatsvinden, terwijl het tegendeel bij varkens het geval is. Varkensonwaardig.

De minister werd terloops in een interview met Goebbels vergeleken, alsof er ook maar één overeenkomst behalve hun mens- en ministerzijn tussen Goebbels en Brinkhorst te ontdekken valt. Ministeronwaardig.

Valt het u trouwens ook op dat minister Kok, die de collega-minister bij dergelijke aanvallen dient te verdedigen, niets doet. Had het om een partijgenoot gegaan dan hadden we een andere reactie kunnen verwachten. Premieronwaardig.

Je zult maar in Auschwitz gezeten hebben of er familieleden hebben gehad die gestorven zijn en dan zo'n vreemde vergelijking horen, een vergelijking die overigens bewust gebruikt is om mensen te schokken. Auschwitz-slachtofferen Joodonwaardig.

Ik hoop dat de bond van flatbewoners ook snel een kort geding begint. Als ik flatbewoner was, zou ik me zeer beledigd voelen met de bewuste vergelijking. Alsof er immers

iets mis is met het bewonen van flatgebouwen. Robert Long heeft naar mijn weten trouwens nooit geprotesteerd tegen het bouwen en bewonen van flats, behalve nu, nu iets soortgelijks voor varkens voorgesteld wordt. Zijn door mij niet begrepen associatie met Auschwitz was dan toch passender geweest bij de plannen ter ontwikkeling van de Bijlmermeer. In ieder geval kan Robert Longs opmerking m.i. niet door de beugel ten opzichte van flatbewoners. Flatbewoneronwaardig.

Als je het goed beschouwt, wordt elk mens die wel eens varkensvlees nuttigt door Robert Long gezien als iemand die een soort 21-eeuws Auschwitz in stand houdt. Varkensvleesetersonwaardig.

God heeft na de zondvloed de mensheid verteld dat ze voortaan dieren mochten eten. Is het dan ook niet Godonwaardig als (wellicht een exces van) een uitvoering van die opmerking van God op één lijn gezet wordt met één der ergste wandaden in de geschiedenis van de mensheid?

Het is zo zonde dat een man die een mooi stemgeluid heeft en soms goede teksten kan schrijven, zich zo verlaagt. Robert Long-onwaardig. Schoenmaker, hou je bij je leest...

O ja, een van zijn verweren is: als ik het niet zo schokkend breng, krijgt het minder aandacht. Kortom, hoe grover en botter, hoe meer mensen gekwetst worden, hoe meer effect heeft de achterliggende boodschap. Als de rechter hier niet ingrijpt, dan kunnen we nog veel kwaads verwachten.

Moge politiek en recht dergelijke vergelijkingen voorgoed tot een einde maken, want niet alles moet gezegd kunnen worden in een democratie/rechtstaat als de onze.

Mr. C.M. Verkade

In beweging

In het vorige nummer zeiden we dat Perspectief een vliegende start maakte. En daarmee hebben we niets teveel gezegd. Want inmiddels zijn we weer een krantenbericht, een paar notities, een bezoek aan fractievoorzitter Ad Melkert van de PvdA en een heleboel gesprekken met Molukkers verder. Voor zover je het niet bijgehouden hebt zullen we je even bijpraten. De excursie naar Straatsburg staat op het moment waarop ik dit schrijf voor de deur. Dat geldt ook voor het eerste Perspectief Café en natuurlijk de Hartstochtavond in Den Haag. Inmiddels draait ook het discussieplatform op www.perspectief.nu voor ons politiek programma. Een eerste aanzet is al gegeven.

Vacatures

Maar allereerst nog even dit: Perspectief zit in de lift en mede daardoor hebben we werk te over. We hebben jullie dringend nodig om Perspectief echt stevig neer te zetten. Elders in deze Perspex vind je de vacatures. Denk nu eens niet "dat komt later wel" of "dat doet een ander wel". Nee, grijp nu je kans om zelf heel veel bij te leren en iets moois voor elkaar te boksen. Het kost tijd, maar je krijgt er ook veel voor terug! Informeer eens bij een van de bestuursleden of Wietse de Boer, onze medewerker in Nunspeet. Doen!!

Fusie moederpartijen

In het Nederlands Dagblad is een groot opinieartikel verschenen waarin we uiteenzetten waarom volgens ons de verbinding van RPF en GPV in een Unie, waarvan je geen lid van kunt worden maar wel betalend sympathisant, niet werkbaar is. Daarom roepen we het bestuur van de ChristenUnie op onderzoek te doen naar mogelijkheden voor een totale fusie van beide partijen. En we roepen RPF en GPV op ons voorbeeld te volgen. Al eerder hebben we aangegeven met onze eigen fusie een voortrekkersrol te willen vervullen. We denken dat het proces van Unievorming, waar veel plaatselijke kiesverenigingen nu middenin zitten, de bereidheid van veel mensen om te werken aan een daadwerkelijke fusie van GPV en RPF vergroot heeft. Daar willen we dus graag onderzoek naar laten doen. Als dit zo blijkt te zijn, dan moeten daar ook conclusies uit getrokken worden. We wachten af! Als je het artikel nog wilt lezen, moet je even naar de website (www.perspectief.nu) surfen of in Ebate nummer 13 kijken (www.ebate.nl).

Kokkelvisserij

Het milieu houdt veel leden van Perspectief bezig. En terecht. Je hoeft daarvoor niet bij DWARS, de jongeren van GroenLinks aan te kloppen, want met Perspectief kun je dichtbij huis blijven. Zo hebben we een brief ondertekend die op 31 oktober

ber aangeboden is aan staatssecretaris Faber van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV), waarin we haar besluit van afgelopen zomer om opnieuw vergunningen af te geven voor de mechanische kokkelvisserij in de Waddenzee afkeuren. Deze manier van vissen berokkent het leefmilieu van deze schelpdieren veel schade en een groot deel van het voedsel voor de Eidereenden in de Waddenzee wordt weggevangen, wat een grote sterfte onder deze vogelsoort veroorzaakt. Ook wordt door deze kokkelvisserij het vogeleiland Griend ernstig bedreigd, inclusief de bijzondere vegetatie.

Ad Melkert

Het overkomt de jongerenorganisaties niet dagelijks dat ze worden uitgenodigd om de vrije avond van PvdA-fractievoorzitter Ad Melkert te komen invullen. Maar op 26 oktober was daar wel zo'n zeldzaam moment. Als een van de weinige politici ging hij in op het artikel dat door alle politieke jongerenorganisaties (behalve ROOD van de SP) was geschreven tegen het gedoogbeleid van de overheid, op de dag voor Prinsjesdag. In de vorige Perspex hebben we hier al melding van gemaakt (het artikel is ook nog op de website te vinden). Vertegenwoordigers van JOVD (VVD), DWARS (GroenLinks), CDJA, JS (PvdA), JD (D66), SGP-j en Perspectief waren uitgenodigd om te komen praten over gedoogbeleid, de vraag wat het alternatief is voor gedogen en hoe je de politiek en de burger weer dichterbij elkaar kunt brengen. In een van de laatste Perspectief Nieuwsbrieven kun je een verslag lezen van dit interessante gesprek. Als je de nieuwsbrief niet hebt gekregen, surf dan even naar de website en abonneer je gratis. Dan word je voortaan meteen van al het overige actuele Perspectief nieuws op de hoogte gehouden.

Molukken

Zoals je waarschijnlijk wel weet, woedt er al zo'n twee jaar oorlog op de Molukken. Moslims en christenen liggen met elkaar in de clinch. Duizenden extreme Jihadstrijders zijn vanuit Jakarta naar de Molukken gegaan, naar men zegt in het kielzog van de militairen, om daar de christenen te verdrijven of te doden. Het is niet vanzelfsprekend dat moslims en christenen daar tegen elkaar vechten, want juist op de Molukken leefden zij, mede door sterke broederbanden (pella's) behoorlijk vreedzaam samen. De regering van Indonesië wordt verweten religieuze tegenstellingen uit te buiten en te gebruiken voor een vies machtsspelletje. Ondanks veel diplomatieke bemoeienis van menig ander land, waaronder vooral ook Nederland, zijn de onlusten daar nog steeds aan de orde van de dag en golft het geweld soms hevig over de eilandengroep. Ongeveer tweederde van de 2,1 miljoen inwoners is op de vlucht. Voor wie zich

erin verdiept heeft is het heel begrijpelijk dat de ongeveer 40.000 mensen van Molukse afkomst die in Nederland wonen zich telkens opnieuw wanhopig tot de Nederlandse regering wenden om hulp. Juist Nederland heeft vanuit het verleden zeer sterke banden met de Molukken. Steeds sterker is de afgelopen jaren de roep om een interventiemacht geworden. Maar de Indonesische regering houdt bij hoog en laag vol dat ze de problemen zelf zullen oplossen en zullen zo'n interventie nooit toestaan. Perspectief houdt zich intensief bezig met de Molukken en er hebben diverse gesprekken met vertegenwoordigers van de Molukse gemeenschap plaatsgevonden. Dit thema wordt door het bestuur verder

uitgewerkt en jullie horen er zeker meer van! Het best blijf je op de hoogte via onze website of middels een e-mail naar info@perspectief.nl.

Zo zie je dat er beweging zit in Perspectief. Maar zoals je weet, een wave is niet echt mooi als er te weinig mensen meedoen. Blijf dus niet op de tribune zitten maar sta ook op en doe met ons mee!

Annette van Kalkeren
Voorzitter

De Vacaturebank

Bestuurslid Intern

Wie ben je?

Je hebt visie. Je kunt ordenen, organiseren, samenwerken en mensen aansturen. Je bent iemand op wie de andere bestuursleden en Perspectief kunnen bouwen. Kortom, je bent een belangrijke pijler waarop onze organisatie rust.

Wat wordt van je verwacht?

Perspectief is een projectorganisatie waarin een aantal zaken nog van de grond moeten komen. Vooral de leden moeten via jou hun plek vinden in de organisatie. De samenwerking met de ChristenUnie op lokaal en provinciaal niveau wordt door jou gestimuleerd. Je steekt er een hoop tijd in (8 uur per week), maar je krijgt er ook een hoop ervaring en leuke contacten voor terug.

Bestuurslid Politiek secretariaat

Wie ben je?

Je bent lid van Perspectief omdat je graag politiek-inhoudelijk bezig wilt zijn. Perspectief wil zich veel sterker profileren op politiek gebied en jij ziet dat wel zitten. Zowel intern (je wilt ook graag dat leden van Perspectief meer politieke vorming krijgen) als extern (je zou graag zien dat Perspectief deel uitmaakt van overkoepelende organisaties die met ministers en andere beleidsmakers om tafel zitten. Je hebt visie. Je kunt ordenen, organiseren, samenwerken en mensen aansturen. Je bent iemand op wie de andere bestuursleden en Perspectief kunnen bouwen.

Wat wordt van je verwacht?

Perspectief heeft een groot aantal middelen om politiek-inhoudelijk bezig te zijn, Voorbeelden zijn Perspectief Café's, summerschools, congressen, en excursies. Daarnaast bestaan er politieke werkgroepen die notities voorbereiden of werken aan het politiek programma. Aan jouw de taak om met de andere politiek secretaris(sen) te zorgen dat deze middelen optimaal benut en de politieke werkgroepen aangestuurd worden. Je bent medeverantwoordelijk voor het politiek profiel van Perspectief. Je steekt er een hoop tijd in (8 uur per week), maar je krijgt er ook een hoop ervaring en leuke contacten voor terug.

Congrescommissieleden

Wie ben je?

Je bent enthousiast voor Perspectief en je wilt graag iets doen. Je kunt creatief nadenken, hebt organisatietalent en kunt samenwerken.

Wat wordt van je verwacht?

Twee maal per jaar (februari en september) wordt een congres georganiseerd. Deze congressen zijn bedoeld voor politieke meningsvorming en het bouwen aan ons politiek programma. De congressen worden op zaterdag gehouden, maar voor de liefhebbers starten we al met een Perspectief Café en veel gezelligheid de avond van tevoren. Dat betekent nogal wat organisatie. Daarnaast ben jij allereerst verantwoordelijk. Daarnaast denk je mee over de opzet van het congres en interessante sprekers/workshopleiders. Je bent er niet een hele tijd druk mee, maar je moet op gezette tijden wel de nodige tijd kunnen vrijmaken. Je kunt een of meerdere keren een congres organiseren.

Promotiecommissieleden

Wie ben je?

Je bent enthousiast voor Perspectief en je wilt graag iets doen. Je houdt ervan om mensen op allerlei evenementen – waar je natuurlijk ook een graantje van mee pikt – te enthousiasmeren voor Perspectief (en de ChristenUnie). Of je vindt het leuk een les maatschappijleer in te vullen of op soostour te gaan. Je straalt enthousiasme uit en kunt je verhaal goed 'verkopen'. Je hebt ook interesse voor de inhoudelijke standpunten van Perspectief en de ChristenUnie. Als je misschien iet goed bent in 'verkooppraatjes' maar wel goed kunt organiseren ben je ook heel hartelijk welkom in de promotiecommissie want het promotiewerk vergt de nodige logistieke planning.

Wat wordt van je verwacht?

Regelmatig worden er soostours en schooltours gehouden. Verder doet Perspectief een hoop standwerk op allerlei evenementen zoals het Flevo Totaal Festival en de EO-jongeren-dag. Het komende jaar is er ook veel campagnewerk te doen in samenwerking met de ChristenUnie. Je krijgt hierin een taak die bij je past en volgt een korte cursus waarin we je bijspijkeren en bijpraten. Als promotor ben je het visitekaartje van Perspectief. Het promoten kan je net zoveel tijd kosten als je wilt. Je krijgt een taak binnen de commissie die ook wat dat betreft bij je past.

Perspectief bezoekt Roemenië

Door Wietse de Boer en Gerben van 't Hof

Van 26 t/m 30 oktober j.l. brachten Wietse de Boer, jongerenwerker van Perspectief en Gerben van 't Hof, bestuurslid externe communicatie, een bezoek aan Roemenië. Deze reis werd gemaakt op uitnodiging van de ChristenUnie. Een mooie kans om het perspectief van Perspectief te verbreden!

Op het moment dat het communisme rond 1989 ten onder ging heeft de Nederlandse overheid geld vrijgemaakt voor politiek opbouwwerk in de voormalig communistische landen om de weg naar democratisering te bevorderen. Ook de ChristenUnie maakt gebruik van deze financieringsregeling. Ben Nitraw is namens de ChristenUnie al jaren actief bezig met politiek opbouwwerk in, onder andere, Roemenië.

Koloszvar

Cluj Napoca is het centrum van de regio Transsilvanië. In deze regio wonen zo'n 2 miljoen Hongaren. Aangezien we primair een bezoek brachten aan deze Hongaren zullen we vanaf nu de Hongaarse naam voor Cluj gebruiken; Koloszvar. Koloszvar ligt in de Westelijke Karpaten, een immense bergketen welke zich uitstrekt van Bratislava in Slowakije via de Oekraïne door Roemenië naar de Balkan. In dit deel van Oost Europa is een groot gebrek aan geld. Dat blijkt onder andere uit de hoge werkloosheid, de gebrekige (sociale) voorzieningen.

De conferentie die wij bezochten vond plaats in hotel Napoca in Koloszvar en was georganiseerd door Istvan Jacab, werkzaam voor een christelijke jongerenorganisatie genaamd IKE. De jongerenorganisatie voelde zich steeds meer genoodzaakt zich politiek te organiseren. De conferentie telde gedurende het weekend zo'n vijftig deelnemers. De meeste van deze deelnemers waren studenten. De conferentie werd geopend met een rede van de Roemeense minister van minderheidszaken, K. Eckstein. We stonden er wel van te kijken dat een minis-

ter de moeite nam op de uitnodiging in te gaan! Daarna sprak Birtalan Akos, een parlementariër van de RMDS, een partij in de Roemeense regering waar een relatief grote groep Hongaren in vertegenwoordigd is.

Discussie

Dag twee van de conferentie begon met een bijdrage van Perspectief. Tijdens een lezing is het politieke jongerenwerk van Perspectief uiteengezet waarbij ingegaan werd op de noodzaak jongeren bewust te maken van hun rol ten aanzien van de politiek en de maatschappij. Of je nu in Roemenië of in Nederland woont! In de discussie die volgde is geprobeerd betrokkenheid om te zetten in concrete actiepunten. De gehouden lezing kun je op internet vinden (www.perspectief.nu).

's Middags werd gediscussieerd met de Hongaars-Roemeense predikant Gabriel Andreescu. Hij heeft zich voor de verkiezingen beschikbaar gesteld als Senator. Tijdens de discussie werden zijn beweegredenen en zijn visie voor de toekomst niet helemaal duidelijk. Zijn rol als dominee en als toekomstig politicus liepen hier en daar wat door elkaar heen.

Areopagus

Ten slotte was de oprichting van de nieuwe politieke jongerenorganisatie, Areopagus, een feit. 'Areopagus' is de naam van de berg waar Paulus op zijn zendingsreis een rede hield. Op die berg kon publiekelijk worden gediscussieerd over maatschappelijke thema's. Paulus kon op die manier heel praktisch met het Evangelie aansluiten bij de cultuur van de Grieken. De jongeren die actief willen zijn in Areopagus kiezen ook die insteek. Heel duidelijk werd het ons tijdens de conferentie dat het vertrouwen in politici bedroevend laag is. Als reden daarvoor wordt het machtsmisbruik en de corruptie alsmede de slechte levensomstandigheden genoemd. De politiek wordt al te vaak gebaseerd op de persoon in plaats van een degelijk politiek programma. Het mooi te zien hoe de Hongaars-Roemeense jongeren zich evengoed een weg banen naar democratie. Tegelijk is hun hoop en zijn hun idealen erg kwetsbaar. De dagelijkse levensomstandigheden zijn voor veel mensen een belangrijke reden zich niet met de politiek te bemoeien. Ze hebben wel wat anders aan hun hoofd! De nasleep van het communisme is nog steeds merkbaar, met name bij de oudere generatie. De jongeren op de conferentie zijn bereid initiatieven te ontwikkelen om zich, vooral plaatselijk, te organiseren en maatschappelijke en politieke activiteiten op te zetten. En daarin zijn Areopagus en Perspectief met elkaar verwant! Beiden moeten in een cultuur die haaks staat op christelijke normen en waarden een plek vinden om de kracht, de hoop en de liefde van Christus betekenis te geven in de alledaagse omstandigheden. Laten we voor ze bidden!

Arial 12

To... : Perspex
 Ce... : g.schutte@tk.parlement.nl
 Subject: Gekozen burgemeester

Voorkeuren

In deze rubriek komt in elke editie van Perspex een volksvertegenwoordiger aan het woord om kort en helder zijn of haar mening te geven over een zelfgekozen onderwerp.

De beurt is deze keer aan de fractievoorzitter van het GPV, Gert Schutte. Zijn voorkeur voor een onderwerp? De gekozen burgemeester. Het is het stokpaardje van regeringspartij D66. Het onderwerp kan zijn goedkeuring niet wegdragen. Hij legt uit wat er mis is met een gekozen burgervader.

Wat is er mis met de gekozen burgemeester? Dat is toch een verdergaande vorm van democratie?

“Als de burgemeester rechtstreeks gekozen wordt, zijn er in een gemeente twee bestuursorganen met een rechtstreekse legitimatie van de kiezers: de burgemeester en de gemeenteraad. De positie van de burgemeester wordt dan versterkt. Een logisch gevolg zou zijn dat hij dan ook de wethouders uitzoekt, een soort gemeentelijke kabinetsformateur. De leidt dus tot heel andere verhoudingen binnen het gemeentebestuur met het risico dat er twee kapiteins zitten op één schip; de gemeente.”

Dus de Koningin kan beter kiezen dan het volk?

“De benoeming van de burgemeester door de kroon biedt een zekere garantie van kwaliteit. Dat is van belang voor de taken die aan de burgemeester en meer in het algemeen de gemeente worden toebedeeld. Concreet gezegd: als de regering geen enkele invloed meer heeft op de keuze van de burgemeester, zal de neiging ontstaan politiek gevoelige taken te centraliseren. En dit soort taken dus niet langer bij de gemeente neer te leggen. Dat speelt vooral bij de handhaving van orde en veiligheid en dus bij de verantwoordelijkheid voor de politie. Een gekozen burgemeester kan dus betekenen dat we teruggaan naar de rijkspolitie. Ik denk niet dat dat in het voordeel is van het lokale bestuur en de burgers.”

Een gekozen burgemeester betekent dus minder democratie op lokaal niveau?

“Als je zegt dat alleen een gekozen burgemeester democratisch is, dan getuigt dat van een enge interpretatie van een beperkte interpretatie van democratie. Een goede volksinvloed is ook mogelijk via een zorgvuldige benoemingsprocedure, waarin de gemeenteraad een belangrijke rol speelt en waarvoor de minister verantwoording schuldig is aan de Eerste en Tweede Kamer.”

Samenstelling Siebe Sietsma

"Speelt er verder deze week nog iets, Jo

Het leek een rustige middag te worden.

Dinsdag 24 oktober, de Tweede Kamer op een weekje herfstreces. Met VVD'er Frans Weisglas, een oude rot aan het Binnenhof, keuvelend over alles en niets. De buitenlandspecialist van de liberalen trekt zijn stropdas nog eens recht. "Want ik ben deze week zelfs waarnemend fractievoorzitter," zegt hij niet zonder gemeente trots. Tot zover niets aan de hand. Maar zoals het zo vaak gaat op het Binnenhof binnen en seconde verandert de Nederlandse politiek van eenoude-mannensociëteit in een kermis.

De telefoon gaat. "Wat zeg je..." Het gezicht van Weisglas verstrakt. "Niet Pronk, maar wie dan..." De parlementariër die al sinds 1982 in de Kamer zit hapt naar adem. "Lubbers! Ruud Lubbers... Het kan niet waar zijn. Dit is een blooper."

Weisglas kreeg ongelijk. Het telefoontje van die dinsdagmiddag luidde een van de meest bizarre politieke operettes van de laatste jaren in. De officiële kandidaat van het kabinet, good-old Jan Pronk, werd publiekelijk vernederd. Niet hij, maar Ruud Lubbers gaat aan de slag als Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen bij de Verenigde Naties.

De machinerie op het Binnenhof komt op zo'n moment goed op gang. Kok reageert na terugkomst van een werkbezoekje aan Emmen chagrijnig onder aan de trap bij de Rijksvoorlichtingsdienst. Pronk na een uurtje joggen aan het Scheveningse strand loopt niet weg voor de pers en toont zich een sportief verliezer. Het kabinet lijdt een smadelijke nederlaag. Daar is overheen te komen. En Ruud Lubbers is gelukkig, dolgelukkig. De oud-premier reist af naar New York. Een geslaagde wraakactie na al zijn mislukte pogingen om het politieke wereldpodium te betreden.

Eind goed, al goed. Mis! Drie dagen na het telefoon-

FOTO RUFUS

te naar Weisglas neemt premier Kok zich voor om in zijn wekelijkse persconferentie in perscentrum Nieuwspoor eens precies uit de doeken te doen hoe de benoeming van Lubbers in zijn werk is gegaan. Het zou zijn grootste fout van de laatste jaren worden. Als een dikke IJsselmeerpaling zwemt Kok steeds verder de fuik in. Twaalf jaar minister en dan zo dom. De journalisten doen hun werk. Van Aartsen geschoffeerd, want een geheim vertrouwt Kok hem niet toe, schrijven we. En later bleek zijn reconstructie ook al niet te kloppen. Want Van Aartsen zegt dat hij op zondag 8 oktober al wist dat Lubbers werd genoemd als kandidaat en meldde dat ook aan Kok. De premier herinnert zich dat merkwaardigerwijs niet meer. De Tweede Kamer staat op zijn kop. Crisis dreigt. Twee dagen later wordt de strijdbijl na het eten van een biefstuk begraven. "Iedereen heeft wel eens zwakke momenten" stelt Kok zich later kwetsbaar op.

zias," vraagt de premier terloops....

Tot zover de officiële lezing. Maar wat gebeurde er nu werkelijk achter de schermen van Paars 2? Met de Wet Openbaarheid Bestuur worden we waarschijnlijk niets wijzer. Al hebben we er toch maar even een beroep op gedaan. Komen we het dan nooit te weten? Zou het misschien toch anders zijn gegaan? Daarom terug naar het weekeinde van zaterdag 7 en zondag 8 oktober.

Jozias van Aartsen kookt van woede. Hij wil aftreden. Zijn baas heeft hem publiekelijk een standje gegeven over zijn Joegoslavië-uitspraken. "Het is genoeg geweest. En hij loopt me toch al voor de voeten," foetert hij aan de ontbijttafel. Zijn vrouw sust, maar niets helpt. Jozias grijpt de telefoon. "Als het zo moet, kap ik ermee. Ik kan niet functioneren op deze manier, Wim!," schreeuwt de VVD'er in de hoorn. Zenuwslappende uren volgen. Staatssecretaris Benschop bemiddelt. Vice-premier Jorritsma bemid-

delt. De adrenaline in het lichaam van Van Aartsen heeft de snelheid bereikt van een Formule 1-wagen. Zondag praat Kok anderhalf uur met Van Aartsen. Hij heeft geen zin in een crisis. Kok haalt Van Aartsen over om te blijven. Biedt excuus aan voor zijn optreden. Van Aartsen stemt toe.

"Speelt er verder deze week nog iets, Jozias," vraagt de premier terloops. "Nog wat gehoord van Kofi Annan over Pronk?" Van Aartsen, nog vol van zijn bijna-aftreden, zegt dat er problemen zijn. Hij mompelt dat er andere Nederlanders worden genoemd. En meent achteraf dat ook de naam van Lubbers is gevallen.

Kok heeft het niet gehoord. Van Aartsen heeft geen bewijzen. De belangrijkste politieke krachtmeting van dit jaar leidt voorlopig niet tot een knock-out. Maar dat is een kwestie van tijd. Nederland heeft straks na acht jaar paars behoefte aan nieuwe gezichten. Voor Ad Melkert is het leiderschap van de PvdA dichterbij gekomen, voor Jozias van Aartsen een leuk burgemeesterschap.

Gisteravond heb ik met een fractievoorzitter van één van de regeringspartijen maar vast een weddenschap afgesloten. We hebben er een fles Chardonnay op gezet. Ik denk dat de druk uit de partij zo groot is dat Kok bezwijkt. De VVD gunt hij de over-

winning niet. Dus Kok blijft, maar vertrekt na de verkiezingen. De politieke voorman weet heel zeker dat Kok ermee stopt. "In 2002 is hij 64 en hij moet dan nog vier jaar verder. En Rita wil hem ook wel eens zien. Hij is weg."

Het wachten is nu op het volgende telefoontje dat voor beroering zal zorgen. Misschien wel een bericht uit het Torentje. Na 13 jaar ministerschap houdt Kok het voor gezien. De fles wijn ben ik kwijt, maar geef hem eens ongelijk. Het is tijd voor verandering.

Sjuul Paradijs
 Chef parlementaire redactie van De Telegraaf

De gezondheidszorg in Nederland piept en kraakt. Te weinig verplegers, te lange wachtlijsten en een minister van Volksgezondheid die nauwelijks antwoorden lijkt te hebben. Minister Borst werd door Paars I binnengehaald als het zoveelste paradepaardje. Als 'bobo' in de medische wereld veroverde zij energiek het Binnenhof. Nu, zes jaar na het aantreden van Borst, is de gezondheidszorg ziek. Behalve de wachtlijstproblematiek worden ook, voorheen onbespreekbare, ethische grenzen overschreden. Experimenteren met foetaal weefsel mag, vindt Borst. 'Huiveringwekkend' noemt mevrouw Drs. Mirjam den Boer-Neele, directeur van de VBOK, deze ontwikkeling.

FOTO RUFUS

Het stormt in de medische wereld. Euthanasie, experimenten met foetaal weefsel en xenontransplantatie, het gebruik van dierlijke organen en weefsels in de mens, staan ter discussie. Vooral de xenontransplantatie zorgt voor opschudding. Deze toepassing verkeert in een experimenteel stadium en wordt nog nergens in Nederland gebruikt. Er zijn nog vrijwel onoverkomelijke problemen, vooral rond afstoting. Dit jaar is een brede maatschappelijke discussie begonnen over xenontransplantatie, georganiseerd door het ministerie van Volksgezondheid. In afwachting van de uitkomst moeten klinische medische

'Wat ik van deze regering heel erg vind, is het totale instrumentale denken over de mens, over het menselijk leven.'

experimenten worden gestaakt voor een periode van twee tot maximaal vier jaar, vindt een Kamermeerderheid. Vooral de risico's worden te hoog geacht. Bijvoorbeeld de overdracht van virussen van dier naar mens, zoals het aids-virus dat afkomstig zou kunnen zijn van chimpansees. Op dit moment worden alle aanvragen voor onderzoek naar het bijebrengen van menselijk en dierlijk weefsel

afgewezen. 'Ik vind deze ontwikkelingen huiveringwekkend. In 1983, toen ik bij de VBOK kwam, speelden die zaken helemaal niet. De legalisering van abortus heeft heel wat gevolgen gehad. Er is heel veel gebeurd sindsdien. Er wordt nu totaal anders gedacht over het menselijk leven. Dat komt natuurlijk ook door het wetenschappelijk onderzoek dat steeds verder gaat. Verschillende ontwikkelingen zijn heel mooi, maar er zijn geen duidelijke grenzen gesteld, aldus Mirjam den Boer-Neele, directeur externe betrekkingen bij de Vereniging ter Bescherming van het Ongeboren Kind.

'Ik heb grote twijfels of dit ooit wat wordt. Dat is vooral de praktische vraag of xenotransplantatie op een veilige manier kan. Experimenten met dieren, daar kan ik nog inkomen. Maar niet met mensen, het

De erfenis meer so

gevaar van bijvoorbeeld infecties is levensgroot. Ik heb er nog geen definitieve mening over, maar het lijkt op een ongeoorloofde vermenging van mens en dier. De hele ethiek achter deze ontwikkeling gaat uit van het lichaam als een apparaat waarvan de onderdelen vervangbaar zijn', vindt Prof. Dr. Ir. H. Jochemsen, directeur van het Lindeboominstituut. Dit instituut is vernoemd naar professor doctor G.A. Lindeboom, onder andere een van de oprichters van de VBOK. Het instituut houdt zich ondermeer bezig met ethische vraagstukken in de medische wereld.

Experiment

Ook mag er op beperkte schaal geëxperimenteerd worden met foetaal weefsel. De medische wereld verwacht dat uit dit weefsel belangrijke vorderingen kunnen worden gemaakt in de strijd tegen ziekten;

bijvoorbeeld Parkinson. Ook hier bestaat grote weerstand tegen. 'Dit is niet alleen een ideetje van mevrouw Borst. Het komt uit heel de samenleving en alle sectoren vandaan, bijvoorbeeld uit onderzoeken en ziekenhuizen. Mensen die ziek zijn en die bepaalde geneesmiddelen toegediend willen krijgen. En dan ontdekt men dat met foetaal weefsel iets te doen valt en dan kan men misschien ook iets doen met de 'producten' die overgebleven zijn van een abortus. Producten noemt men dat dan... Wat ik van deze regering heel erg vind, hoewel wij daar als samenleving wel bij zijn, is het totale instrumentale denken over de mens, over het menselijk leven. Alsof het een instrument is, dat je op allerlei manieren kunt benutten. Maar de mens zelf heeft een intrinsieke waarde en daarom moeten we daar vanaf blijven. Ondanks het feit dat foetaal weefsel medische doeleinden kan gaan dienen vind ik toch dat we ervan moeten afblijven. Er zou ander onderzoek moeten worden gestimuleerd en gefinancierd. Want er zijn andere mogelijkheden. Natuurlijk is het geweldig als er een medicijn tegen de ziekte van Parkinson gevonden wordt, maar niet ten koste van menselijk leven, hoe klein en pril ook.'

van Borst: hulden dan baten

Door Maarten Vermeulen

Ook Jochemsen vindt onderzoek met foetaal weefsel uit den boze: 'Hierbij worden cellen geoogst van foetaal weefsel. Dit zijn cellen van geaborteerde foetusen. Zo wordt een ethisch bezwaarlijke abortus gebruikt als medicijn. De behandeling wordt naar mijn mening medeplichtig aan de abortus. Er zijn talloze andere mogelijkheden. Het is natuurlijk goed dat er gewerkt wordt aan een medicijn tegen Parkinson, maar er wordt al jaren geëxperimenteerd met foetaal weefsel. Tot nu toe verloopt dat vrij moeizaam.'

Abortuspil

Naast experimenteel onderzoek met foetaal weefsel, zorgde het embryo voor meer opschudding; de abortuspil werd, beperkt, toegelaten in abortusklinieken. Op dit moment vindt er een experiment met deze

abortuspil plaats in twee klinieken. In de vroege zwangerschap kan een vrouw voor deze manier van aborteren kiezen in plaats van voor een chirurgische ingreep. Den Boer-Neele vreest voor negatieve gevolgen van de abortuspil: 'Je kunt nu via een pil je zwangerschap beëindigen. Dat is vergelijkbaar met een pil innemen, bijvoorbeeld tegen hoofdpijn. En het slikken van een pil om je zwangerschap af te bre-

ken is in de beleving heel anders dan wanneer je een chirurgische ingreep moet ondergaan. Het moet wel in de kliniek gebeuren en er is ook toezicht, maar het is toch een beetje: 'ik moest een paar pilletjes slikken

'We hebben de anticonceptiepil en de morning-afterpil al; het vervolg daarop is nu de abortuspil.'

en toen ben ik weer erg gaan menstrueren.' Dat klinkt toch minder erg dan: "ik heb een abortus gehad". We hebben de anticonceptiepil en de morning-afterpil al; het vervolg daarop is nu de abortuspil. Het groeit wat naar elkaar toe. Als de pil eventueel bij de drogist te verkrijgen zou zijn, zouden vrouwen een abortus kunnen krijgen, zonder dat ze daar met iemand over hoeven te praten. Vanuit de hulpverlening zeg ik: dat absoluut niet.'

Kwaad

'Als ik voor een dag minister van Volksgezondheid zou zijn? Ik zou de we afbreking zwangerschap ter

discussie stellen. Natuurlijk zou ik niet terug willen naar illegale praktijken. Dan zijn niet alleen de kinderen maar ook de vrouwen zelf slachtoffer. Maar ik zou al het geld, dat nu aan het uitvoeren van abortussen wordt besteed, ter beschikking stellen van de hulpverlening, zodat abortus niet meer hoeft. Ik denk dat er een vangnet moet komen om meisjes en vrouwen die in nood zijn vanwege een ongewenste

zwangerschap op te vangen en alternatieven voor abortus te bieden. De samenleving moet klaarstaan om hen te helpen en te steunen. Want veel vrouwen hebben ook moeite na die abortus. Een aborteur zei eens tegen mij: 'als je een stukje van je vinger afhaalt doet het ook even pijn, maar op een gegeven ogenblik gaat dat over.' Nee, ik ga die mensen niet veroordelen. Wie ben ik om de ander een misdadiger te noemen? Ik ben wel ontzettend verantwoordelijk en ik voel me van binnen soms heel erg boos. Het is voor mij een raadsel, wat voor zin dat aan iemands leven geeft. Je kunt natuurlijk zeggen: die vrouw is in nood en ze moet geholpen worden.

Maar toch, hoe help je dan? Juridisch gezien is abortus, als de bepalingen van de Wet afbreking zwangerschap worden gevolgd, geen misdrijf meer. Maar het blijft in mijn ogen een kwaad, een zeer groot kwaad', aldus Den Boer-Neele.

Erfenis

'Wat de erfenis is van minister Borst? Het is niet Borst alleen, zij heeft voortdurend steun gezocht in de Kamer. Die heeft met alle veranderingen ingestemd. Zij zoekt de discussie, alhoewel ze in de discussie rond euthanasie ernstig **tekort is geschoten**. Zij wil grenzen verleggen en heeft dat ook gedaan. Maar dat proces was al langer aan de gang, Borst heeft eigenlijk alleen een lijn doorgetrokken. Zij heeft niet een enorme fundamentele verandering veroorzaakt. Die fundamentele stap werd genomen toen abortus werd gelegaliseerd. Toch heeft deze minister verregaande veranderingen doorgevoerd. De erfenis van Borst? Die levert volgens mij meer schulden dan baten.' aldus Jochemsen.

www.nedernet.nl/~ngva/index.html

www.vbok.nl

www.che.nl/lindeboom

Het parlementaire jaar 1999/2000

Vervolg pag 7

Peper

Het Algemeen Dagblad meldt dat accountants dubieuze uitgaven van tenminste f 100.000 hebben gevonden waarvoor oud-burgemeester Peper zich zal moeten verantwoorden tegenover de Rotterdamse Commissie voor de Rekening (COR). Peper eist bij de commissie uitleg over het lek naar het Algemeen Dagblad. Hij schakelt zelf een accountantskantoor in en eist inzage in de stukken voor hij verder wil praten. Omdat de commissie volgens Peper weigert vooraf inzage te geven in belastende stukken over zijn declaraties, zegt hij een gesprek met de COR af. Premier Kok maant Peper op te houden met het trainen van het onderzoek. Peper verschijnt vervolgens toch voor de commissie. Eerste-Kamervoorzitter Korhals Altes geeft hem een steuntje in de rug door het optreden van de COR te laken. Burgemeester Opstelten van Rotterdam neemt het op voor de commissie.

Sociale Zekerheid

Het kabinet en de sociale partners leggen hun conflict over de uitvoering van de sociale zekerheid bij. De werkgevers- en werknemersorganisaties krijgen zeggenschap in de verdeling van de reïntegratiegelden en andere arbeidsmarktinitiatieven. De coalitiefracties steunen het compromisvoorstel.

Studiehuis

Staatssecretaris Adelmund draait de eerdere verlichting van de Studiehuis-eisen weer grotendeels terug. De Tweede Kamer gaat hiermee akkoord. Veel Kamerleden en de staatssecretaris zelf betreuren de gang van zaken.

Februari 2000

Huurverhoging

Staatssecretaris Remkes komt in conflict met de Tweede Kamer over de huurverhoging. Remkes wil een hogere maximale huurstijging dan de Kamer. Een motie van PvdA, D66, GroenLinks, SP en GPV/RPF leidt tot bijstelling van zijn standpunt: een lagere maximale huurstijging en extra huursubsidie voor de lagere inkomens.

Deeltijdwet

De VVD-Eerste-Kamerfractie stemt samen met de kleine christelijke partijen tegen de Deeltijdwet. Eerder hadden de VVD- en CDA-senatoren een soortgelijk voorstel van GroenLinks laten sneuvelen. Het CDA stemt dit keer voor, zodat de wet de Senaat wel passeert. De PvdA is zeer verbolgen over het feit dat de VVD-Senaatsfractie na de 'Nacht van Wiegel' voor de tweede keer afstand neemt van de coalitie.

Belastingplan, meevallers

De Tweede Kamer aanvaardt het belastingplan. GroenLinks, SP en SGP stemmen tegen. De eerste twee fracties vinden het nieuwe belastingstelsel te positief uitpakken voor de mensen met de hogere inkomens, de SGP-fractie heeft problemen met het feit dat het stelsel nadelig uitwerkt voor kostwinners en omdat het vrouwen stimuleert te gaan werken. Het CDA stemt wel in met het belastingplan en promoveert daardoor in de ogen van VVD-fractie-leider Dijkstal tot mogelijke regeringspartner in een volgende coalitie. De besteding van financiële meevallers houdt de gemoederen in de coalitie bezig. Kok boekt op een partijbijeenkomst de middenweg: er is zowel ruimte voor extra uitgaven als voor versnelde aflossing van de staatschuld. D66 zit met haar wensen op diezelfde middenweg.

Peper

Minister Peper moet van de rechter zijn declaratie-formulieren openbaar maken. Privacygevoelige zaken mag hij doorhalen. Dat is het resultaat van

een proces in het kader van de Wet Openbaarheid Bestuur (WOB), dat door een journalist tegen Peper aangespannen was. Kok spreekt van een WOB-hype. Peper zet zijn declaraties vervolgens op internet. De Kamer wil opheldering over de reiskosten die hij maakte voor een trip naar de Nederlandse Antillen.

Peper is nog steeds in gevecht met de COR. De oud-burgemeester dreigt de raadscommissie voor de rechter te slepen vanwege het lekken naar de pers. Peper zou er niet in zijn geslaagd alle eerder gestelde vragen over zijn declaraties in detail te beantwoorden.

Skivakantie van de koningin

Rosenmöller roept premier Kok op om koningin Beatrix niet met skivakantie naar Oostenrijk te laten gaan vanwege de regeringsdeelname van de rechts-extreme partij van Haider. Kok ziet niets in de oproep. De Oostenrijkse media grijpen het bezoek van de koningin aan als legitimatie van de nieuwe regering. GroenLinks en de SP spreken van een taxatiefout van Kok en de koningin.

Maart 2000

Peper

Minister Peper treedt op maandag 13 maart af. Hij wil de handen vrij hebben om het rapport over zijn declaraties als burgemeester van Rotterdam te bestrijden. Peper meent te zeer omstreden te zijn geraakt om nog langer te kunnen functioneren als verantwoordelijk minister voor het openbaar bestuur. Premier Kok noemt het een wijs besluit. De oppositie heeft kritiek op het feit dat hij niet heeft gewacht op het COR-rapport dat diezelfde week nog zal verschijnen. In dat rapport krijgt de oud-burgemeester er flink van langs. Hij zou de formele regels vaak hebben overtreden. Pepers verweer dat hij als burgemeester van Rotterdam 24 uur per dag ten dienste stond van de gemeente wordt door de COR verworpen. De fractievoorzitters van VVD, D66, CDA en GroenLinks menen dat de inhoud van het rapport dusdanig belastend is, dat Pepers positie als minister ernstig in het gedrang zou zijn gekomen. Minister de Vries volgt Peper op Binnenlandse Zaken op. Vermeend wordt de nieuwe minister van Sociale Zaken. PvdA-kamerlid Bos vervangt Vermeend als staatssecretaris van Financiën.

Twentestad

In de Eerste Kamer is geen steun te vinden voor het wetsontwerp om te komen tot de vorming van Twentestad. Minister Peper, zelf voorstander, dreigde binnenskamers met afreden. Vanwege de dreigende impasse stelde Peper voor het debat in de Eerste Kamer uit te stellen. De Eerste Kamer besluit hiertoe op verzoek van Pepers opvolger de Vries. Het ontwerp wordt in april ingetrokken.

Mestbeleid

De ministerraad stemt in met het nieuwe mestbeleid van Brinkhorst en Pronk. Brinkhorst komt ook tot een akkoord met de vijf provincies die met de aanpak van het mestprobleem en de daarmee verbonden reconstructie van het platteland te maken krijgen. De opkoop- en beëindigingregeling voor veehouders gaat op 22 maart van start. De regeling is al enkele uren van kracht als de Tweede Kamer haar goedkeuring hecht aan het mestbeleid. Ook de VVD stemt er mee in.

April 2000

Monarchie

Begin april pleit D66-leider De Graaf voor modernisering van de monarchie. Het staatshoofd zou niet langer deel moeten uitmaken van de regering,

niet meer betrokken moeten zijn bij de kabinetsformatie en uit de Raad van State moeten treden. In eerste instantie steunen alleen GroenLinks en de SP zijn pleidooi. Premier Kok laat direct weten niet van zins te zijn om ook maar iets te wijzigen in de staatsrechterlijke positie van het staatshoofd. De PvdA verklaart geen behoefte te hebben om de rol van het staatshoofd terug te dringen. Het CDA meent dat De Graaf tekort doet aan de inzet van de koningin; volgens D66 en PvdA bezigt het CDA goedkope en populistische taal. De VVD wil niet tornen aan de monarchie. Later blijkt dat de PvdA-fractie wel bereid is de status van de koningin als lid van de regering ter discussie te stellen en dat fractielid Rehwinkel al in december heeft gepleit voor beëindiging van de rol van de koningin bij kabinetsformaties en voor een discussie over de formele positie van het staatshoofd in de regering. Kok zegt een debat over de constitutionele rol van het staatshoofd te accepteren, maar geen verandering te wensen in de positie van koningin Beatrix. Hij zal op verzoek van D66 een notitie over het vraagstuk opstellen.

Allochtonenbeleid

Het door Dijkstal tijdens een partijbijeenkomst en in de NRC geuite verwijt dat de PvdA het beleid ten aanzien van de integratie van minderheden remt, wordt door Melkert aangegegrepen om een breed debat door fractievoorzitters over het allochtonenbeleid aan te vragen. Tijdens dat debat wordt Dijkstal bekritiseerd door Melkert en Rosenmöller omdat hij de kritiek op de PvdA in de Kamer niet herhaalt. Het CDA schuift de VVD-leider zelf een deel van de schuld voor het falende allochtonenbeleid in de schoenen.

Mei 2000

Kosovodebat en verhoren commissie-Bakker

De fractieleiders in de Tweede Kamer wijden een debat aan de Nederlandse inbreng in de oorlog in Kosovo. De overgrote meerderheid van de Kamer is van oordeel dat Nederland gezien zijn grote bijdrage meer invloed had moeten hebben op het verloop van de acties. In de Kosovo-oorlog maakten de grote landen de dienst uit. Tijdens het debat gaat Dijkstal in op de taakomschrijving van de Tijdelijke commissie besluitvorming uitzendingen (commissie-Bakker) die de deelname van Nederland aan VN-vredesoperaties gaat onderzoeken en die deze maand start met de openbare verhoren. Tot ongenoegen van Melkert en De Graaf maant Dijkstal de commissie zich te beperken tot de besluitvorming rond de missies en niet het verloop van de missies zelf te onderzoeken. De VVD-leider ontkent partijpolitieke overwegingen. (Voorhove (VVD) bestierde het ministerie tijdens de val van de enclave-Srebrenica).

Bereikbaarheidsoffensief Randstad

Minister Netelenbos wenst een akkoord op hoofdlijnen met de coalitiefracties over het zogenoemde Bereikbaarheidsoffensief Randstad voor ze ermee naar de Kamer stap. Tijdens het torentjesoverleg stellen PvdA en D66 dat het openbaar vervoer wordt onderbedeeld in het plan. Verder houden de kwesties van rekeningrijden en betaalstroken de coalitie verdeeld. Uiteindelijk weet Netelenbos toch een akkoord op hoofdlijnen te bereiken. Het kabinet keurt in totaal voor f 11 miljard aan maatregelen goed om de weg- en infrastructuur in de Randstad te verbeteren.

Heenzending gedetineerden

Minister Korthals betreurt de vroegtijdige heenzendingen van 203 gevangenen en zegt dat zijn ambtenaren hem hiervan niet op de hoogte hadden gesteld. De minister slaagt er slechts gedeeltelijk in

de Kamer opheldering te verschaffen over de vraag hoe een cellenoverschot is omgeslagen in een tekort. Korthals moet de Kamer bovendien beloven dat hij zijn ambtenaren niet de schuld geeft bij falen van Justitie. De bewindsman moet vervolgens de Kamer tekst en uitleg geven over het feit dat Justitie geen mens oppakt die veroordeeld zijn tot korte straffen om zo cellen vrij te maken voor voetbalvandalen. Korthals verzekert dat niemand zijn straf zal ontlopen.

Juni 2000

Verantwoordingsdebat, controle Kamer

Het eerste financiële verantwoordingsdebat wordt gehinderd door het ontbreken van voldoende gegevens. Er is met name kritiek op het departement van minister Borst, door Rosenmöller als departement van 'Vertraging, Wisselvalligheid en Slordig ramen' betiteld. Premier Kok belooft beterschap voor wat betreft de informatieverstrekking. In overleg met de fractievoorzitters besluit de Kamervoorzitter in het najaar met voorstellen te komen om de controlemogelijkheden van de Kamer te vergroten. De Tweede Kamer zal volgend jaar de beschikking krijgen over een Verificatiebureau dat zal assisteren bij de beoordeling van nota's en onderzoeksrapporten. De wens van de fractievoorzitters van PvdA, VVD, CDA en D66 om te komen tot een zogenoemd seniorenconvent wordt niet gehonoreerd, vanwege mogelijke competentiegeschillen met het Presidium. De fractieleiders besluiten wel vaker informeel bij elkaar te komen.

Commissie-Bakker

De Commissie-Bakker gaat begin juni door met de openbare verhoren van politici, ambtenaren en militairen over de besluitvorming rond met name Srebrenica en de Kosovocrisis. Heel veel nieuws levert dat niet op. De commissie zal haar rapport op 4 september publiceren. Nog tijdens de verhoren wordt bekend dat VN-ambassadeur Van Walsum pleit voor de inzet van Nederlandse troepen in Sierra Leone, met als argument dat Nederland zo nog voor de commissie-Bakker goed en wel uitvergaderd is, verlost zou zijn van zijn Srebrenicasyndroom. Het kabinet besluit echter geen militairen te sturen en de Kamer is het daarmee eens.

Meevallers

De behandeling van de voorjaarsnota wordt een discussie over de meevallers. Volgens het Centraal Planbureau valt er dit jaar bovenop de reeds bekende meevaller van f 5,6 miljard nog eens f 1,5 miljard extra te verwachten. Minister Zalm wil echter niet meer uitgeven dan de genoemde f 5,6 miljard en de in het regeerakkoord afgesproken f 5,3 miljard. PvdA en D66 laten de eis vallen om nog voor de zomer f 1 à 1,5 miljard extra uit te trekken voor zorg, onderwijs en veiligheid. Wel lukte het hun, met behulp van GroenLinks, SP en de kleine christelijke partijen, binnen de toegezegde f 5,6 miljard, f 335 miljoen vrij te maken voor een aantal specifieke maatregelen op deze beleidsterreinen. In een motie leggen de coalitiefracties vast dat zij later dit jaar meer geld willen uittrekken voor zorg, onderwijs en veiligheid. CDA, GroenLinks en SP hebben met name kritiek op de PvdA die aanvankelijk hoog inzette, maar later toch weer bijdraaide.

Betuwelijjn

Ondanks een vernietigend oordeel van de Rekenkamer over de besluitvorming rond de aanleg van de Betuwelijjn ziet het kabinet geen aanleiding om het besluit te heroverwegen. Een Kamermeerderheid is het daarmee eens. D66 en de oppositie willen een adempauze. Netelenbos doet een kleine handreiking door de aanbesteding van de rails uit te stellen.

Vreemdelingenwet

Bij de oppositie bestaat wrevel over het feit dat de coalitiefracties met staatssecretaris Cohen overleg voeren en tot vergaande afspraken komen over de nieuwe Vreemdelingenwet. De coalitie zou hebben afgesproken om niet te tornen aan het broze akkoord en geen wijzigingsvoorstellen van de oppositie te steunen. CDA en GroenLinks roepen de drie paarse partijen op 'open en democratisch' te zijn. Volgens Cohen is de materie niet geschikt voor een dualistische benadering. CDA, GroenLinks en SP stemmen tegen de nieuwe Vreemdelingenwet

Juli 2000

EK

Bij verschillende bewindslieden en Kamerleden heerst tevredenheid over het geslaagde EK; men wil in de toekomst meer grote sportevenementen organiseren. Een incident met een RAI-televisieploeg leidt tot heftige reacties in Italië en in het Europees Parlement. Het kabinet laat de Kamer weten dat onderzoek van het OM heeft uitgewezen dat de journalisten niet te hard zijn aangepakt.

Augustus 2000

Bestrijdingsmiddelen

De Tweede-Kamercommissie van Landbouw komt vervoegd terug van het reces vanwege een besluit van minister Pronk en staatssecretaris Faber om enkele 'onmisbare' bestrijdingsmiddelen niet meer te gedogen. Het besluit is een gevolg van een rechterlijke uitspraak. De Kamer heeft vanwege drukte geen kans gezien een wetsontwerp te behandelen dat al enige tijd geleden was ingediend en waarin de nu verboden middelen als onmisbaar worden gekwalificeerd en de komende zes jaar legaal blijven. VVD, CDA, SGP en de ChristenUnie steunen dit voorstel. PvdA, GroenLinks en SP willen een verbod. D66, aanvankelijk voor gedogen, begint na kritiek uit de milieubeweging te twijfelen. D66 en PvdA bezinnen zich op een voorstel om de termijn van het gebruik van de bestrijdingsmiddelen te bekorten. Er is vooralsnog voor geen enkele oplossing een Kamermeerderheid. Begin september wordt het wetsontwerp alsnog aangenomen met een nipte meerderheid van 73 tegen 72 stemmen.

Meevallers

Eind augustus wordt bekend dat het kabinet dit jaar nog eens ruim f 1 miljard aan financiële meevallers extra wil uitgeven aan onderwijs, zorg, defensie en het herstel van de schade van de vuurwerkramp in Enschede. Daarmee wordt tegemoet gekomen aan de wens die coalitiefracties voor het reces uitspraken om dit jaar nog meer uit te geven aan nieuw beleid indien daarvoor ruimte zou ontstaan.

(Deze teksten zijn afkomstig uit het
Jaarboek Parlementaire Geschiedenis 2000,
uitgegeven door het Centrum voor
Parlementaire Geschiedenis in Nijmegen.)

Ebate-commissieleden

Wie ben je?

Je bent enthousiast voor Perspectief en je hebt visie. Je bent iemand die graag een beetje dieper graaft en gaat voor een stuk debat binnen de ChristenUnie. Je vindt het leuk om contacten te leggen met scribenten en hebt goede ideeën over de samenstelling van ons elektronisch opiniemagazine Ebate. Je bent daarom ook goed op de hoogte van actueel nieuws en van de ontwikkelingen binnen de ChristenUnie. Je kunt je erg goed aan deadlines houden.

Wat wordt van je verwacht?

Iedere twee weken zorg je als commissielid in samenwerking met andere commissieleden en een politiek secretaris uit het bestuur dat er een Ebate (zo'n vijf artikelen) verschijnt die inhoudelijke sterk is en qua samenstelling aantrekkelijk. Daarvoor benader je scribenten die weten waar ze over schrijven, binnen Perspectief, binnen de ChristenUnie en ook daarbuiten. Met de Ebate die jij samenstelt wordt Perspectief serieus genomen.

Bestuurslid Politiek secretariaat

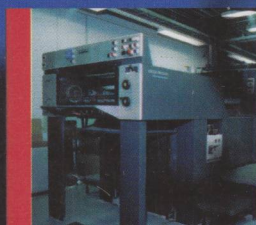
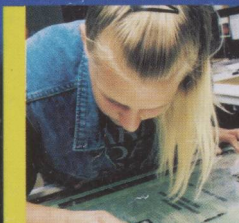
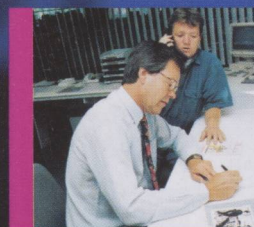
Wie ben je?

Je bent lid van Perspectief omdat je graag politiek-inhoudelijk bezig wilt zijn. Perspectief wil zich veel sterker profileren op politiek gebied en jij ziet dat wel zitten. Zowel intern (je wilt ook graag dat leden van Perspectief meer politieke vorming krijgen) als extern (je zou graag zien dat Perspectief deel uitmaakt van overkoepelende organisaties die met ministers en andere beleidsmakers om tafel zitten.) Je hebt visie. Je kunt ordenen, organiseren, samenwerken en mensen aansturen. Je bent iemand op wie de andere bestuursleden en Perspectief kunnen bouwen.

Wat wordt van je verwacht?

Perspectief heeft een heel aantal middelen om politiek-inhoudelijk bezig te zijn. Voorbeelden zijn Perspectief Cafés, summerschools, congressen, en excursies. Daarnaast berstaan er politieke werkgroepen die notities voorbereiden of werken aan het politiek programma. Aan jouw de taak om met de andere politiek secretaris(sen) te zorgen dat deze middelen optimaal benut en de politieke werkgroepen aangestuurd worden. Je bent mede-verantwoordelijk voor het politiek profiel van Perspectief. Je steekt er een hoop tijd in (8 uur per week), maar je krijgt er ook een hoop ervaring en leuke contacten voor terug

www.scholma.nl

Industrieweg 4

Postbus 7

9780 AA Bedum

Telefoon 050-3013636

Fax 050-3012732

scholma druk

bedum bv